

سیاست

سیاست‌های کلی ابلاغیه مقام معظم رهبری تا سال ۱۳۹۵

ابلاغیه مقام معظم رهبری تا سال ۱۳۹۳

عنوان و نام پدیدآور: سیاست های کلی: ابلاغیه مقام معظم رهبری تا پایان سال ۱۳۹۳
تهیه و تنظیم معاونت پژوهش، اطلاع رسانی و امور بین الملل.
مشخصات نشر: تهران: مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۹۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۳۶۴۵-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: مجمع تشخیص مصلحت نظام-مصوبات
موضوع: سیاست گذاری-ایران
شناسه افزوده: مجمع تشخیص مصلحت نظام. دبیرخانه
رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ DSR ۹ / ۱۵۷۰
رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۰۵
شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۷۷۹۱۳

معاونت پژوهش، اطلاع رسانی و امور بین الملل

سیاست های کلی ابلاغیه مقام معظم رهبری

به کوشش دکتر علی رضایی
معاون پژوهش، اطلاع رسانی و امور بین الملل
ناشر: دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام
طراحی جلد و صفحه آرایی: محمود خستو، زهره رضایی
تاریخ چاپ: مرداد ۱۳۹۵

فهرست مطالب

مقدمه ۹

کلیات

قانون اساسی جمهوری اسلامی اصل یکصد و دهم ۱۳

آیین نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام ۱۵

نامه مقام معظم رهبری در مورد سیاست‌های کلی ۱۹

نامه رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره سیاست‌های کلی نظام ۲۱

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد سیاست‌های کلی ۲۳

عناوین و موضوعات سیاست‌های کلی ۲۹

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره اولویت سیاست‌های کلی ۳۸

مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مصوب مقام معظم رهبری ۴۰

سال ۱۳۷۸

سیاست‌های کلی برنامه پنج ساله سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۴۵

سال ۱۳۷۹

سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی ۵۵

سیاست‌های کلی انرژی ۵۶

سیاست‌های کلی منابع طبیعی ۵۸

سیاست‌های کلی منابع آب ۵۹

سیاست‌های کلی بخش معدن ۶۰

سیاست‌های کلی بخش حمل و نقل ۶۱

سال ۱۳۸۰

سیاست‌های کلی شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای ۶۵

سال ۱۳۸۱

سیاست‌های کلی قضایی ۶۹

سال ۱۳۸۲

«چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هـ-ش» ۷۳

سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه ج.ا.ا. ۷۵

سال ۱۳۸۴

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. ۸۵

سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه ۹۰

سال ۱۳۸۵

بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. ۹۵

سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر ۹۸

سال ۱۳۸۶

سیاست‌های کلی در بخش امنیت ملی ۱۰۳

سال ۱۳۸۷

سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران .. ۱۰۵

سال ۱۳۸۸

سیاست‌های کلی قضایی پنج ساله ۱۱۷

سال ۱۳۸۹

سیاست‌های کلی نظام اداری ۱۲۱

سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف ۱۲۴

سیاست‌های کلی ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران .. ۱۲۷

سیاست‌های کلی امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات (افتا) ۱۲۹

سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل ۱۳۰

سیاست‌های کلی تشویق سرمایه‌گذاری ۱۳۲

سیاست‌های کلی شهرسازی ۱۳۳

سیاست‌های کلی مسکن ۱۳۴

سال ۱۳۹۰

سیاست‌های کلی اشتغال ۱۳۷

سیاست‌های کلی آمایش سرزمین ۱۳۹

سال ۱۳۹۱

سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی ۱۴۵

سیاست‌های کلی کشاورزی ۱۴۶

سیاست‌های کلی صنعت ۱۴۸

سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی ۱۵۰

سال ۱۳۹۲

- سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور ۱۵۵
- سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ۱۶۰
- مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام ۱۶۴

سال ۱۳۹۳

- سیاست‌های کلی سلامت ۱۷۱
- سیاست‌های کلی جمعیت ۱۷۶
- سیاست‌های کلی علم و فناوری ۱۷۸

سال ۱۳۹۴

- سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه اقتصادی ۱۸۵
- سیاست‌های کلی محیط زیست ۱۹۴

سال ۱۳۹۵

- سیاست‌های کلی خانواده ۱۹۹
- سیاست‌های کلی انتخابات ۲۰۲

ضمائم

- حکم رهبر معظم انقلاب برای انتصاب اعضای دوره ششم مجمع تشخیص مصلحت نظام ۲۰۷
- معرفی کمیسیون‌های دائمی مجمع تشخیص مصلحت نظام ۲۰۹
- نمایه موضوعی ۲۱۵

مقدمه

مجمع تشخیص مصلحت نظام با فرمان حکیمانه حضرت امام خمینی (ره) تأسیس و در بازنگری قانون اساسی جایگاه قانونی یافت و به عنوان یک نهاد موثر و کارآمد کشور تاکنون راه خود را طی نموده است.

این مجمع در جایگاه مستشاری عالی رهبری، در مقام داوری بین قوه مقننه و شورای نگهبان فعالیت نموده و در مشاوره به رهبری در حل معضلات و تعیین سیاست‌های کلی نظام خدمات شایانی انجام داده است.

مجمع تشخیص مصلحت نظام تاکنون با در پیش گرفتن شیوه مدیریت باز با سعه صدر و وسعت نظر تلاش نموده و از تمام نیروهای وفادار به نظام از طیف‌ها و گروه‌های مختلف و از ذخایر منابع انسانی عظیم فعال در کشور جهت تعیین راهبردها و استراتژی‌ها استفاده کرده است.

سیاست‌های کلی مجموعه‌ای از راهبردها و خط و مشی‌هایی است که برای تحقق ارزش‌ها و اهداف قانون اساسی تعیین می‌شوند. این سیاست‌ها نه تنها مغایرتی با اصل حاکمیت قانون نداشته، بلکه ضمن تضمین حاکمیت قانون و حکمرانی شایسته، برای تمام قوا و زیر مجموعه‌های آنها الزام‌آور است.

مجلس شورای اسلامی و دولت نیز مکلف به قانون‌گذاری و اجراء در چارچوب این سیاست‌ها هستند. اسناد بالادستی نظام مقدس ج.ا.ا را در حقیقت باید این طور تبیین نمود که قانون اساسی میثاق ملی و در روند تقنین، اجرا و قضا و راهبرد بلندمدت نظام است؛ سند چشم‌انداز بیست ساله نظام برهه‌ای از آن را در بازه زمانی بیست ساله برای دقت و اتقان بیشتر مورد بررسی قرار می‌دهد و راهبردی میان مدت برای این مسأله است و برنامه توسعه پنج ساله راهبرد کوتاه مدت این مسأله است که البته خود به برنامه‌های سالانه منظم قابل تقسیم است اما به موازات این اسناد بالادستی، سیاست‌های کلی نظام وجود دارد.

تعریف این سیاست‌ها عبارت است از: سیاست‌هایی که از سوی مقام معظم رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام مطابق بند یکم اصل ۱۱۰ قانون اساسی ابلاغ می‌شود که و محورهای اساسی و بنیادی چگونگی اقدام توسط قوای سه گانه در

آنها تبیین شده است. از این منظر نگرش آینده‌پژوهانه بر این تفکیک زمانی راهبردها سایه افکنده است و توجه سطوح عالی مدیریتی نظام را به این نگرش کلان نشان می‌دهد.

مجمع تشخیص مصلحت با تهیه سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، با توسل به الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت یک نقشه جامع و کامل از مسیر رشد شکوفایی، سعادت و تعالی کشور را فراروی ملت شریف ایران قرار داده است.

یادآور می‌شود از سال ۱۳۷۶ تدوین سیاست‌های کلی هم زمان با راه‌اندازی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت آغاز شد و تا پایان سال ۱۳۹۴ جمعا، ۳۷ سیاست کلی مصوب مجمع توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده است.

مجلد حاضر که کلیه سیاست‌های کلی ابلاغ شده توسط مقام معظم رهبری است با توجه به تأکید معظم‌له مبنی بر «تدوین مستندات» که مصوبات مجمع برآمده از آن و متکی به آن است، بی‌شک در شمار اسناد علمی و مایه بهره‌مندی جویندگان و پژوهشگران خواهد بود.^۱ در جهت بهره‌برداری و استفاده مقامات مسوول در قوا دستگاه‌ها، نهادها و نیز پژوهشگران، استادان و دانشجویان تدوین شده است.

علی رضایی

معاون پژوهش، اطلاع‌رسانی و امور بین‌الملل

کلیات

از قانون اساسی جمهوری اسلامی^۱

اصل یکصد و دهم^۲

وظایف و اختیارات رهبر

- ۱- تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ۲- نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام.
- ۳- فرمان همه‌پرسی.
- ۴- فرماندهی کل نیروهای مسلح.
- ۵- اعلان جنگ و صلح و بسیج نیروها.
- ۶- نصب و عزل و قبول استعفا:
 - فقهای شورای نگهبان.
 - عالی‌ترین مقام قوه قضائیه.
 - رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
 - رئیس ستاد مشترک.
 - فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.
 - فرماندهان عالی نیروهای نظامی و انتظامی.

^۱ مصوب ۱۳۵۸/۹/۱۲ با اصلاحات بعدی

^۲ اصلاحی ۱۳۶۸/۵/۶

- ۷- حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه.
- ۸- حل معضلات نظام که از طرق عادی قابل حل نیست، از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ۹- امضای حکم ریاست جمهوری پس از انتخاب مردم.
- ۱۰- صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری از جهت دارا بودن شرایطی که در این قانون می‌آید باید قبل از انتخاب به تایید شورای نگهبان و در دوره اول به تایید رهبری برسد.
- ۱۱- عزل رئیس جمهور با در نظر گرفتن مصالح کشور پس از حکم دیوان عالی کشور به تخلف وی از وظایف قانونی، یا رای مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت وی بر اساس اصل هشتاد و نهم.
- ۱۲- عفو یا تخفیف مجازات محکومین در حدود موازین اسلامی پس از پیشنهاد رئیس قوه قضائیه.
- ۱۳- رهبر می‌تواند بعضی از وظایف و اختیارات خود را به شخص دیگری تفویض کند.

آیین نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام^۱

ماده ۱

مجمع تشخیص مصلحت نظام در اجرای بند (۱) و (۸) اصل یکصد و دهم و اصل یکصد و دوازدهم و موارد دیگر مذکور در قانون اساسی و نیز اجرای حکم بیست و هفتم اسفندماه ۱۳۷۵ مقام معظم رهبری، موظف به «تشخیص مصلحت در موارد تعارض میان مصوبه مجلس و نظر شورای نگهبان» می باشد و در مقام «تعیین سیاست های کلی نظام» و «حل معضلات کشور» و نیز موارد مهمی که «رهبری به آن ارجاع می کنند» «با توجه به مجموع وظائف مقرر در قانون اساسی» به عنوان «هیات مستشاری عالی رهبری در نظام جمهوری اسلامی ایران»، انجام وظیفه می کند و جلسات آن به شرح مواد آتی تشکیل می شود.

ماده ۲۰

در موارد مربوط به بررسی و حل معضلات نظام (موضوع بند ۸ اصل یکصد و دهم) و تعیین سیاست های کلی نظام (موضوع بند ۱ اصل یکصد و دهم) و دیگر اموری که رهبری به مجمع ارجاع می دهند (قسمت دوم اصل یکصد و دوازدهم) شورای مجمع متشکل خواهد بود از اعضای حقیقی، به اضافه ردیف الف و ج و د از بند ۱ حکم بیست و هفتم اسفند ماه ۱۳۷۵، این جلسات حداقل با حضور دو سوم اعضاء رسمیت می یابند و

۱. از موارد آئین نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام موارد مربوط به سیاست کلی، آورده شده است. (مصوب ۱۳۷۶/۸/۳ و ۱۳۷۶/۹/۵ مقام معظم رهبری)

۲. منظور از ردیف الف و ج و د از بند ۱ حکم بیست و هفتم اسفند ماه ۱۳۷۵ به این شرح است:
الف- رؤسای محترم سه قوه. ج- وزیر یا رئیس دستگاهی که موضوع مورد بحث در مجمع، مربوط به آن دستگاه است. د- رئیس کمیسیون مناسب با موضوع مورد بحث از مجلس شورای اسلامی.

تصمیمات در موارد مربوط به معضلات و مسائل دیگر با اکثریت مطلق اعضای حاضر معتبر خواهند بود.

در مواردی که اکثریت آرا حاصل نشود، نظرهای اعلام شده همراه با تعداد آرا در صورت جلسه درج می‌شود و به استحضار مقام معظم رهبری می‌رسد.

ماده ۲۶

در خصوص معضلات نظام و سایر اموری که از طرف مقام معظم رهبری به مجمع ارجاع می‌شود و یا تعیین سیاست‌های کلی نظام نتیجه بحث و بررسی مجمع به صورت گزارش کامل به استحضار معظم له می‌رسد و پس از تأیید و بر اساس تدبیر معظم له به مراجع مسئول ذی ربط ابلاغ خواهد شد. مجمع به طور موردی و یا هر چندگاه یکبار فهرستی از موارد مربوط به سیاست‌های کلی نظام را که قابل بحث در مجمع، تشخیص می‌دهد تنظیم می‌کند و پس از تأیید مقام معظم رهبری برای بررسی در دستور مجمع قرار می‌دهد.

ماده ۲۷

هنگام طرح هر یک از مباحث مربوط به تعارض میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان و همچنین معضلات و اموری که برای مشورت از طرف مقام معظم رهبری به مجمع ارجاع می‌شود و مسائل مربوط به سیاست‌های کلی نظام ترتیب مذاکرات به شرح زیر خواهد بود:

در حال حاضر با توجه به حکم مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۴ مقام معظم رهبری در انتصاب اعضای دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت نظام، جلسات مجمع در هنگام بحث در مصوبات مورد تعارض مجلس و شورای نگهبان متشکل خواهد بود از اعضای حقیقی به اضافه ردیف‌های الف، ج، د و ه از بند ۱. به شرح زیر است:

۱- شخصیت‌های حقوقی عضو، عبارتند از:

الف- رؤسای سه قوه

ب- فقهای شورای نگهبان

ج- دبیر شورای عالی امنیت ملی

د- وزیر یا رئیس دستگاهی که موضوع مورد بحث، به آن دستگاه مربوط است.

ه- رئیس کمیسیون متناسب با موضوع بحث از مجلس شورای اسلامی.

الف- در مورد تعارض میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان پس از طرح و توضیح مسئله، توسط کمیسیون ذیربط مجمع، یکی از اعضای شورای نگهبان و سپس رئیس کمیسیون مربوط در مجلس و آنگاه وزیر یا رئیس دستگاهی که موضوع مورد بحث به دستگاه وی مربوط می‌شود، توضیح لازم را خواهند داد. آنگاه دو موافق و دو مخالف اظهار نظر خواهند کرد و سپس رای گیری به عمل خواهد آمد.

ب - در مورد معضلی که از سوی مقام معظم رهبری ارجاع می‌شود، پس از طرح و توضیح مسئله، وزیر یا رئیس دستگاه مربوط که معضلی را مطرح کرده است، توضیح خواهد داد و سپس دو موافق و دو مخالف اظهار نظر خواهند کرد و آنگاه رای گیری بعمل خواهد آمد.

پ - در مورد سیاست‌های کلی نظام و مواردی که برای مشورت از طرف مقام معظم رهبری ارجاع می‌شود؛ پس از طرح و توضیح مسئله و اظهار نظر دو موافق و دو مخالف رای گیری به عمل خواهد آمد.

تبصره ۱- در هر سه حالت چنانچه پس از توضیحات، گزارش مطرح شده مخالف نداشته باشد، موافق یا موافقان با تشخیص رئیس جلسه می‌توانند اظهار نظر کنند. همچنین در صورتی که به تشخیص رئیس جلسه اظهار نظر بیش از دو موافق و دو مخالف ضرورت داشته باشد، مذاکرات تا اعلام کفایت آن از طرف رئیس ادامه می‌یابد. تبصره ۲- در مواردی که اعضاء با ادامه مذاکرات یا کفایت مذاکرات موافقت داشته باشند، برای ادامه یا کفایت مذاکرات، رای گیری بعمل خواهد آمد.

ماده ۳۰

۱. تصمیمات مجمع توسط دبیرخانه تنظیم و تدوین می‌شود و پس از ملاحظه و تایید رئیس مجمع به شرح زیر در خصوص آنها اقدام می‌شود.

۲. مصوبات مربوط به تشخیص مصلحت در موارد اختلاف بین مجلس و شورای نگهبان به صورت ماده واحده و یا مواد و تبصره تنظیم و با امضای رئیس مجمع به ریاست مجلس شورای اسلامی ابلاغ می‌شود.

۳. مصوبات مربوط به حل معضلات به صورت ماده واحده و یا مواد و تبصره تدوین و تنظیم می‌شوند. نتایج تبادل نظرها و رای نهایی مجمع در این موارد به محضر مقام

معظم رهبری گزارش تا برای چگونگی ابلاغ آن برای اقدام یا اطلاع، تصمیم‌گیری شود و به مجمع اعلام گردد.

۴. مسائل مربوط به تعیین سیاست‌های کلی و امور مهمی که از طرف مقام معظم رهبری به مجمع ارجاع می‌شوند، به صورت گزارش کامل، همراه با چکیده آن و نیز نظر مشورتی نهائی مجمع، تنظیم و به امضای رئیس مجمع برای استحضار مقام معظم رهبری فرستاده می‌شود و سپس براساس نظر معظم‌له اقدام بعدی صورت می‌گیرد.

ماده ۳۱

به منظور تنظیم کار کمیسیون‌های دائمی و کمیسیون‌های خاص و برقراری ارتباط با دستگاه‌های مسئول دولتی و نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی و استفاده کامل از فرآورده‌های کارشناسی آنها و نیز ارتباط مستمر با شوراهای مشورتی و نظارت بر کارهای اداری و کارشناسی کمیسیونها و ایجاد گنجینه اطلاعات کارآمد از مطالعات و تحقیقات و گزارشهای مهم کارشناسی مربوط به مسائل ایران و جهان و همچنین نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی که به تایید مقام معظم رهبری رسیده است و پیگیری آنها و نیز ابلاغ مصوبات و تصمیم‌ها و تدوین صورت مشروح مذاکرات و دیگر امور اداری و اجرائی مجمع، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام تشکیل می‌شود. مسوولیت دبیرخانه با دبیر مجمع است که ریاست دبیرخانه را به عهده خواهد داشت.

ماده ۳۴

دبیر مجمع برای اداره امور دبیرخانه و نیز کمیسیون‌ها و نظارت و پیگیری تصمیم‌ها و سیاست‌های مورد تایید مقام معظم رهبری و همچنین دیگر امور اداری و مالی مجمع، تشکیلات لازم را تدوین می‌کند. این تشکیلات باید به تایید ریاست مجمع برسد.

نامه مقام معظم رهبری در مورد سیاست‌های کلی^۱

جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی (دامت معالیه)

با سلام و تحیت؛

مصوبه مجمع محترم تشخیص مصلحت که مرقومه جنابعالی نیز به آن منضم بود، دریافت شد. لازم میدانم تقدیر خود را نسبت به محصول زحمات و مباحثات آن مجمع محترم که برخوردار از اتقان و جامعیت و نکته‌سنجی و درونگری است، ابراز کنم و از شخص جنابعالی و یکایک اعضای محترم تشکر نمایم.

در بخش کلیات، تقسیم سیاست‌ها به کلی و اجرایی و نیز آنچه در تعریف سیاست کلی ذکر شده، درست و حاکی از تعمق در موضوع است. مطالب مذکور در این بخش مجموعاً مورد تأکید اینجانب است. بخش مخصوص به فهرست و دسته‌بندی سیاست‌ها نیز بسیار خوب و با دقت تنظیم شده و شاید می‌توان گفت اهم و اعظم عناوین سیاست‌ها در آن گنجانیده شده است. اکنون نوبت آن است که آن مجمع محترم به ترتیب پسندیده‌ای بررسی و بحث درباره عناوین پیشنهادی را آغاز کند و امیدوار و مطمئنم که انشاء... در این بخش نیز کاری شایسته‌ی جایگاه و وظایف آن مجمع خواهد شد. همانطور که در مرقومه جنابعالی آمده باید با اولویت‌هایی در اقدام به این کار زمان‌گیر، توجه شود. شایسته‌تر آن است که تعیین عناوین دارای اولویت نیز به وسیله خود آن مجمع محترم آغاز و انجام یابد و بلافاصله بحث‌های محتوایی و اصلی شروع شود.

۱. مورخ ۱۳۷۷/۱/۱۵

مناسب می‌دانم که: «مورد نیاز بودن برای تدوین برنامه سوم» و «مربوط بودن به بخش‌های اقتصادی و فرهنگی» و «مورد تاکید و تکرار واقع شدن در اظهارات اینجانب خطاب به دولت کنونی و دولت قبلی» را به عنوان برخی از ملاک‌های اولویت و تقدم معرفی کنم. همچنین توصیه می‌کنم که آن مجمع محترم، هیأتی را مأمور جستجو از عناوینی کند که احتمالاً تا کنون مورد توجه قرار نگرفته است. توصیه‌ها دیگر اینجانب عبارت است از:

اولاً پیش‌بینی وسیله‌ای در خود آن مجمع برای نظارت بر اعمال سیاست‌های مصوب در برنامه‌ها و مقررات کشور که در واقع مقدمه‌ای برای تضمین اجرای آن مصوبات است و ثانیاً تعیین هیأتی که مصوبات بخش‌های گوناگون را تلفیق و از بروز تعارض و ناهماهنگی میان آنها جلوگیری کند. مزید توفیقات همه آقایان را از خداوند متعال مسألت می‌کنم.

والسلام علیکم و رحمۀ الله

سید علی خامنه‌ای - ۱۳۷۷/۱/۱۵

نامه رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره سیاست‌های کلی نظام^۱

حضرت آیت ا... خامنه‌ای مقام معظم رهبری (دام توفیقاته)

با سلام و تحیات؛

در اجرای فرمان ۱۳۷۵/۱۲/۲۷ و با عنایت به بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی مجمع تشخیص مصلحت نظام، برای تهیه پیش‌نویس تعاریف و عناوین سیاست‌های کلی، کمیسیونی را متشکل از حضرات آقایان: لاریجانی - نوربخش - زنگنه - میرسلیم - دری نجف‌آبادی - نبوی - فیروزآبادی به مسئولیت آقای دکتر حبیبی تشکیل داد. این کمیسیون پس از بحث و بررسی پیرامون موضوعات مختلف از جمله پیشنهاد‌های بعضی از اعضای مجمع، نهایتاً طی ۱۷ جلسه عناوین سیاست‌های کلی نظام را تهیه و به مجمع ارائه نمود، مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز با بررسی کامل موضوعات و بحث‌های طولانی برای رعایت اصل اختصار در تعیین عناوین در نهایت طی ۱۲ جلسه به جمع‌بندی دست یافت که شرح کامل آن به پیوست جهت استحضار تقدیم می‌گردد. گزارشی که تقدیم می‌گردد شامل دو بخش است؛

الف - کلیات

در این بخش کوشش شده است که تعریفی از سیاست‌های کلی به دست داده شود و ارتباط آن از یک سو با آرمان‌های نظام و از سوی دیگر با سیاست‌های اجرایی و برنامه که اعمال آن از وظایف خاص قوه مجریه یا قوای دیگر است معلوم شود. به نظر می‌رسد که تعریف یاد شده و توضیح ویژگی‌های سیاست‌های کلی راهنمای بررسی‌های شورای مجمع و کمیسیون‌های آن خواهد بود و موجب خواهد شد که بحث‌ها و بررسی‌ها در

^۱ برابر مندرجات کتاب مجموعه مجمع تشخیص مصلحت نظام (کلیات، سوابق، عملکرد) چاپ ۱۳۸۸، تاریخ نامه رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام ۱۳۷۶/۱۰/۲۵ می‌باشد.

چارچوب سیاست‌های کلی قرار گیرد و از بسط و توسعه بحث‌ها و پرداختن به مسائلی پرهیز شود که مربوط به سیاست‌های اجرایی و وظایف سازمان کشور است. در نتیجه عنایت مقام معظم رهبری به این بخش و راهنمایی در خصوص آن راهگشا خواهد بود.

ب- عناوین سیاست‌های کلی و دسته‌بندی آنها

عناوین سیاست‌های کلی همانطور که در گزارش آمده است، زیر پنج فصل دسته‌بندی شد. عناوین این پنج فصل، تقریباً با عناوین کمیسیون‌های مجمع که در آیین‌نامه آمده است، تطبیق می‌کند. سعی شده است که هر یک از کمیسیون‌ها به بحث و بررسی بخشی از سیاست‌های کلی که مربوط به وظایف آنهاست پردازد. البته بخشی از موضوعات مستلزم بررسی‌های بین رشته‌ای هستند و در واقع باید در دو یا چند کمیسیون مورد رسیدگی قرار گیرند. در کنار این عناوین تعبیر (مشترک با...) آمده است. عناوین پیشنهادی فهرست جامع و کاملی را به دست نمی‌دهند. عناوین مهم و یا غیرمهم دیگری وجود دارند که در فرصت‌های بعدی باید به این فهرست افزوده شوند.

در واقع عناوین پیشنهادی عناوینی هستند که با توجه به تجربیات اجرایی پس از پیروزی انقلاب، همه یا اکثر مسوولان و مردم خواستار ابلاغ رهنمودهای مقام معظم رهبری به عنوان «سیاست‌های کلی» در خصوص آن‌ها بوده اند. ممکن است که برخی از این عناوین را مقام معظم رهبری از جمله مقوله‌های «سیاست‌های کلی» تلقی نفرمایند. در آن صورت نیز تکلیف سازمان‌ها و دستگاه‌ها برای تهیه و تدوین سیاست‌ها و خط مشی‌های اجرایی در مورد آنها روشن می‌شود و در نتیجه خواهند توانست که بدون ابهام به وظایف خود در مورد تبیین و تدوین آن‌ها قیام نمایند.

همچنین در صورتی که مقام معظم رهبری مقتضی بدانند، برای بررسی و بحث درباره عناوین پیشنهادی در کمیسیون‌ها و مجمع نیز اولویت‌هایی را تعیین خواهند فرمود تا با توجه به آن، مجمع مسائلی را که از اهمیت یا فوریت بیشتری برخوردارند مقدم بر دیگر مسائل در دستور کار خود قرار دهد.

اکبر هاشمی رفسنجانی
رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد سیاست‌های کلی^۱

کلیات

یک - سیاست و مراتب آن

در یک نظام آرمانی و هدف‌دار برنامه‌ریزی به معنی عام را می‌توان در بر گیرنده مراتب زیر دانست:

۱- سیاست‌های کلی

این سیاست‌ها برای تحقق آرمان‌ها و اهداف پس از مجموعه آرمان‌ها قرار می‌گیرند و حاوی اصولی هستند که آرمان‌ها را به مفاهیم اجرایی نزدیک می‌کنند و آن سیاست‌هایی هستند که در درون نظام عمل می‌نمایند، اعم از قوای سه‌گانه، نیروهای مسلح، صدا و سیما و همچنین نیروهای می‌باشند که در درون جامعه کل فعالیت دارند که شامل سیاست‌های کلی بخشی و فرابخشی می‌شود.

سیاست‌های کلی فرابخشی، در مواردی است که هدف یا آرمانی از نظام، حرکت چند بخش را در بر می‌گیرد و برای وصول به آن هدف یا اهداف نیاز به تدوین سیاست‌های کلی می‌باشد و سیاست‌های اجرائی و برنامه چند بخش در قالب این سیاست‌ها تدوین می‌گردد. سیاست‌های کلی بخشی، در مواردی است که هدف یا آرمانی از نظام، حرکت یک بخش را در بر می‌گیرد و برای وصول به آن هدف یا اهداف نیازمند تدوین سیاست‌های کلی آن بخش می‌باشد.

۱. مورخه ۱۳۷۶/۱۰/۱۳

۲- سیاست اجرایی

مجموعه تدبیرها و سیاست‌هایی هستند که برای تحقق سیاست‌های کلی توسط قوای مختلف کشور و دستگاه‌های اجرائی به موجب و براساس مقررات قانونی تدوین می‌شوند.

۳- برنامه

طراحی عملی و وجه اجرای سیاست‌های اجرائی برای دوره مشخصی تدوین و تنظیم می‌شود.

دو - بسط تعریف سیاست‌های کلی و ویژگی‌های این سیاست‌ها

۱- تعریف

طراحی سیاست‌های کلی نظام، براساس آرمان‌ها و اهداف است و بدین ترتیب از یک‌سو نظر به آرمان‌ها و از سوی دیگر نظر به جنبه‌ها و مفهوم‌های اجرائی دارند، بنابراین سیاست‌های یاد شده باید:

(الف) در مقایسه با بیان‌های آرمانی، جنبه تفصیلی و تشریحی‌شان بیشتر باشد.

(ب) بازتاب صحیح و عملی ارزش‌ها باشند.

(ج) نه تنها دولت، بلکه عامه مردم و کلیه نیروهای فعال جامعه را مدنظر داشته باشند.

(د) در نتیجه نیروهای این جامعه و آرمان‌های آنها را، که مورد قبول نظام‌اند،

همانگ و منسجم نمایند و مابین اجزای نظام تقارب کافی (پیوند) برقرار سازند.

(ه) در مقام تعیین اولویت‌ها، راهنمای عملی و معیار «باید و نباید»های تعیین اولویت‌ها را عرضه کنند.

(و) اصول کلی تخصیص و توزیع منابع و امکانات کشور را با توجه به اولویت‌ها بیان نمایند.

(ز) اجرای آنها سیمای عمومی و کلی نظام را در زمینه‌های مختلف از جمله موقعیت ایران

و) ایرانی در جهان، امنیت در جامعه معنویت، عدالت و برخورداری مردم از مواهب و نعمات موجود در ایران در مقاطع تاریخی مختلف (مثلاً سال ۱۴۰۰ و ۲۵ و ۵۰ سال پس از آن و ...) ترسیم نماید.

۲- ویژگی سیاست‌های کلی

سیاست‌های کلی با توجه به تعریف آنها و با عنایت به اینکه اصول و راهنمای تدوین سیاست‌های اجرائی را به دست می‌دهند باید از ویژگی‌های زیر برخوردار بوده تا بتوانند راهنمای سیاست‌های اجرائی باشند و آرمان‌ها را به مرحله اجرا نزدیک سازند.

الف) پایداری: سیاست‌های کلی باید پس از تعیین و اعلام، در یک زمان معین و نسبتاً طولانی ثابت باشند، تا آثار آنها سیاست‌های اجرائی فرابخشی و بخشی در برنامه‌ریزی و سپس اجرا ظاهر شوند.

ب) آینده‌نگری: با توجه به اینکه آثار سیاست‌های کلی در طول چند سال ظهور و بروز می‌یابند، بنابراین سیاست‌ها باید با وضعیتی که برای سال‌های آتی پیش‌بینی می‌شود و همچنین مورد نظر و هدف است، تدوین و تنظیم شوند.

ج) واقع‌بینی: واقع‌بینی در کنار آینده‌نگری باید مورد توجه سیاست‌های کلی باشد، بدین معنی که چون یک نظام در ابتدای نمی‌تواند همه آرمان‌های خود را تحقق بخشد، با توجه به اولویت‌های خود، و با توجه به امکانات خویش، هدف‌های کوتاه‌مدت و درازمدت را معین می‌کند به گونه‌ای که پاسخگوی سیاست‌های کلی برای تحقق در آینده دور و نزدیک باشد.

د) فراگیر بودن: سیاست‌های کلی، فراگیر و جامع‌نگرند و کل نیروهای موجود و فعال در جامعه را در بر می‌گیرند و اصول راهنما را در خصوص مسائل اجرائی مربوط به همه نیروها و هریک از نیروها، مورد توجه قرار می‌دهند و نیز بده بستان آنها را با یکدیگر و تأثیرپذیری‌شان را از یکدیگر به حساب می‌آورند و در حقیقت به گونه‌ای طراحی می‌شوند که نتیجه کار این نیروها هماهنگ باشد.

ه) در عین حال هریک از اجزای مجموعه سیاست‌های کلی باید متوجه تحقق یکی از اهداف بخشی یا فرابخشی و تأمین آنها باشد.

و) بیانگر خصوصیات اصلی و اساسی نظام: سیاست‌های کلی بیان‌کننده و نمایانگر آرمان‌ها، ارزش‌ها، فرهنگ، تمدن و دریافت‌های اصولی نظام در زمینه‌های اعتقادی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی، سیاسی، علمی و فرهنگی آن خواهند بود و استقلال ایران و تأثیرگذاری‌اش را در منطقه و جهان و بازدارندگی نظام را از هر نظر در برابر تهدیدها نمودار خواهند ساخت.

سه - قانون اساسی و سیاست‌های کلی

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اصل سوم، به منظور نیل به هدف‌هایی که در اصل دوم به آنها اشاره شده و نیز راه‌هایی که به منظور تأمین قسط و عدل، استقلال سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و همبستگی ملی پیش‌بینی گردیده، دولت را موظف نموده است که همه امکانات خود را برای تأمین امور مذکور در ۱۶ بند آن به کار گیرد.

به طور کلی امور یاد شده در اصل سوم و نیز بسیاری دیگر از اصول قانون اساسی می‌توانند به عنوان بستر سیاست‌های کلی نظام تلقی شوند.

چهار - عناوین سیاست‌های کلی

نکته مهمی که باید به آن توجه شود این است که در ظرف ۱۸ سال پس از پیروزی انقلاب، نمی‌توان و نباید گفت که برنامه‌ها از سیاست‌های کلی تبعیت نمی‌کرده‌اند، در واقع علاوه بر آنچه از طرف مقام معظم رهبری ابلاغ شده است، یک رشته سیاست کلی، با توجه به قانون اساسی، مد نظر مجریان بوده است. بنابراین در جنب بحث و بررسی سیاست‌های کلی برای آینده، می‌توان و یا شاید لازم باشد که به این بررسی هم پرداخته شود و معلوم گردد که مجریان، سیاست‌های کلی نظام را در طول سال‌های گذشته، چگونه تلقی کرده‌اند و در چه مواردی این سیاست‌ها با سیاست‌های مذکور در قانون اساسی و رهنمودهای امام (ره) و مقام معظم رهبری منطبق بوده‌اند و در چه مواردی فاصله گرفته‌اند. بدین ترتیب می‌توان:

۱- سیاست‌های کلی را که مبنای برنامه‌های اجرائی تا این زمان بوده‌اند بررسی و فصل‌بندی کرد.

۲- موارد انطباق آنها را با سیاست‌های کلی نظام تشخیص داد.

۳- علل و عوامل دوری از سیاست‌های کلی نظام را معین کرد.

از میان هدف‌ها و آرمان‌ها در مرحله اول می‌توان دو هدف یا آرمان را به عنوان مبنای تعیین سیاست‌ها تعریف کرد. این دو هدف مبتنی و متکی بر مبنای و اصولی هستند که در بندهای ۱ تا ۶ اصل دوم قانون اساسی به آنها اشاره شده است. این سیاست‌ها باید: الف) امکانات لازم را برای رشد ایمان و اخلاق، معنویت و تربیت انسان‌های خداجوی و خداترس و موظف به مشارکت فعال در زندگی اجتماعی فراهم آورد.

ب) جامعه توسعه یافته مستقلی را به وجود خواهد آورد که در عین برخورداری از وفاق ملی و وحدت کامل از لحاظ توجه به محرومان و تحقق عدالت اجتماعی و عدم تبعیض و برخورداری از رفاه نسبی شاخص باشد و در میان کشورهای اسلامی پیشرو تلقی شود و با پیروی از اصول عزت، حکمت و مصلحت، اقتدار ملی را به گونه‌ای تحقق بخشد که برای دفع دشمنان خود، در تمامی صور توانا باشد و در عین حال در موقعیت تشبیت شده‌ای قرار گیرد که هیچگاه نیازمند درگیری با معارضان خود نباشد و در واقع با اتکاء به قدرت کمی و کیفی خود، بازدارندگی لازم را ایجاد نماید.

عناوین و موضوعات سیاست‌های کلی

الف - امور علمی و فرهنگی و اجتماعی

یکم - امور علمی

۱- آموزش (نظریه):

۱-۱- سطح لازم یا مطلوب آگاهی‌های جامعه (عمومی، فنی و حرفه‌ای، تخصصی)

۱-۲- آموزش مداوم.

۱-۳- تکمیل آموزش ایرانیان در خارج از کشور و آموزش به خارجیان در ایران.

۲- مراکز آموزشی:

۲-۱- جایگاه آموزش.

۲-۲- دانشگاه اسلامی (فرهنگی، سیاسی، عقیدتی).

۲-۳- حوزه‌های علمیه و مراکز دینی و علمی.

۳- هزینه‌های آموزشی:

۳-۱- میزان مشارکت دولت و مردم در بخش آموزش.

۳-۲- تعریف خودکفائی در آموزش عالی با توجه به اصل سی‌ام قانون اساسی.

۳-۳- آموزش رایگان، حد و مرز آن.

۴- محصول آموزش:

۴-۱- رابطه اشتغال و تحصیل،

۴-۲- استفاده از متخصصان خارج از کشور،

۵- پژوهش:

۵-۱- فعالیت‌های پژوهشی (متمرکز و آزاد).

۵-۲- تحقیقات بنیادی و کاربردی.

۵-۳- فن‌آوری.

دوم - امور فرهنگی

۱- فرهنگ و جامعه:

- ۱-۱ تبادل فرهنگی، تهاجم فرهنگی (حد و مرز) (مشترک با امور سیاسی).
- ۱-۲ توسعه فرهنگی، فرهنگ عمومی.
- ۱-۳ برخورد با انحرافات و بدعت‌ها.
- ۱-۴ اوقات فراغت و فرصت خودسازی.
- ۱-۵ سازماندهی امور فرهنگی (جایگاه فعالیت‌های فرهنگی).
- ۱-۶ ورزش.
- ۱-۷ هنر و معماری اسلامی.

۲- اخلاق و جامعه:

- ۲-۱ ایجاد محیط مساعد برای رشد فضائل اخلاقی و تهذیب نفس.
- ۲-۲ امر به معروف و نهی از منکر.
- ۲-۳ مسائل اساسی تربیت اسلامی و اجتماعی از قبیل:
 - وجدان کاری،
 - قانون‌گرایی و قانون‌پذیری.
 - انضباط اجتماعی.
- ۲-۴ نصیحت مردم به دولت و حدود و ثغور آن در نظام اسلامی.
- ۲-۵ تشویق و تنبیه - قدرشناسی از بزرگان و خدمتگزاران (حدود آن).

۳- زبان و ادب فارسی:

- ۳-۱ زبان فارسی و جایگاه آن در تقویت وحدت، همبستگی ملی و اسلامی.
- ۳-۲ جایگاه زبان‌های ایرانی و غیرایرانی و رایج در کشور.
- ۳-۳ چگونگی ترویج زبان فارسی در کشورهای دیگر جهان.

۴- ادیان:

- ۴-۱ ادیان مربوط به اقلیت‌های شناخته شده در قانون اساسی.

۴-۲ اندیشه‌های عقاید و فرقه‌های دیگر.

۴-۳ رفتار در قبال مذاهب اسلامی در ایران.

۵- اطلاع‌رسانی:

۵-۱ مطبوعات.

۵-۲ صدا و سیما.

۵-۳ شبکه‌های اطلاع‌رسانی داخلی و بین‌المللی.

۶- تبلیغات:

۶-۱ دینی.

۶-۲ سیاسی.

۶-۳ تجارتي و بازرگانی.

سوم - امور اجتماعی

۱- امور اجتماعی:

۱-۱ هویت اسلامی.

۱-۲ مسئله قومیت‌ها.

۲- مشارکت اجتماعی:

۲-۱ شکل‌ها و انجمن‌ها از قبیل: صنفی، صنعتی، خیریه، علمی.

۲-۲ شوراها.

۲-۳ آزادی‌های فردی و اجتماعی.

۳- توسعه:

۳-۱ الگوی توسعه و تقدم و تأخر توسعه‌های، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، روابط بین‌الملل.

۳-۲ توسعه روستایی و توسعه شهری (فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی).

۳-۳ پیش‌نیازها در زمینه‌های لازم برای توسعه و تبیین جایگاه ایران از لحاظ توسعه در منطقه آسیا.

۴- خانواده و جمعیت:

۴-۱ خانواده و تقویت مبانی آن.

۴-۲ تنظیم خانواده با توجه به موقعیت خاص ایران در منطقه.

۵- روحانیت و جامعه:

۵-۱ روحانیت و مردم.

۶- جوانان: (تعلیم و تربیت، تأمین شغل، مسکن، ازدواج ...)

ب - امور سیاسی (داخلی و بین‌المللی) دفاعی و امنیتی

یکم - امور دفاعی و امنیتی

۱- امنیت:

۱-۱ امنیت ملی (از قبیل مرزها، ترکیب جمعیتی و نیز امنیت ملی در ارتباط با خارج از کشور).

۲-۱ امنیت جامعه (فردی، اجتماعی): قضائی، سیاسی، اقتصادی.

۲- ساختار دفاعی:

۲-۱ بنیه دفاعی.

۲-۲ حدود خودکفائی نظامی.

۲-۳ بسیج و جایگاه آن در دفاع ملی.

۲-۴ نیروهای مسلح.

۲-۵ تدابیر دفاعی و هماهنگی با فعالیت‌های رسمی، اطلاعاتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی.

۲-۶ امکانات مادی و معنوی داخلی برای مقابله با تهدیدات خارجی.

۲-۷ پدافند غیرعامل.

دوم - امور سیاسی خارجی

- ۱- اولویت و تقدم‌های همکاری براساس:
 - ۱-۱ مصالح کشور.
 - ۱-۲ همسایگی.
 - ۱-۳ مسلمان و غیرمسلمان.
 - ۱-۴ کشورهای سلطه‌گر و غیرسلطه‌گر.
 - ۱-۵ مناطق حساس.
- ۲- حضور در سازمان‌های بین‌المللی (دولتی - غیردولتی - منطقه‌ای و جهانی)
- ۳- صدور انقلاب اسلامی

سوم - امور سیاسی داخلی

- ۱- احزاب و تشکل‌ها.
- ۲- آزادی‌های سیاسی.
- ۳- توسعه سیاسی.
- ۴- شوراهاى اصل ۱۰۰ قانون اساسی.
- ۵- هویت ملی ایرانی.
- ۶- وحدت ملی و همبستگی ملی.

ج - امور اقتصادی، بازرگانی و اداری

یکم - امور اقتصادی

۱- عدالت اجتماعی:

- ۱-۱ مالکیت.
- ۱-۲ توزیع عادلانه منابع.
- ۱-۳ فقر و فقرزدایی.
- ۱-۴ تأمین اجتماعی.

۲- اقتصاد و پایداری:

- ۱-۲ امنیت اقتصادی و توسعه اقتصادی پایدار و رابطه آن با امنیت اجتماعی.
- ۲-۲ نقش اقتصاد در تأمین امنیت اجتماعی و امنیت داخلی و خارجی.

۳- اقتصاد و زندگی:

- ۱-۳ رفاه اقتصادی.
- ۲-۳ حدود وظایف حکومت در تأمین نیازهای معیشتی مردم از قبیل مسکن، خوراک، کار و اشتغال، بهداشت و درمان، بیمه و پوشاک.
- ۳-۳ الگوی مصرف.

۴- اقتصاد، امور مالی و پولی:

- ۱-۴ مالیات‌ها.
- ۲-۴ دولت و بانک‌ها.
- ۳-۴ یارانه‌ها.
- ۴-۴ سرمایه‌گذاری خارجی.
- ۵-۴ سرمایه‌گذاری ایران در خارج.
- ۶-۴ استقراض داخلی.

۵- اقتصاد و ساختارها:

- ۱-۵ مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی (انفال، وقف، انحصارات) در اقتصاد و حدود فعالیت‌های دولتی و چگونگی خصوصی‌سازی (تبیین اصول ۴۴ و ۴۵ ق.ا).
- ۲-۵ مناطق آزاد و مناطق ویژه.
- ۳-۵ سرمایه‌گذاری در کشور (سازوکار، مقررات، تأمین امنیت، میزان برای هر فرد).
- ۴-۵ سرمایه‌گذاری منطقه‌ای به منظور ایجاد تعادل‌های منطقه‌ای (آمایش سرزمین).

۶- صادرات:

- ۱-۶ اقتصاد درون‌گرا و برون‌گرا (تلفیقی یا انتخابی).
- ۲-۶ صادرات غیرنفتی.
- ۳-۶ استفاده بهینه از نفت و گاز و صادرات (حدود استفاده درست از نفت و گاز و...).

۷- اقتصاد و روابط کار:

- ۱-۷ تنظیم روابط کار (مشترک با امور اجتماعی).

۸- اقتصاد و محیط زیست:

- ۸-۱ توسعه پایدار و محیط زیست.
- ۸-۲ تقدم و تأخر توسعه و محیط زیست.

دوم - امور بازرگانی

- ۱- بازرگانی خارجی.
- ۲- بازرگانی داخلی (انحصار، شرکت‌های بازرگانی، احتکار و...).
- ۳- بخش‌های ستادی و عمومی دولت و نقش آنها در بازرگانی با توجه به بحث‌های تعاونی و خصوصی.

سوم - امور اداری

- ۱- ساختارهای اداری و اصلاح نظام اداری
- ۱-۱ تشکیلات و مقررات اداری - حجم دستگاه‌ها.
- ۱-۲ تأمین معاش و اطمینان آینده.
- ۱-۳ بهره‌گیری از فن‌آوری‌های پیشرفته در نظام اداری و کم‌کردن ارتباط مستقیم با سازمان‌های اداری.

۲- مدیریت

- ۲-۱ مدیریت و امنیت شغلی (رده‌های سیاسی و اجرایی و لزوم یا عدم لزوم ثبات هر یک).

۲-۲ مدیران (تربیت، گزینش و...).

۲-۳ تشویق و تنبیه.

۳- نظارت و بازرسی

- ۳-۱ ساختار بازرسی و نظارت

د - امور زیربنایی و تولیدی

یکم - امور زیربنایی

- ۱- انرژی (تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر) صرفه‌جویی (بخش دولتی، بخش غیردولتی)، نفت و گاز.
- ۲- منابع طبیعی، جنگل‌ها، آب، خاک (حفظ و بهره‌برداری)، معادن.
- ۳- حمل و نقل و ارتباطات (ترانزیت کالا، مسافر،...) مشترک با امور سیاسی و فرهنگی.
- ۴- آمایش سرزمین (با توجه به مسائل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، امنیتی).
- ۵- اولویت‌ها در توسعه زیربناها.

دوم - امور تولیدی

- ۱- تعیین و اولویت بخش‌های مختلف اقتصادی، کشاورزی، صنعت، مسکن، خدمات و جایگاه هر یک در توسعه اقتصادی و اجتماعی - ملاک تعیین اولویت‌ها.
- ۲- توسعه صنعت و کشاورزی در مناطق مختلف کشور (تقدم با توجیه اقتصادی یا اجتماعی است).

هـ - امور حقوقی و قضایی

یکم - امور حقوقی

- ۱- حقوق عامه.
- ۲- حقوق زنان.
- ۳- حقوق کودکان و جوانان.
- ۴- امور و احکام حکومتی و حسبی.
- ۵- اصل برائت.

دوم - امور قضایی

- ۱- امنیت قضایی:
 - ۱-۱ دسترسی به دادگاه‌های صالح.
 - ۲- پیشگیری از وقوع جرم.
 - ۳- اصلاح مجرمان - نظام اقدامات تامینی و تربیتی و زندان‌ها.
 - ۴- استقلال قضات.
 - ۵- آیین دادرسی اسلامی.

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره اولویت سیاست‌های کلی^۱

الف) کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی

- ۱- همبستگی و هویت ملی:
 - ۱-۱- مساله قومیت‌ها.
 - ۱-۲- ادیان (اقلیت‌های شناخته نشده در قانون اساسی، عقاید و فرقه‌های دیگر، رفتار در قبال مذاهب اسلامی).
 - ۱-۳- زبان فارسی و جایگاه آن در تقویت وحدت، همبستگی ملیت اسلامی.
- ۲- مشارکت اجتماعی:
 - ۱-۲- تشکل‌ها و انجمن‌ها از قبیل: صنفی، صنعتی، خیریه، علمی.
 - ۲-۲- شوراهای.
 - ۳-۲- آزادی‌های فردی و اجتماعی.

ب) کمیسیون سیاسی، دفاعی و امنیتی

- ۱- امنیت ملی (از قبیل: مرزها، ترکیب جمعیتی و نیز امنیت ملی در ارتباط با خارج از کشور).
 - ۱-۱- هویت ملی ایران.
 - ۲-۱- وحدت ملی و همبستگی ملی.
- ۲- امنیت جامعه (فردی و اجتماعی) قضایی، سیاسی و اقتصادی:
 - ۱-۲- توسعه سیاسی.
 - ۲-۲- احزاب و تشکل‌ها.
 - ۳-۲- آزادی‌های سیاسی.
 - ۴-۲- شوراهای اصل ۱۰۰ قانون اساسی.

ج) کمیسیون اقتصاد کلان، بازرگانی و اداری

۱- اصلاح ساختار اقتصاد کشور:

۱-۱- مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاون (انفال، وقف، انحصارات) در اقتصاد و

حدود فعالیت‌های دولتی و چگونگی خصوصی سازی (تبیین اصول ۴۴ و ۴۵

قانون اساسی).

۱-۲- سرمایه‌گذاری در کشور (سازوکار، مقررات، تامین امنیت، میزان برای هر فرد).

۱-۳- امنیت اقتصادی و توسعه اقتصادی پایدار و رابطه آن با امنیت اجتماعی.

۱-۴- سرمایه‌گذاری خارجی.

د) کمیسیون امور زیربنایی و تولیدی

۱- انرژی (تجدید پذیر و تجدیدناپذیر) صرفه‌جویی (بخش دولتی، بخش غیردولتی)

نفت و گاز

ه) کمیسیون حقوقی و قضایی

۱- امنیت قضایی:

۱-۱- دسترسی به دادگاه‌های صالح.

۲- حقوق عامه.

مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مصوب مقام معظم رهبری^۱

ماده ۱

نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام به موجب تفویض اختیار از سوی مقام معظم رهبری توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام مطابق این مقررات صورت می‌گیرد.
تبصره ۱: سیاست‌های کلی نظام، سیاست‌هایی است که از سوی مقام معظم رهبری به موجب بند ۱ از اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین می‌شود.
تبصره ۲: نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی شامل نظارت بر اعمال سیاست‌های کلی در قوانین، مقررات و مراحل اجرایی است.

ماده ۲

قوانین و مقررات به خصوص قانون برنامه و بودجه‌های سنواتی باید در چارچوب سیاست‌های کلی تنظیم شود. قوانین و مقررات در هیچ موردی نباید مغایر سیاست‌های کلی باشد.

ماده ۳

مقامات مسؤول در قوای سه گانه، نیروهای مسلح، صدا و سیما و نهادهای عمومی، مسؤول اجرای سیاست‌های کلی نظام در دستگاه‌های مربوط می‌باشند.
تبصره: شیوه‌ی اعمال نظارت در مورد نیروهای مسلح، با تصویب و ابلاغ فرماندهی کل نیروهای مسلح تعیین خواهد شد.

۱. مورخ ۱۳۸۴/۶/۱۵

ماده ۴

به منظور بررسی، ارزیابی، تلفیق و جامع‌نگری موضوعات ارجاعی مجمع درخصوص نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی، «کمیسیون نظارت» با ترکیب اعضای زیر در مجمع تشکیل می‌شود:

- رئیس مجمع
- دبیر مجمع
- دو نماینده از میان اعضای هر یک از کمیسیون‌های موضوعی مجمع به انتخاب خود کمیسیون‌ها
- رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی
- رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی
- رئیس سازمان بازرسی کل کشور
- رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی
- دادستان کل کشور
- رئیس دیوان عدالت اداری کشور

تبصره ۱: رؤسای سه قوه یا نماینده‌ی هر یک از آنان و رؤسای کمیسیون‌های اصلی ذی‌ربط در مجلس شورای اسلامی، می‌توانند با حق رأی در جلسات کمیسیون نظارت شرکت کنند.

تبصره ۲: کمیسیون نظارت هنگام بررسی گزارش‌های رسیده، از وزیر یا رئیس دستگاه ذی‌ربط برای شرکت در جلسات کمیسیون «با حق رأی» دعوت بعمل می‌آورد.

ماده ۵

مقامات مذکور در ماده ۳ موظف‌اند گزارش‌های ادواری، شامل سالیانه و پنج ساله خود را از اجرای سیاست‌های کلی و میزان تحقق آن‌ها بر اساس شاخص‌ها و نماگرهای معتبر تهیه و در پایان تیرماه سال بعد به مجمع ارسال کنند. مجمع پس از بررسی، موارد مغایرت و عدم انطباق حسب مورد با سیاست‌های کلی را اعلام خواهد کرد. دستگاه‌ها باید نتیجه اقدامات اصلاحی خود را در این رابطه مجدداً به مجمع گزارش نمایند.

تبصره: دستگاه‌های مختلف قوای سه‌گانه، صدا و سیما و نهادهای عمومی مکلف‌اند، حسب درخواست کمیسیون نظارت مجمع، اطلاعات و گزارش‌های لازم را درخصوص

اجرای سیاست‌های کلی در حوزه‌ی فعالیت خود بر اساس شاخص‌های معتبر تهیه کنند و حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ درخواست، در اختیار مجمع قرار دهند.

ماده ۶

نسخه‌ای از دستور جلسات کمیسیون نظارت، قبل از طرح در جلسه، در اختیار کمیسیون‌های تخصصی مرتبط مجمع قرار می‌گیرد. این کمیسیون‌ها ظرف مدت حداکثر یک ماه نظر خود را بصورت مکتوب برای طرح و تصمیم‌گیری در کمیسیون نظارت ارائه می‌کنند. در مورد دستور جلسات فوری، کمیسیون‌های تخصصی، نظرات خود را به صورت شفاهی از طریق نماینده‌ی خود در کمیسیون نظارت ارائه خواهند کرد.

تبصره ۱: هر یک از کمیسیون‌های تخصصی مجمع، در حوزه‌ی فعالیت خود، گزارش سالانه‌ای از نحوه‌ی اجرا و پیشرفت سیاست‌های کلی تهیه می‌کنند. این گزارش‌ها پس از بررسی و تلفیق در کمیسیون نظارت، برای اظهارنظر به مجمع ارائه می‌شود.

تبصره ۲: پیگیری امور و کارشناسی نظارت، به عهده دبیرخانه مجمع است.

تبصره ۳: دبیرخانه مجمع موظف است با همکاری مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع و شورای دستگاه‌های نظارتی کشور، مرکزی را در دبیرخانه برای تهیه‌ی گزارش‌های ارزیابی راهبردی از اجرای سیاست‌های کلی و در صورت نیاز ارزیابی آمارهای رسمی منتشره ایجاد کند.

گزارش‌های تهیه شده توسط این مرکز به صورت ادواری منتشر و در اختیار مجمع قرار می‌گیرد.

ماده ۷

رئیس مجلس شورای اسلامی موظف است پس از اعلام وصول طرح‌ها و لوایح در مجلس، نسخه‌ای از آنها را برای اطلاع مجمع ارسال نماید. همزمان با بررسی طرح‌ها و لوایح به خصوص قانون برنامه، قانون بودجه و تغییرات بعدی آنها در مجلس شورای اسلامی، کمیسیون نظارت مجمع نیز محتوای آنها را از نظر انطباق و عدم مغایرت با سیاست‌های کلی مصوب بررسی می‌نماید. کمیسیون نظارت مواردی را که مغایر یا غیرمنطبق (حسب مورد) با سیاست‌های کلی می‌بیند به شورای مجمع گزارش می‌نماید. در صورتی که مجمع هم مغایرت یا عدم انطباق را پذیرفت، نمایندگان مجمع موارد مغایرت و عدم انطباق (حسب مورد) را در کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس طرح می‌کنند و نهایتاً

اگر در مصوبه نهائی مجلس مغایرت و عدم انطباق باقی ماند، شورای نگهبان مطابق اختیارات و وظایف خویش بر اساس نظر مجمع تشخیص مصلحت اعمال نظر می نماید.

ماده ۸

وظایف کمیسیون نظارت عبارت است از:

- تدوین خط مشی ها، شاخص ها و شیوه های اعمال نظارت با همکاری کمیسیون های ذی ربط.
- اجرای وظایف مندرج در مواد ۷۶، ۵ و سایر موارد ارجاعی.
- تعیین نمایندگان برای حضور در جلسات تنظیم و تصویب برنامه های توسعه در دولت و مجلس.
- ارزیابی و سنجش میزان تحقق سیاست های کلی و حسن اجرای آنها بر مبنای شاخص های مصوب و تلفیق گزارش های نظارتی.
- ارائه کلیه گزارش ها و تصمیمات به شورای مجمع جهت اطلاع و تصویب.

ماده ۹

قوای سه گانه، ستاد کل نیروهای مسلح، صدا و سیما و دستگاه های نظارتی از قبیل دیوان محاسبات، شورای نظارت صدا و سیما، سازمان حسابرسی دولتی و کمیسیون اصل نود، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، نهادها، بانک ها، سازمان ها، شرکت های دولتی و همچنین نهادهای عمومی موضوع تبصره ذیل ماده ۵ قانون محاسبات عمومی، شهرداری ها و کلیه سازمان هایی که شمول قانون بر آن ها مستلزم ذکر نام است و مؤسسات عمومی غیردولتی با درخواست مجمع از طریق بالاترین مقام هردستگاه، همکاری لازم را در اعمال نظارت موضوع این مقررات به عمل خواهند آورد. در هر حال، تشخیص و اعلام مغایرت یا عدم مغایرت با سیاست های کلی بر عهده مجمع خواهد بود.

ماده ۱۰

نتایج بررسی های انجام شده در خصوص نحوه رعایت و اجرای سیاست های کلی، همراه اقدامات انجام شده به مقام معظم رهبری گزارش می شود.

ماده ۱۱

مقامات مذکور در ماده ۳ موظفاند، سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری را برای اجرا به زیرمجموعه‌های مربوط به خود ابلاغ کنند و نیز یک نسخه از کلیه مصوبات خود را بلافاصله پس از تصویب به مجمع ارسالی نمایند.^۱

۱. توضیحات:

ج - موادی از آئین نامه داخلی مجمع که با امر نظارت مرتبط است.

ماده ۳۱

به منظور تنظیم کار کمیسیون‌های دائمی و کمیسیون‌های خاص و برقراری ارتباط با دستگاه‌های مسئولی دولتی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و استفاده کامل از فرآورده‌های کارشناسی آن‌ها و نیز ارتباط مستمر با شوراهای مشورتی و نظارت بر کارهای اداری و کارشناسی کمیسیون‌ها و ایجاد گنجینه اطلاعات کارآمد از مطالعات و تحقیقات و گزارش‌های مهم کارشناسی مربوط به مسائل ایران و جهان و همچنین نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی که به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است و پیگیری آن‌ها و نیز ابلاغ مصوبات و تصمیم‌ها و تدوین صورت مشروح مذاکرات و دیگر امور اداری و اجرایی مجمع، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام تشکیل می‌شود. مسئولیت دبیرخانه با دبیر مجمع است که ریاست دبیرخانه را به عهده خواهد داشت.

ماده ۳۴

دبیر مجمع برای اداره امور دبیرخانه و نیز کمیسیون‌ها و نظارت و پیگیری تصمیم‌ها و سیاست‌های مورد تأیید مقام معظم رهبری و همچنین دیگر امور اداری و مالی مجمع، تشکیلات لازم را تدوین می‌کند. این تشکیلات باید به تأیید ریاست مجمع برسد.

سال ۱۳۷۸

سیاست‌های کلی برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی ۱۳۷۸/۳/۱

سیاست‌های کلی برنامه پنج ساله سوم

– اقتصادی

- ۱- تمرکز دادن همه فعالیت‌های مربوط به رشد و توسعه‌ی اقتصادی به سمت و سوی «عدالت اجتماعی» و کاهش فاصله میان درآمدهای طبقات، رفع محرومیت از قشرهای کم درآمد.
- ۲- ایجاد نظام جامع تأمین اجتماعی برای حمایت از حقوق محرومان و مستضعفان و مبارزه با فقر و حمایت از نهادهای عمومی و مؤسسات و خیریه‌های مردمی با رعایت ملاحظات دینی و انقلابی.
- ۳- تلاش برای مهار تورم و حفظ قدرت خرید گروه‌های متوسط و کم‌درآمد جامعه و کمک به سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال برای آنان.
- ۴- اصلاح نظام مالیاتی در جهت: برقراری عدالت در گرفتن مالیات، توجه به ضرورت تولید و سرمایه‌گذاری‌های تولیدی و ایجاد انگیزه‌های مردمی در پرداختن مالیات و افزایش نسبت مالیات در درآمدهای دولت.
- ۵- اهتمام به توسعه و عمران روستاها و توجه ویژه به معیشت روستائینان.
- ۶- فراهم آوردن زمینه‌های اشتغال بیشتر با ایجاد انگیزه‌های مناسب و حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری و کارآفرینی و توسعه فعالیت‌های اشتغال‌زا در جهت کاهش بیکاری، خصوصاً در بخش‌های کشاورزی و صنایع تبدیلی و کارگاه‌های متوسط و کوچک.
- ۷- اصلاح مقرراتی که انحصارهایی در فعالیت‌های اقتصادی بوجود آورده یا خواهد آورد با رعایت موارد پیش‌بینی‌شده در قانون اساسی و مصالح کشور.
- ۸- عدم ترجیح بخش‌های دولتی و عمومی که فعالیت اقتصادی دارند نسبت به بخش‌های خصوصی و تعاونی در برخورداری از امتیازات و دسترسی به اطلاعات.

- ۹- رعایت مندرجات بند ۸ از سیاست‌های برنامه‌ی دوم در امر واگذاری مؤسسات اقتصادی دولت به بخش‌های تعاونی و خصوصی.
- ۱۰- حفظ امنیت سرمایه‌گذاری و ارج نهادن به سازندگی و کارآفرینی و حفظ حرمت دارائی‌های ناشی از راه‌های قانونی و مشروع.
- ۱۱- برنامه‌ریزی جامع برای دستیابی به جهش در صادرات غیرنفتی و کاستن از تکیه بر درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام.
- ۱۲- استفاده‌ی مطلوب از موقعیت و مزیت جغرافیایی کشور بویژه در امر بازرگانی.
- ۱۳- فراهم ساختن امنیت غذایی و خودکفایی در کالاهای اساسی، بوسیله‌ی افزایش تولید داخلی بویژه در زمینه‌ی کشاورزی.
- ۱۴- اصلاح نظام پولی و سامان بخشیدن به بازارهای مالی کشور در جهت: حفظ ارزش پول ملی و تجهیز منابع مالی برای سرمایه‌گذاری مولد و اشتغال آفرین.
- ۱۵- رعایت دقیق منافع ملی و اصول قانون اساسی و پرهیز از سلطه‌ی بیگانگان در جذب منابع خارجی.
- ۱۶- آموزش و بازآموزی نیروی انسانی در سطوح گوناگون، برای پاسخگویی به نیاز بنگاه‌های اقتصادی و فراهم ساختن مهارت‌ها و تخصص‌های لازم در همه‌ی سطوح.

فرهنگی -

- ۱۷- اعتلاء و عمق بخشیدن به معرفت و بصیرت دینی و قرآنی و تحکیم فکری و عملی ارزش‌های انقلاب اسلامی و مقابله‌ی با تهاجم فرهنگی بیگانه.
- ۱۸- زنده و نمایان نگاهداشتن اندیشه‌ی دینی و سیاسی حضرت امام خمینی رحمت‌ا... علیه در همه‌ی سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها و برجسته‌کردن نقش آن بعنوان یک معیار اساسی.
- ۱۹- رعایت آراستگی سیمای جامعه و کشور و محیط سازندگی به ارزش‌های اسلامی و انقلابی.
- ۲۰- جهت دهی رسانه‌ها بخصوص صدا و سیما به سمت سالم سازی فضای عمومی و رشد آگاهی‌ها و فضائل اخلاقی و اطلاع رسانی صحیح و تحقق سیاست‌های کلی برنامه توسعه.

۲۱- توجه به پرورش و شکوفایی استعدادها، تشویق خلاقیت و نوآوری علمی و تقویت امر پژوهش و بالابردن توان علمی و فناوری کشور.

۲۲- معرفی و ترویج فرهنگ و ارزش‌های والای اسلام و ایران اسلامی به جهانیان و تبیین شخصیت و مبانی سیاسی و فکری امام خمینی رحمتا... علیه به آنان و توجه به تجربه‌ی دیگر کشورها - بویژه کشورهایی که مشترکات بیشتری با ما دارند - در برنامه‌ی توسعه و شناسائی نکاتی که به موفقیت یا ناکامی آنان انجامیده است.

– اجتماعی، سیاسی، دفاعی، امنیتی

۲۳- گسترش و عمق بخشیدن روحیه‌ی تعاون و مشارکت عمومی و بهره‌مند ساختن دولت از همدلی و توانائی‌های عظیم مردم.

۲۴- اهتمام به موضوع «جوانان»، ایجاد زمینه‌های مساعد برای پیشرفت معنوی و علمی و مسئولیت‌پذیری و تلاش برای رفع دغدغه‌هایی از قبیل ازدواج و آینده‌ی شغلی و علمی آنان.

۲۵- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه‌های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه‌ی عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده‌ی آنان.

۲۶- اولویت دادن به ایشارگران انقلاب اسلامی در عرضه‌ی منابع مالی و فرصت‌ها و امکانات دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.

۲۷- اهتمام به نظم، قانونگرایی، روحیه کار و تلاش، خودتکایی، قناعت و پرهیز از اسراف و تبذیر در سطح جامعه، بویژه در کارگزاران و مسئولان نظام و مبارزه با فساد.

۲۸- اصلاح نظام اداری در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت‌رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت‌های موازی، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه‌های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

۲۹- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت و اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.

۳۰- آمایش سرزمینی بعنوان چارچوب بلندمدت در برنامه‌ریزی‌ها مبتنی بر اصول ذیل:

- ملاحظات امنیتی و دفاعی.
 - کارآیی و بازدهی اقتصادی.
 - وحدت و یکپارچگی سرزمین.
 - گسترش عدالت اجتماعی و تعادل‌های منطقه‌ای.
 - حفاظت محیط زیست و احیاء منابع طبیعی.
 - حفظ هویت اسلامی، ایرانی و حراست از میراث فرهنگی.
 - تسهیل و تنظیم روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور.
 - توجه به توسعه متکی بر منابع داخلی و رفع محرومیت‌ها خصوصاً در مناطق روستایی کشور.
- ۳۱- ثبات در سیاست خارجی بر اساس اصول: عزت، حکمت و مصلحت و تعقیب هدف‌های

زیر:

- گسترش همکاری‌های دو جانبه و منطقه‌ای و بین‌المللی.
 - ادامه پرهیز از تشنج در روابط با کشورهای غیرمتخاصم
 - بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان ملی.
 - مقابله با افزون‌خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی.
 - تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان.
 - مقابله با تک قطبی شدن جهان.
 - حمایت از مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف.
 - تلاش برای ایجاد نزدیکی بیشتر میان کشورهای اسلامی.
 - تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل.
- ۳۲- افزایش اقتدار دفاعی و امنیتی و انتظامی به منظور بازدارندگی و پاسخگویی مؤثر به تهدیدها و تأمین منافع ملی و امنیت عمومی و پشتیبانی از سیاست خارجی و گسترش صلح و ثبات و امنیت در منطقه با بهره‌گیری از همه‌ی امکانات.

۳۳- توجه جدی در تخصیص منابع، به وظایف مربوط به اعمال حاکمیت دولت، بهبود امنیت عمومی و پیشگیری و مقابله مؤثر با جرائم و مفسدات اجتماعی و امنیتی از طریق تقویت و هماهنگی دستگاه‌های قضایی، امنیتی، انتظامی.

۳۴- بهبود و تکمیل سازمانی و توزیع جغرافیایی نیروهای مسلح، متناسب با اندازه و نوع تهدیدها و آمایش سرزمینی.

۳۵- تقویت و توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت دادن به انتقال فناوری‌های پیشرفته.

۳۶- توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین.

سال ۱۳۷۹

- سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی ۱۳۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی انرژی ۱۳۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی منابع طبیعی ۱۳۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی منابع آب ۱۳۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی بخش معدن ۱۳۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی بخش حمل و نقل ۱۳۷۹/۱۱/۳

سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی

- ۱- حمایت از ایجاد ارزش افزوده و سرمایه‌گذاری و کارآفرینی از راه‌های قانونی و مشروع.
- ۲- هدف از امنیت سرمایه‌گذاری، ایجاد رفاه عمومی و رونق اقتصادی و زمینه‌سازی برای عدالت اقتصادی و از بین بردن فقر در کشور است. وضع قوانین و مقررات مربوط به مالیات و دیگر اموری که به آن هدف کمک می‌کند، وظیفه‌ی الزامی دولت و مجلس است.
- ۳- قوانین و سیاست‌های اجرایی و مقررات باید دارای سازگاری و ثبات و شفافیت و هماهنگی باشند.
- ۴- نظارت و رسیدگی و قضاوت در مورد جرایم و مسائل اقتصادی باید دقیق و روشن و تخصصی باشد.
- ۵- شرایط فعالیت اقتصادی (دسترسی به اطلاعات، مشارکت آزادانه‌ی اشخاص در فعالیت‌های اقتصادی و برخورداری از امتیازات قانونی) برای بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی، در شرایط عادی باید یکسان و عادلانه باشد.

سیاست‌های کلی انرژی

الف - سیاست‌های کلی نفت و گاز

- ۱- اتخاذ تدابیر و راهکارهای مناسب برای گسترش اکتشاف نفت و گاز و شناخت کامل منابع کشور.
- ۲- افزایش ظرفیت تولید صیانت‌شده‌ی نفت متناسب با ذخایر موجود و برخورداری کشور از افزایش قدرت اقتصادی و امنیتی و سیاسی.
- ۳- افزایش ظرفیت تولید گاز، متناسب با حجم ذخایر کشور به منظور تأمین مصرف داخلی و حداکثر جایگزینی با فرآورده‌های نفتی.
- ۴- گسترش تحقیقات بنیادی و توسعه‌ای و تربیت نیروی انسانی و تلاش برای ایجاد مرکز جذب و صدور دانش و خدمات فنی - مهندسی انرژی در سطح بین‌الملل و ارتقاء فن‌آوری در زمینه‌های منابع و صنایع نفت و گاز و پتروشیمی.
- ۵- تلاش لازم و ایجاد سازماندهی قانونمند برای جذب منابع مالی مورد نیاز (داخلی و خارجی) در امر نفت و گاز در بخشهای مجاز قانونی.
- ۶- بهره‌برداری از موقعیت منطقه‌ای و جغرافیایی کشور برای خرید و فروش و فرآوری و پالایش و معاوضه و انتقال نفت و گاز منطقه به بازارهای داخلی و جهانی.
- ۷- بهینه‌سازی مصرف و کاهش شدت انرژی.
- ۸- جایگزینی صادرات فرآورده‌های نفت و گاز و پتروشیمی به جای صدور نفت خام و گاز طبیعی.

ب - سیاست‌های کلی سایر منابع انرژی

- ۱- ایجاد تنوع در منابع انرژی کشور و استفاده از آن با رعایت مسائل زیست محیطی و تلاش برای افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر با اولویت انرژی‌های آبی.
- ۲- تلاش برای کسب فن‌آوری و دانش هسته‌ای و ایجاد نیروگاه‌های هسته‌ای به منظور تأمین سهمی از انرژی کشور و تربیت نیروهای متخصص.
- ۳- گسترش فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی در امور انرژی‌های گداخت هسته‌ای و مشارکت و همکاری علمی و تخصصی در این زمینه.
- ۴- تلاش برای کسب فن‌آوری و دانش فنی انرژی‌های نو و ایجاد نیروگاه‌ها از قبیل بادی و خورشیدی و پیل‌های سوختی و زمین گرمایی در کشور.

سیاست‌های کلی منابع طبیعی

- ۱- ایجاد عزم ملی بر احیای منابع طبیعی تجدید شونده و توسعه‌ی پوشش گیاهی برای حفاظت و افزایش بهره‌وری مناسب و سرعت بخشیدن به روند تولید این منابع و ارتقاء بخشیدن به فرهنگ عمومی و جلب مشارکت مردم در این زمینه.
- ۲- شناسایی و حفاظت منابع آب و خاک و ذخایر ژنتیکی گیاهی - جانوری و بالا بردن غنای حیاتی خاک‌ها و بهره‌برداری بهینه براساس استعداد منابع و حمایت مؤثر از سرمایه‌گذاری در آن.
- ۳- اصلاح نظام بهره‌برداری از منابع طبیعی و مهار عوامل ناپایداری این منابع و تلاش برای حفظ و توسعه‌ی آن.
- ۴- گسترش تحقیقات کاربردی و فن‌آوری‌های زیست محیطی و ژنتیکی و اصلاح گونه‌های گیاهی و حیوانی متناسب با شرایط محیطی ایران و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی و تقویت آموزش و نظام اطلاع‌رسانی.

سیاست‌های کلی منابع آب

- ۱- ایجاد نظام جامع مدیریت در کل چرخه‌ی آب براساس اصول توسعه‌ی پایدار و آمایش سرزمین در حوضه‌های آبریز کشور.
- ۲- ارتقاء بهره‌وری و توجه به ارزش اقتصادی و امنیتی و سیاسی آب در استحصال و عرضه و نگهداری و مصرف آن.
- ۳- افزایش میزان استحصال آب و به حداقل رساندن ضایعات طبیعی و غیر طبیعی آب در کشور از هر طریق ممکن.
- ۴- تدوین برنامه‌ی جامع به منظور رعایت تناسب در اجرای طرح‌های سد و آبخیزداری و آبخوانداری و شبکه‌های آبیاری و تجهیز و تسطیح اراضی، و حفظ کیفیت آب و مقابله با خشکسالی و پیشگیری از سیلاب و بازچرخانی و استفاده از آبهای غیرمتعارف و ارتقاء دانش و فنون و تقویت نقش مردم در استحصال و بهره‌برداری.
- ۵- مهار آب‌هایی که از کشور خارج می‌شود و اولویت استفاده از منابع آب‌های مشترک.

سیاست‌های کلی بخش معدن

- ۱- سیاست‌گذاری و اطلاع‌رسانی جامع و هماهنگ در علوم و فنون زمین.
- ۲- تقویت خلاقیت و ابتکار و دستیابی به فن‌آوری‌های نوین و ارتقاء سطح آموزش و تربیت نیروی انسانی و تعمیق پژوهش و گسترش زمین‌شناسی بنیادی، اقتصادی، مهندسی، محیطی و دریایی برای بهره‌برداری مناسب از ذخایر معدنی کشور.
- ۳- ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی و اولویت‌دادن به تأمین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور و صادرات مواد معدنی فرآوری شده و استفاده از موقعیت ویژه‌ی زمین‌شناسی ایران و گسترش همکاری‌های بین‌المللی (علمی، فنی، اقتصادی) جهت جذب و جلب دانش و منابع و امکانات داخلی و خارجی در زمینه‌ی اکتشافات معدنی و ایجاد واحدهای فرآوری و تبدیل مواد معدنی به مواد واسطه و مصرفی.
- ۴- تعیین اولویت‌های مناطق دارای ظرفیت معدنی و ایجاد زمینه‌های مناسب برای رشد صنایع معدنی و فلزی در بخش آلیاژها و فلزات گران‌بها و عناصر کمیاب و تولید مواد پیشرفته.

سیاست‌های کلی بخش حمل و نقل

- ۱- ایجاد نظام جامع حمل و نقل و تنظیم سهم هر یک از زیر بخش‌های آن با اولویت‌دادن به حمل و نقل ریلی و با توجه به جهات زیر:
 - ملاحظات اقتصادی و دفاعی و امنیتی.
 - کاهش شدت مصرف انرژی.
 - کاهش آلودگی زیست محیطی.
 - افزایش ایمنی.
 - برقراری تعادل و تناسب بین زیرساخت‌ها و ناوگان و تجهیزات ناوبری و تقاضا.
- ۲- افزایش بهره‌وری تا رسیدن به سطح عالی از طریق پیشرفت و بهبود روش‌های حمل و نقل و مدیریت و منابع انسانی و اطلاعات.
- ۳- توسعه و اصلاح شبکه‌ی حمل و نقل با توجه به نکات زیر:
 - نگرش شبکه‌ای به توسعه‌ی محورها.
 - آمایش سرزمین.
 - ملاحظات دفاعی - امنیتی.
 - سودآوری ملی.
 - موقعیت ترانزیتی کشور.
 - تقاضا.
- ۴- فراهم کردن زمینه‌ی جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و جلب مشارکت مردم و گسترش پوشش بیمه در همه‌ی فعالیت‌های این بخش.
- ۵- دستیابی به سهم بیشتر از بازار حمل و نقل بین‌المللی.

سال ۱۳۸۰

سیاست‌های کلی نظام در خصوص شبکه‌های

اطلاع‌رسانی رایانه‌ای ۱۳۸۰/۳/۱۳

سیاست‌های کلی شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای

- ۱- ایجاد، ساماندهی و تقویت نظام ملی اطلاع‌رسانی رایانه‌ای و اعمال تدابیر و نظارت‌های لازم به منظور صیانت از امنیت سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و جلوگیری از جنبه‌ها و پیامدهای منفی شبکه‌های اطلاع‌رسانی.
- ۲- توسعه‌ی کمی و کیفی شبکه‌ی اطلاع‌رسانی ملی و تأمین سطوح و انواع مختلف خدمات و امکانات و این شبکه برای کلیه‌ی متقاضیان به تناسب نیاز آنان و با رعایت اولویت‌ها و مصالح ملی.
- ۳- ایجاد دسترسی به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی صرفاً از طریق نهادها و مؤسسات مجاز.
- ۴- حضور فعال و اثرگذار در شبکه‌های جهانی و حمایت از بخش‌های دولتی و غیردولتی در زمینه‌ی تولید و عرضه‌ی اطلاعات و خدمات ضروری و مفید با تأکید بر ترویج فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی.
- ۵- ایجاد و تقویت نظام حقوقی و قضایی متناسب با توسعه‌ی شبکه‌های اطلاع‌رسانی بویژه در جهت مقابله‌ی کارآمد با جرائم سازمان یافته‌ی الکترونیکی.
- ۶- توسعه‌ی فن‌آوری اطلاعات (بویژه حفاظت از اطلاعات) و آینده‌نگری در خصوص آثار تحولات فن‌آوری اطلاعات در سطح ملی و جهانی و گسترش مطالعات و تحقیقات و تربیت نیروی انسانی متخصص در این زمینه.
- ۷- اقدام مناسب برای دستیابی به میثاق‌ها و مقررات بین‌المللی و ایجاد اتحادیه‌های اطلاع‌رسانی با سایر کشورها بویژه کشورهای اسلامی به منظور ایجاد توازن در عرضه‌ی اطلاع‌رسانی بین‌المللی و حفظ و صیانت از هویت و فرهنگ ملی و مقابله با سلطه‌ی جهانی.

سال ۱۳۸۱

سیاست‌های کلی قضایی ۱۳۸۱/۷/۲۸

سیاست‌های کلی قضایی

- ۱- اصلاح ساختار نظام قضایی کشور در جهت تضمین عدالت و تأمین حقوق فردی و اجتماعی همراه با سرعت و دقت با اهتمام به سیاست‌های مذکور در بندهای بعدی.
- ۲- نظام‌مند کردن استفاده از بینه و یمین در دادگاه‌ها.
- ۳- استفاده از تعدد قضات در پرونده‌های مهم.
- ۴- تخصصی کردن رسیدگی به دعاوی در سطوح مورد نیاز.
- ۵- تمرکز دادن کلیه امور دارای ماهیت قضایی در قوه قضاییه با تعریف ماهیت قضایی و اصلاح قوانین و مقررات مربوط براساس آن و رسیدگی ماهوی قضایی به همه دادخواهی‌ها و تظلمات.
- ۶- کاستن مراحل دادرسی به منظور دستیابی به قطعیت احکام در زمان مناسب.
- ۷- یکسان‌سازی آیین دادرسی در نظام قضایی کشور با رعایت قانون اساسی.
- ۸- اصلاح و تقویت نظام نظارتی و بازرسی قوه قضاییه بردستگاه‌های اجرایی و قضایی و نهادها.
- ۹- استفاده از روش داوری و حکمیت در حل و فصل دعاوی.
- ۱۰- بالا بردن سطح علمی مراکز آموزش حقوقی متناسب با نظام قضایی کشور، بالا بردن دانش حقوقی قضات، تقویت امور پژوهشی قوه قضاییه و توجه بیشتر به شرایط مادی و معنوی متصدیان سمت‌های قضایی.
- ۱۱- بالا بردن سطح علمی و شایستگی اخلاقی و توان عملی ضابطان دادگستری و فراهم ساختن زمینه برای استفاده بهینه از قوای انتظامی.
- ۱۲- تأمین نیازهای قوه قضاییه در زمینه‌های مالی، تشکیلاتی و استخدامی با توجه به اصول ۱۵۶، ۱۵۷ و ۱۵۸ قانون اساسی.

- ۱۳- تعیین ضوابط اسلامی مناسب برای کلیه امور قضایی از قبیل قضاوت، وکالت، کارشناسی و ضابطان و نظارت مستمر و پیگیری قوه قضاییه بر حسن اجرای آنها.
- ۱۴- بازنگری در قوانین در جهت کاهش عناوین جرایم و کاهش استفاده از مجازات زندان.
- ۱۵- تنقیح قوانین قضایی.
- ۱۶- گسترش دادن فرهنگ حقوقی و قضایی در جامعه.
- ۱۷- گسترش دادن نظام معاضدت و مشاورت قضایی.

سال ۱۳۸۲

چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ۱۳۸۲/۸/۱۴
سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و
فرهنگی ۱۳۸۲/۹/۱۱

«چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هـ-ش»

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدیرانه‌ی جمعی و در مسیر تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی، در چشم‌انداز بیست ساله:

ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل.

جامعه‌ی ایرانی در افق این چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیائی و تاریخی خود، و متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر: مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان‌ها، و بهره‌مند از امنیت اجتماعی و قضائی.
- برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی.
- امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

- برخوردار از سلامت، رفاه و امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، بدور از فقر، فساد، تبعیض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب.
- فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه‌ی تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفائی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.
- دست‌یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.
- الهام‌بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی، توسعه‌ی کارآمد، جامعه‌اخلاقی، نواندیشی و پویائی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای براساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی(ره).
- دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان براساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

ملاحظه: در تهیه، تدوین و تصویب برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالیانه، این نکته مورد توجه قرار گیرد که: شاخص‌های کمی کلان آنها از قبیل: نرخ سرمایه‌گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم، کاهش فاصله درآمد میان دهک‌های بالا و پایین جامعه، رشد فرهنگ و آموزش و پژوهش و توانایی‌های دفاعی و امنیتی، باید متناسب با سیاست‌های توسعه و اهداف و الزامات چشم‌انداز تنظیم و تعیین گردد و این سیاست‌ها و هدف‌ها به صورت کامل مراعات شود.

سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه ج. ا. ا.

- امور فرهنگی، علمی و فناوری

- ۱- اعتلاء و عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی برپایه قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام).
- استوار کردن ارزش‌های انقلاب اسلامی در اندیشه و عمل.
- تقویت فضائل اخلاقی و ایمان، روحیه ایثار و امید به آینده.
- برنامه‌ریزی برای بهبود رفتارهای فردی و اجتماعی.
- ۲- زنده و نمایان نگاهداشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها.
- ۳- تقویت وجدان کاری و انضباط اجتماعی و روحیه کار و ابتکار، کارآفرینی، درستکاری و قناعت و اهتمام به ارتقاء کیفیت تولید.
- فرهنگ‌سازی برای استفاده از تولیدات داخلی، افزایش تولید و صادرات کالا و خدمات.
- ۴- ایجاد انگیزه و عزم ملی برای دستیابی به اهداف مورد نظر در افق چشم‌انداز.
- ۵- تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی در باره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی- اسلامی و اهتمام جدی به زبان‌فارسی.
- ۶- تعمیق روحیه دشمن‌شناسی و شناخت ترفندها و توطئه‌های دشمنان علیه انقلاب اسلامی و منافع ملی، ترویج روحیه ظلم‌ستیزی و مخالفت با سلطه‌گری استکبار جهانی.
- ۷- سالم‌سازی فضای فرهنگی، رشد آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی و اهتمام به امر به معروف و نهی از منکر.

- اطلاع‌رسانی مناسب برای تحقق ویژگی‌های مورد نظر در افق چشم‌انداز.
- ۸- مقابله با تهاجم فرهنگی.
- گسترش فعالیت رسانه‌های ملی در جهت تبیین اهداف و دستاوردهای ایران اسلامی برای جهانیان.
- ۹- سازماندهی و بسیج امکانات و ظرفیت‌های کشور در جهت افزایش سهم کشور در تولیدات علمی جهان.
- تقویت نهضت نرم‌افزاری، ترویج پژوهش.
- کسب فناوری، بویژه فناوری‌های نو شامل ریزفناوری و فناوری‌های زیستی، اطلاعات و ارتباطات، زیست محیطی، هوا فضا و هسته‌ای.
- ۱۰- اصلاح نظام آموزشی کشور، شامل: آموزش و پرورش، آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عالی، و کارآمد کردن آن برای تأمین منابع انسانی مورد نیاز در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز.
- ۱۱- تلاش در جهت تبیین و استحکام مبانی مردم‌سالاری دینی و نهادینه کردن آزادی‌های مشروع از طریق آموزش، آگاهی بخشی و قانونمند کردن آن.

- امور اجتماعی، سیاسی، دفاعی و امنیتی

- ۱۲- تلاش در جهت تحقق عدالت اجتماعی و ایجاد فرصت‌های برابر و ارتقاء سطح شاخص‌هایی از قبیل آموزش، سلامت، تأمین غذا، افزایش درآمد سرانه و مبارزه با فساد.
- ۱۳- ایجاد نظام جامع تأمین اجتماعی برای حمایت از حقوق محرومان و مستضعفان و مبارزه با فقر و حمایت از نهادهای عمومی و مؤسسات و خیریه‌های مردمی با رعایت ملاحظات دینی و انقلابی.
- ۱۴- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه‌های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان.
- ۱۵- تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمانهای انقلاب اسلامی.

- فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب‌های اجتماعی آنان.
- توجه به مقتضیات دوره جوانی و نیازها و توانایی‌های آنان.
- ۱۶- ایجاد محیط و ساختار مناسب حقوقی، قضایی و اداری برای تحقق اهداف چشم‌انداز.
- ۱۷- اصلاح نظام اداری و قضائی در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمات‌رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت‌های موازی، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه‌های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.
- ۱۸- گسترش و عمق بخشیدن به روحیهٔ تعاون و مشارکت عمومی و بهره‌مندساختن دولت از همدلی و توانائی‌های عظیم مردم.
- ۱۹- آمایش سرزمینی مبتنی بر اصول ذیل:
 - ملاحظات امنیتی و دفاعی.
 - کارایی و بازدهی اقتصادی.
 - وحدت و یکپارچگی سرزمین.
 - گسترش عدالت اجتماعی و تعادل‌های منطقه‌ای.
 - حفاظت محیط زیست و احیاء منابع طبیعی.
 - حفظ هویت اسلامی، ایرانی و حراست از میراث فرهنگی.
 - تسهیل و تنظیم روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور.
 - رفع محرومیت‌ها خصوصاً در مناطق روستایی کشور.
- ۲۰- تقویت امنیت و اقتدار ملی با تأکید بر رشد علمی و فناوری، مشارکت و ثبات سیاسی، ایجاد تعادل میان مناطق مختلف کشور، وحدت و هویت ملی، قدرت اقتصادی و دفاعی و ارتقاء جایگاه جهانی ایران.
- ۲۱- هویت بخشی به سیمای شهر و روستا.
- بازآفرینی و روزآمدسازی معماری ایرانی- اسلامی.
- رعایت معیارهای پیشرفته برای ایمنی بناها و استحکام ساخت و سازها.

- ۲۲- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت.
- اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.
- ۲۳- اولویت‌دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در عرصه منابع مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.
- ۲۴- ارتقاء توان دفاعی نیروهای مسلح برای بازدارندگی، ابتکار عمل و مقابله مؤثر در برابر تهدیدها و حفاظت از منافع ملی و انقلاب اسلامی و منابع حیاتی کشور.
- ۲۵- توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین.
- ۲۶- تقویت، توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت‌دادن به انتقال فناوری‌های پیشرفته.
- ۲۷- توسعه نظم و امنیت عمومی و پیشگیری و مقابله مؤثر با جرائم و مفساد اجتماعی و امنیتی از طریق تقویت و هماهنگی دستگاه‌های قضایی، امنیتی و نظامی و توجه جدی در تخصیص منابع به وظایف مربوط به اعمال حاکمیت دولت.

- امور مربوط به مناسبات سیاسی و روابط خارجی

- ۱- ثبات در سیاست خارجی براساس قانون اساسی و رعایت عزت، حکمت و مصلحت و تقویت روابط خارجی از طریق:
 - گسترش همکاری‌های دو جانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی.
 - ادامه پرهیز از تنشج در روابط با کشورها.
 - تقویت روابط سازنده با کشورهای غیر متخاصم.
 - بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان ملی.
 - مقابله با افزون‌خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی.
 - تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان.
 - مقابله با تک قطبی‌شدن جهان.
 - حمایت از مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف بویژه ملت فلسطین.
 - تلاش برای همگرایی بیشتر میان کشورهای اسلامی.
 - تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل.
- ۲- بهره‌گیری از روابط سیاسی با کشورها و نهادهای اقتصادی، افزایش جذب منابع و سرمایه‌گذاری خارجی و فناوری پیشرفته و گسترش بازارهای صادراتی ایران و افزایش سهم ایران از تجارت جهانی و رشد پرشتاب اقتصادی مورد نظر در چشم‌انداز.
- ۳- تحکیم روابط با جهان اسلام و ارائه تصویر روشن از انقلاب اسلامی و تبیین دستاوردها و تجربیات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی جمهوری اسلامی و معرفی فرهنگ غنی و هنر و تمدن ایرانی و مردم سالاری دینی.
- ۴- تلاش برای تبدیل مجموعه کشورهای اسلامی و کشورهای دوست منطقه به یک قطب منطقه‌ای اقتصادی، علمی، فناوری و صنعتی.
- ۵- تقویت و تسهیل حضور فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مجامع جهانی و سازمان‌های فرهنگی بین‌المللی.

۶- تقویت هویت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به ترویج زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان، و تسهیل مشارکت آنان در توسعه ملی.

- امور اقتصادی

- ۱- تحقق رشد اقتصادی پیوسته، با ثبات و پرشتاب متناسب با اهداف چشم‌انداز.
- ایجاد اشتغال مولد و کاهش نرخ بیکاری.
- ۲- فراهم نمودن زمینه‌های لازم برای تحقق رقابت پذیری کالاها و خدمات کشور در سطح بازارهای داخلی و خارجی و ایجاد ساز و کارهای مناسب برای رفع موانع توسعه صادرات غیر نفتی.
- ۳- تلاش برای دستیابی به اقتصاد متنوع و متکی بر منابع دانش و آگاهی، سرمایه انسانی و فناوری نوین.
- ۴- ایجاد ساز و کار مناسب برای رشد بهره‌وری عوامل تولید (انرژی، سرمایه، نیروی کار، آب، خاک و ...).
- پشتیبانی از کار آفرینی، نوآوری و استعدادهای فنی و پژوهشی.
- ۵- تأمین امنیت غذایی کشور با تکیه بر تولید از منابع داخلی و تأکید بر خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی.
- ۶- مهار تورم و افزایش قدرت خرید گروه‌های کم درآمد و محروم و مستضعف و کاهش فاصله بین دهک‌های بالا و پائین درآمدی جامعه و اجرای سیاست-های مناسب جبرانی.
- ۷- توجه به ارزش اقتصادی، امنیتی، سیاسی و زیست محیطی آب در استحصال، عرضه، نگهداری و مصرف آن.
- مهار آب‌هایی که از کشور خارج می‌شود و اولویت استفاده از منابع آب‌های مشترک.
- ۸- حمایت از تأمین مسکن گروه‌های کم درآمد و نیازمند.

۹- حرکت در جهت تبدیل درآمد نفت و گاز به دارایی‌های مولد به منظور پایدارسازی فرآیند توسعه و تخصیص و بهره‌برداری بهینه از منابع.

۱۰- توسعه روستاها.

- ارتقاء سطح درآمد و زندگی روستائیان و کشاورزان و رفع فقر، با تقویت زیرساخت‌های مناسب تولید و تنوع بخشی و گسترش فعالیت‌های مکمل بویژه صنایع تبدیلی و کوچک و خدمات نوین، با تأکید بر اصلاح نظام قیمت‌گذاری محصولات.

۱۱- هم‌افزایی و گسترش فعالیتهای اقتصادی در زمینه‌هایی که دارای مزیت نسبی هستند از جمله صنعت، معدن، تجارت، مخابرات، حمل و نقل و گردشگری، بویژه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و خدمات مهندسی پشتیبان آن، صنایع انرژی‌بر و زنجیره پائین دستی آنها، با اولویت سرمایه‌گذاری در ایجاد زیربنای و زیرساخت‌های مورد نیاز، و ساماندهی سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس در چارچوب سیاست‌های آمایش سرزمین.

۱۲- تثبیت فضای اطمینان بخش برای فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران با اتکاء به مزیت‌های نسبی و رقابتی و خلق مزیت‌های جدید و حمایت از مالکیت و کلیه حقوق ناشی از آن.

۱۳- ارتقاء بازار سرمایه ایران و اصلاح ساختار بانکی و بیمه‌ای کشور با تأکید بر کارایی، شفافیت، سلامت و بهره‌مند از فناوری‌های نوین.

- ایجاد اعتماد و حمایت از سرمایه‌گذاران با حفظ مسؤلیت‌پذیری آنان.

- تشویق رقابت و پیشگیری از وقوع بحران‌ها و مقابله با جرم‌های مالی.

۱۴- توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی به عنوان محرک اصلی رشد اقتصادی و کاهش تصدی دولت همراه با حضور کارآمد آن در قلمرو امور حاکمیتی در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی که ابلاغ خواهد شد.

۱۵- ارتقاء ظرفیت و توانمندی‌های بخش تعاونی از طریق تسهیل فرآیند دستیابی به منابع، اطلاعات، فناوری، ارتباطات و توسعه پیوندهای فنی، اقتصادی و مالی آن.

- ۱۶- توجه و عنایت جدی بر مشارکت عامه مردم در فعالیت‌های اقتصادی کشور و رعایت جهات زیر در امر واگذاری مؤسسات اقتصادی دولت به مردم:
- امر واگذاری در جهت تحقق اهداف برنامه باشد و خود هدف قرار نگیرد.
 - در چارچوب قانون اساسی صورت پذیرد.
 - موجب تهدید امنیت ملی و یا تزلزل حاکمیت ارزش‌های اسلامی و انقلابی نگردد.
 - به خدشه‌دار شدن حاکمیت نظام یا تضییع حق مردم و یا ایجاد انحصار نیانجامد.
 - به مدیریت سالم و اداره درست کار توجه شود.
- ۱۷- اهتمام به نظم و انضباط مالی و بودجه‌ای و تعادل بین منابع و مصارف دولت.
- ۱۸- تلاش برای قطع اتکای هزینه‌های جاری به نفت و تأمین آن از محل درآمدهای مالیاتی و اختصاص عواید نفت برای توسعه سرمایه‌گذاری براساس کارآیی و بازدهی.
- ۱۹- تنظیم سیاست‌های پولی، مالی و ارزی با هدف دستیابی به ثبات اقتصادی و مهار نوسانات.

ملاحظه: شاخص‌های کمی و نحوه انطباق محتوای برنامه‌ها و بودجه‌های سالانه متناسب با سیاست‌های کلی برنامه چهارم تهیه و ارائه می‌شود.

سال ۱۳۸۴

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی

ایران ۱۳۸۴/۳/۱

سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح

طبیعی و حوادث غیرمترقبه ۱۳۸۴/۷/۲۵

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا.

با توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی و مفاد اصل ۴۳ و به منظور:

- شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی.
- گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تأمین عدالت اجتماعی.
- ارتقاء کارآیی بنگاه‌های اقتصادی، و بهره‌وری منابع مادی و انسانی و فناوری.
- افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی.
- افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی.
- کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی.
- افزایش سطح عمومی اشتغال.
- تشویق اقشار مردم به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و بهبود درآمد خانوارها.

مقرر می‌گردد:

الف - سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ‌شدن بخش دولتی:

۱- دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل ۴۴ را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل ۴۴ نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله چهارم (سالیانه حداقل ۲۰٪ کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند. با توجه به مسؤلیت نظام در حسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عناوین صدر اصل ۴۴ توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیأت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معین مجاز است. اداره و تولید محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه محرمانه دارد، مشمول این حکم نیست.

- ۲- سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در زمینه‌های مذکور در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به شرح ذیل توسط بنگاه‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش‌های تعاونی و خصوصی مجاز است:
- ۱-۲ صنایع بزرگ، صنایع مادر (از جمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) و معادن بزرگ (به استثنای نفت و گاز).
- ۲-۲ فعالیت بازرگانی خارجی در چارچوب سیاست‌های تجاری و ارزی کشور.
- ۳-۲ بانکداری توسط بنگاه‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های تعاونی سهامی عام و شرکت‌های سهامی عام مشروط به تعیین سقف سهام هر یک از سهامداران با تصویب قانون.
- ۴-۲ بیمه.
- ۵-۲ تأمین نیرو شامل تولید و واردات برق برای مصارف داخلی و صادرات.
- ۶-۲ کلیه امور پست و مخابرات به استثنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.
- ۷-۲ راه و راه‌آهن.
- ۸-۲ هواپیمایی (حمل و نقل هوایی) و کشتیرانی (حمل و نقل دریایی). سهم بهینه بخش‌های دولتی و غیر دولتی در فعالیت‌های صدر اصل ۴۴، با توجه به حفظ حاکمیت دولت و استقلال کشور و عدالت اجتماعی و رشد و توسعه اقتصادی، طبق قانون تعیین می‌شود.

ب - سیاست‌های کلی بخش تعاونی:

- ۱- افزایش سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور به ۲۵٪ تا آخر برنامه پنج‌ساله پنجم.
- ۲- اقدام مؤثر دولت در ایجاد تعاونی‌ها برای بیکاران در جهت اشتغال مولد.
- ۳- حمایت دولت از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها از طریق روش‌هایی از جمله تخفیف مالیاتی، ارائه تسهیلات اعتباری حمایتی به وسیله کلیه مؤسسات مالی کشور و پرهیز از هرگونه دریافت اضافی دولت از تعاونی‌ها نسبت به بخش خصوصی.
- ۴- رفع محدودیت از حضور تعاونی‌ها در تمامی عرصه‌های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه.

- ۵- تشکیل بانک توسعه تعاون با سرمایه دولت با هدف ارتقاء سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور.
- ۶- حمایت دولت از دستیابی تعاونی‌ها به بازار نهایی و اطلاع‌رسانی جامع و عادلانه به این بخش.
- ۷- اعمال نقش حاکمیتی دولت در قالب امور سیاست‌گذاری و نظارت بر اجرای قوانین موضوعه و پرهیز از مداخله در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی‌ها.
- ۸- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و سایر حمایت‌های لازم به منظور افزایش کارآمدی و توانمندسازی تعاونی‌ها.
- ۹- انعطاف و تنوع در شیوه‌های افزایش سرمایه و توزیع سهام در بخش تعاونی و اتخاذ تدابیر لازم به نحوی که علاوه بر تعاونی‌های متعارف امکان تأسیس تعاونی‌های جدید در قالب شرکت سهامی عام با محدودیت مالکیت هر یک از سهامداران به سقف معینی که حدود آن را قانون تعیین می‌کند، فراهم شود.
- ۱۰- حمایت دولت از تعاونی‌ها متناسب با تعداد اعضاء.
- ۱۱- تأسیس تعاونی‌های فراگیر ملی برای تحت پوشش قراردادن سه دهک اول جامعه به منظور فقرزدایی.

ج- سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی:

(سیاست‌های کلی این بند متعاقباً تعیین و ابلاغ خواهد شد.)

د- سیاست‌های کلی واگذاری:

- ۱- الزامات واگذاری:
 - ۱-۱- توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی بر ایفای فعالیت‌های گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ.
 - ۲-۱- نظارت و پشتیبانی مراجع ذی‌ربط بعد از واگذاری برای تحقق اهداف واگذاری.

- ۳-۱- استفاده از روش‌های معتبر و سالم واگذاری با تأکید بر بورس، تقویت تشکیلات واگذاری، برقراری جریان شفاف اطلاع‌رسانی، ایجاد فرصت‌های برابر برای همه، بهره‌گیری از عرضه تدریجی سهام شرکت‌های بزرگ در بورس به منظور دستیابی به قیمت پایه سهام.
- ۴-۱- ذی‌نفع نبودن دست‌اندرکاران واگذاری و تصمیم‌گیرندگان دولتی در واگذاری‌ها.
- ۵-۱- رعایت سیاست‌های کلی بخش تعاونی در واگذاری‌ها.
- ۲- مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری:
- ووجه حاصل از واگذاری سهام بنگاه‌های دولتی به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در قالب برنامه‌ها و بودجه‌های مصوب به ترتیب زیر مصرف می‌شود:
- ۱-۲- ایجاد خودتکایی برای خانواده‌های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی.
- ۲-۲- اختصاص ۳۰٪ از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی‌های فراگیر ملی به منظور فقرزدایی.
- ۳-۲- ایجاد زیربنای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۴-۲- اعطای تسهیلات (ووجه اداره شده) برای تقویت تعاونی‌ها و نوسازی و به‌سازی بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه‌های واگذار شده و نیز برای سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۵-۲- مشارکت شرکت‌های دولتی با بخش‌های غیردولتی تا سقف ۴۹٪ به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۶-۲- تکمیل طرح‌های نیمه تمام شرکت‌های دولتی با رعایت بند الف این سیاست‌ها.

۵- سیاست‌های کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار:

- ۱- تداوم اعمال حاکمیت عمومی دولت پس از ورود بخش‌های غیردولتی از طریق سیاست‌گذاری و اجرای قوانین و مقررات و نظارت بویژه در مورد اعمال موازین شرعی و قانونی در بانک‌های غیردولتی.
- ۲- جلوگیری از نفوذ و سیطره بیگانگان بر اقتصاد ملی.
- ۳- جلوگیری از ایجاد انحصار، توسط بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی از طریق تنظیم و تصویب قوانین و مقررات.

سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیر مترقبه

- ۱- افزایش و گسترش آموزش و آگاهی و فرهنگ ایمنی و آماده‌سازی مسئولان و مردم برای رویارویی با عوارض ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیر مترقبه بویژه خطر زلزله و پدیده‌های جوی و اقلیمی.
- ۲- گسترش و تقویت مطالعات علمی و پژوهشی و حمایت از مراکز موجود، به منظور شناسایی و کاستن از خطرات اینگونه حوادث با اولویت خطر زلزله.
- ۳- ایجاد مدیریت واحد با تعیین رئیس‌جمهور برای آمادگی دائمی و اقدام مؤثر و فرماندهی در دوره بحران:
- ۳-۱- ایجاد نظام مدیریت جامع اطلاعات به کمک شبکه‌های اطلاعاتی مراکز علمی پژوهشی و سازمان‌های اجرایی مسئول، به منظور هشدار بموقع و اطلاع‌رسانی دقیق و بهنگام در زمان وقوع حادثه.
- ۳-۲- تقویت آمادگی‌ها و امکانات لازم برای اجرای سریع و مؤثر عملیات جست و جو و نجات در ساعات اولیه، امداد و اسکان موقت آسیب‌دیدگان، تنظیم سیاست‌های تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی و سازماندهی کمک‌های داخلی و خارجی در زمینه‌های فوق.
- ۳-۳- در اختیار گرفتن کلیه امکانات و توانمندی‌های مورد نیاز اعم از دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی و نیروهای مسلح در طول زمان بحران.
- ۴- تدوین برنامه‌های جامع علمی به منظور بازتوانی روانی و اجتماعی آسیب‌دیدگان و بازسازی اصولی و فنی مناطق آسیب دیده.
- ۵- گسترش نظامات مؤثر جبران خسارت نظیر انواع بیمه‌ها، حمایت‌های مالی و تشویقی، تسهیلات ویژه و صندوق‌های حمایتی.
- ۶- پیشگیری و کاهش خطرپذیری ناشی از زلزله در شهرها و روستاها و افزایش ضریب ایمنی در ساخت و سازهای جدید از طریق:

- ۶-۱- مکان‌یابی و مناسب‌سازی کاربری‌ها در مراکز جمعیتی شهری و روستایی و تأسیسات حساس و مهم متناسب با پهنه‌بندی خطر نسبی زلزله در کشور.
- ۶-۲- بهبود مدیریت و نظارت بر ساخت و ساز با به‌کارگیری نیروهای متخصص و تربیت نیروی کار ماهر در کلیه سطوح و تقویت نظام مهندسی و تشکل‌های فنی و حرفه‌ای و استفاده از تجربه‌های موفق کشورهای پیشرفته زلزله‌خیز.
- ۶-۳- ممنوعیت و جلوگیری از ساخت و سازهای غیرفنی و ناامن در برابر زلزله و الزامی کردن بیمه و استفاده از کلیه استانداردها و مقررات مربوط به طرح و اجرا.
- ۶-۴- استانداردسازی مصالح پایه و اصلی سازه‌ای و الزامی کردن استفاده از مصالح استاندارد، با کیفیت و مقاوم و ترویج و تشویق فناوری‌های نوین و پایدار و ساخت سازه‌های سبک.
- ۶-۵- تهیه و تصویب قوانین و مقررات لازم برای جرم و تخلف شناختن ساخت و سازهای غیر فنی.
- ۷- کاهش آسیب‌پذیری وضعیت موجود کشور در برابر زلزله با محوریت حفظ جان انسان‌ها از طریق:
 - ۷-۱- تدوین و اصلاح طرح‌های توسعه و عمران شهری و روستایی متناسب با پهنه‌بندی خطر نسبی زلزله در مناطق مختلف کشور.
 - ۷-۲- ایمن‌سازی و بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های دولتی، عمومی و مهم، شریان‌های حیاتی و تأسیسات زیربنایی و بازسازی و بافت‌های فرسوده حداکثر تا مدت ۱۰ سال.
 - ۷-۳- ارائه تسهیلات ویژه و حمایت‌های تشویقی (بیمه و نظایر آن) به منظور ایمن‌سازی و بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های مسکونی، خدماتی و تولیدی غیردولتی.
 - ۸- شناسایی پدیده‌های جوی و اقلیمی و نحوه پدیدارشدن خطرات و ارزیابی تأثیر و میزان آسیب آنها از طریق تهیه اطلس ملی پدیده‌های طبیعی، ایجاد نظام به هم پیوسته ملی پایش و بهبود نظام‌های هشدار سریع و پیش‌آگاهی بلندمدت با استفاده از فناوری‌های پیشرفته.
 - ۹- تنظیم برنامه‌های توسعه ملی به‌گونه‌ای که در همه فعالیت‌های آن در همه سطوح، رویکرد «سازگاری با اقلیم» ملاحظه و نهادینه شود.

بنابراین اقدامات ذیل باید انجام گیرد :

- شناسایی شرایط اقلیمی و لحاظ نمودن آن به عنوان یکی از محورهای اساسی آمایش سرزمین.
- تهیه، تدوین و ساماندهی نظام‌های جامع مدیریت بلایای جوی و اقلیمی.
- شناسایی تغییر اقلیم و آثار و پیامدهای آن در پهنه سرزمین و اتخاذ راهکارهای مناسب.

سال ۱۳۸۵

بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی

ایران ۱۳۸۵/۴/۱۱

سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر ۱۳۸۵/۷/۱۲

بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا.

با توجه به ضرورت: شتاب گرفتن رشد و توسعه اقتصادی کشور مبتنی بر اجرای عدالت اجتماعی و فقرزدایی در چارچوب چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور

– غیر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاست‌گذاری و هدایت و نظارت

– توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از آن جهت رقابت کالاها در بازارهای بین‌المللی

– آماده‌سازی بنگاه‌های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرایند تدریجی و هدفمند

– توسعه سرمایه انسانی دانش پایه و متخصص

– توسعه و ارتقاء استانداردهای ملی و انطباق نظام‌های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین‌المللی

– جهت‌گیری خصوصی‌سازی در راستای افزایش کارایی و رقابت‌پذیری و گسترش مالکیت عمومی و بنا بر پیشنهاد مجمع تشخیص مصلحت نظام بند ج سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. مطابق بند ۱ اصل ۱۱۰ ابلاغ می‌گردد.

واگذاری ۸۰٪ از سهام بنگاه‌های دولتی مشمول صدر اصل ۴۴ به بخش‌های خصوصی، شرکت‌های تعاونی سهامی عام و بنگاه‌های عمومی غیر دولتی به شرح ذیل مجاز است:

۱- بنگاه‌های دولتی که در زمینه معادن بزرگ، صنایع بزرگ و صنایع مادر (از جمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) فعال هستند، به استثنای شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز.

- ۲- بانک‌های دولتی به استثنای بانک مرکزی ج.ا.ا، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه صادرات.
- ۳- شرکت‌های بیمه دولتی به استثنای بیمه مرکزی و بیمه ایران.
- ۴- شرکت‌های هواپیمایی و کشتیرانی به استثنای سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی.
- ۵- بنگاه‌های تأمین نیرو به استثنای شبکه‌های اصلی انتقال برق.
- ۶- بنگاه‌های پستی و مخابراتی به استثنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.
- ۷- صنایع وابسته به نیروهای مسلح به استثنای تولیدات دفاعی و امنیتی ضروری به تشخیص فرمانده کل قوا.

الزامات واگذاری:

- الف) قیمت‌گذاری سهام از طریق بازار بورس انجام می‌شود.
- ب) فراخوان عمومی با اطلاع‌رسانی مناسب جهت ترغیب و تشویق عموم به مشارکت و جلوگیری از ایجاد انحصار و رانت اطلاعاتی صورت پذیرد.
- ج) جهت تضمین بازدهی مناسب سهام شرکتهای مشمول واگذاری اصلاحات لازم در خصوص بازار، قیمت‌گذاری محصولات و مدیریت مناسب براساس قانون تجارت انجام گردد.
- د) واگذاری سهام شرکتهای مشمول طرح در قالب شرکتهای مادر تخصصی و شرکتهای زیر مجموعه با کارشناسی همه جانبه صورت گیرد.
- ه) به منظور اصلاح مدیریت و افزایش بهره‌وری بنگاه‌های مشمول واگذاری با استفاده از ظرفیت‌های مدیریتی کشور اقدامات لازم جهت جذب مدیران با تجربه، متخصص و کارآمد انجام پذیرد.
- ف) فروش اقساطی حداکثر ۵٪ از سهام شرکتهای مشمول بند ج به مدیران و کارکنان شرکتهای فوق مجاز است.

و) با توجه به ابلاغ بند ج سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و تغییر وظایف حاکمیتی، دولت موظف است نقش جدید خود در سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت بر اقتصاد ملی را تدوین و اجرا نماید.

ی) تخصیص درصدی از منابع واگذاری جهت حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته در راستای وظایف حاکمیتی مجاز است.

سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر

۱- مبارزه فراگیر و قاطع علیه کلیه فعالیت‌ها و اقدامات غیرقانونی مرتبط با مواد مخدر و روان‌گردان و پیش‌سازهای آنها از قبیل کشت، تولید، ورود، صدور، نگهداری و عرضه مواد.

۲- تقویت، توسعه، تجهیز و استفاده فراگیر از امکانات اطلاعاتی، نظامی، انتظامی و قضائی برای شناسایی و تعقیب و انهدام شبکه‌ها و مقابله با عوامل اصلی داخلی و بین‌المللی مرتبط با مواد مخدر و روان‌گردان و پیش‌سازهای آنها.

۳- تقویت، تجهیز و توسعه یگان‌ها و مکانیزه کردن سامانه‌های کنترلی و تمرکز اطلاعات به منظور کنترل مرزها و مبادی ورودی کشور و جلوگیری از اقدامات غیرقانونی مرتبط با مواد مخدر، روان‌گردان و پیش‌سازهای آنها و تقویت ساختار تخصصی مبارزه با مواد مخدر در نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌های ذیربط.

۴- اتخاذ راهکارهای پیشگیرانه در مقابله با تهدیدات و آسیب‌های ناشی از مواد مخدر و روان‌گردان با بهره‌گیری از امکانات دولتی و غیردولتی با تاکید بر تقویت باورهای دینی مردم و اقدامات فرهنگی، هنری، ورزشی، آموزشی و تبلیغاتی در محیط خانواده، کار، آموزش و تربیت و مراکز فرهنگی و عمومی.

۵- جرم‌انگاری مصرف مواد مخدر و روان‌گردان و پیش‌سازهای آنها جز در موارد علمی، پزشکی، صنعتی و برنامه‌های مصوب درمان و کاهش آسیب.

۶- ایجاد و گسترش امکانات عمومی تشخیص، درمان، بازتوانی و اتخاذ تدابیر علمی جامع و فراگیر با هدف:

۱- درمان و بازتوانی مصرف‌کنندگان.

۲- کاهش آسیب‌ها.

۳- جلوگیری از تغییر الگوی مصرف از مواد کم‌خطر به مواد پرخطر.

۷- اتخاذ تدابیر لازم برای حمایت‌های اجتماعی پس از درمان مبتلایان به مواد مخدر و انواع روانگردان در زمینه اشتغال، اوقات فراغت، ارائه خدمات مشاوره و پزشکی و حمایت‌های حقوقی و اجتماعی برای افراد بازتوانی شده و خانواده‌های آنها.

۸- تقویت و ارتقاء دیپلماسی منقطه‌ای و جهانی مرتبط با مواد مخدر و روانگردان در جهت:

۱- هدفمند کردن مناسبات.

۲- مشارکت فعال در تصمیم‌سازی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات مربوط.

۳- بهره‌برداری از تجارب و امکانات فنی، پشتیبانی و اقتصادی کشورهای دیگر و سازمان‌های بین‌المللی.

۴- فراهم کردن زمینه اقدام مشترک در جلوگیری از ترانزیت مواد مخدر.

۹- اتخاذ تدابیر لازم برای حضور و مشارکت جدی مردم و خانواده‌ها در زمینه‌های پیشگیری، کاهش آسیب و درمان معتادان.

۱۰- توسعه مطالعات و پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در امر مبارزه با مواد مخدر و روان‌گردان و پیشگیری و درمان معتادان با تکیه بر دانش روز دنیا و استفاده از ظرفیت‌های علمی و تخصصی ذی‌ربط در کشور.

۱۱- ارتقاء و اصلاح ساختار مدیریت مبارزه با مواد مخدر و روان‌گردان به منظور تحقق سیاست‌های کلی نظام و سرعت بخشیدن به فعالیت‌ها و هماهنگی در اتخاذ سیاست‌های عملیاتی و کلیه اقدامات اجرایی و قضایی و حقوقی.

سال ۱۳۸۶

سیاست‌های کلی در بخش امنیت ملی ۱۳۸۶/۲/۱۷
در پنج حوزه داخلی، خارجی، دفاعی، فرهنگی و اقتصادی

ابلاغ‌شده به رؤسای قوای سه‌گانه - ستاد کل نیروهای مسلح - شورای عالی
امنیت ملی با طبقه‌بندی بکلی سری

سال ۱۳۸۷

سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی ۱۳۸۷/۱۰/۲۱

سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

– امور فرهنگی

- ۱- تکمیل و اجرای طرح مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم.
- ۲- زنده و نمایان نگه‌داشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی «ره» و برجسته‌کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها.
- ۳- تقویت قانونگرایی، انضباط اجتماعی، وجدان کاری، خودباوری، روحیه کار جمعی، ابتکار، درستکاری، قناعت، پرهیز از اسراف و اهتمام به ارتقاء کیفیت در تولید.
- ۴- مقابله با جریان‌ات انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات.
- ۵- استفاده بهینه از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی برای تحقق اهداف فرهنگی نظام.
- ۶- ایجاد درک مشترک از چشم‌انداز بیست ساله و تقویت باور و عزم ملی برای تحقق آن.

– امور علمی و فناوری

- ۷- تحول در نظام آموزش عالی و پژوهش در موارد زیر:
- ۱-۷ افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان برنامه پنجم و افزایش ورود دانش‌آموختگان دوره کارشناسی به دوره‌های تحصیلات تکمیلی به ۲۰ درصد.
 - ۲-۷ دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن در برنامه پنجم.
 - ۳-۷ ارتباط مؤثر بین دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی با صنعت و بخش‌های مربوط جامعه.
 - ۴-۷ توانمندسازی بخش غیردولتی برای مشارکت در تولید علم و فناوری.
 - ۵-۷ دستیابی به فناوری‌های پیشرفته مورد نیاز.
 - ۸- تحول در نظام آموزش و پرورش با هدف ارتقاء کیفی آن براساس نیازها و الویت‌های کشور در سه حوزه دانش، مهارت و تربیت و نیز افزایش سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان.
 - ۹- تحول و ارتقاء علوم انسانی با: تقویت جایگاه و منزلت این علوم، جذب افراد مستعد و با انگیزه، اصلاح و بازنگری در متون و برنامه‌ها و روش‌های آموزشی، ارتقاء کمی و کیفی مراکز و فعالیتهای پژوهشی و ترویج نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی.
 - ۱۰- گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری از طریق: ارتقاء منزلت اجتماعی، ارتقاء سطح علمی و مهارتی، رفع دغدغه‌های خطرپذیری مالی در مراحل پژوهشی و آزمایشی نوآوری‌ها، کمک به تجاری‌سازی دستاوردهای آنان.
 - ۱۱- تکمیل و اجرای نقشه جامع علمی کشور.

– امور اجتماعی

- ۱۲- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه‌های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان.
- ۱۳- تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی، فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب‌های اجتماعی آنان، توجه به مقتضیات دوره جوانی و نیازها و توانایی‌های آنان.
- ۱۴- اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت‌رسانی به مردم، تامین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت‌های موازی، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه‌های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.
- ۱۵- هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا، بازآفرینی و روزآمدسازی معماری ایرانی - اسلامی، رعایت معیارهای پیشرفته برای ایمنی بناها و استحکام ساخت و سازها.
- ۱۶- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت، اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی.
- ۱۷- اولویت‌دادن به ایتارگران انقلاب اسلامی در عرضه منابع مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.
- ۱۸- اهتمام به توسعه ورزش و حمایت از گسترش فعالیت‌های گردشگری با تأکید بر سفرهای زیارتی.
- ۱۹- تأکید بر رویکرد انسان سالم و سلامت همه جانبه با توجه به:
- ۱۹-۱- یکپارچگی در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، ارزشیابی، نظارت و تخصیص منابع عمومی.
- ۱۹-۲- ارتقاء شاخص‌های سلامت هوا، امنیت غذا، محیط و بهداشت جسمی و روحی.
- ۱۹-۳- کاهش مخاطرات و آلودگی‌های تهدیدکننده سلامت.

- ۱۹-۴- اصلاح الگوی تغذیه جامعه با بهبود ترکیب و سلامت مواد غذایی.
- ۱۹-۵- توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و کاهش سهم مردم از هزینه‌های سلامت به ۳۰٪ تا پایان برنامه پنجم.
- ۲۰- ارتقاء امنیت اجتماعی:
- ۲۰-۱- مبارزه همه‌جانبه با موادمخدر و روانگردان و اهتمام به اجرای سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر.
- ۲۰-۲- سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن.
- ۲۰-۳- استفاده از ابزارهای فرهنگی، آموزشی و رسانه‌ها برای پیشگیری و مقابله با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی.

– امور اقتصادی

الف – رشد مناسب اقتصادی با تأکید بر:

- ۲۱- تحقق رشد مستمر و پرشتاب اقتصادی به میزان حداقل ۸٪ نرخ رشد سالیانه تولید ناخالص داخلی با:
- ۲۱-۱- توسعه سرمایه‌گذاری از طریق کاهش شکاف پس‌انداز- سرمایه‌گذاری با حفظ نسبت پس‌انداز به تولید ناخالص داخلی حداقل در سطح ۴۰ درصد و جذب منابع و سرمایه‌های خارجی.
- ۲۱-۲- ارتقاء سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پایان برنامه.
- ۲۱-۳- بهبود فضای کسب و کار کشور با تأکید بر ثبات محیط اقتصاد کلان، فراهم‌آوردن زیرساخت‌های ارتباطی، اطلاعاتی، حقوقی، علمی و فناوری موردنیاز، کاهش خطرپذیری‌های کلان اقتصادی، ارائه مستمر آمار و اطلاعات به صورت شفاف و منظم به جامعه.
- ۲۱-۴- تقویت و توسعه نظام استاندارد ملی.
- ۲۲- تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و ایجاد صندوق توسعه ملی با تصویب

اساسنامه آن در مجلس شورای اسلامی در سال اول برنامه پنجم و برنامه ریزی برای استفاده از مزیت نسبی نفت و گاز در زنجیره صنعتی و خدماتی و پایین دستی وابسته بدان با رعایت:

۲۲-۱- واریز سالانه حداقل ۲۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به صندوق توسعه ملی.

۲۲-۲- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه‌گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.

۲۲-۳- قطع وابستگی هزینه‌های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه.

۲۳- اصلاح ساختار نظام بانکی با اجرای کامل و روزآمد قانون بانکداری بدون ربا و نهادینه کردن نظام‌های قرض الحسنه، تأمین اعتبارات خرد و اعتبارات لازم برای سرمایه‌گذاری‌های بزرگ.

۲۴- ارتقاء کمی و کیفی بازارهای مالی (سرمایه، پول و بیمه) با تأکید بر کارایی، شفافیت و سلامت.

۲۵- تحقق سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و الزامات مربوط به هریک از بندها با تأکید بر:

۲۵-۱- حمایت از شکل‌گیری بازارهای رقابتی.

۲۵-۲- ایجاد ساختارهای مناسب برای ایفای وظایف حاکمیتی (سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت).

۲۵-۳- تنظیم سیاست‌های تشویقی در جهت تبدیل فعالیت‌های غیرمتشکل (نهاد خانوار) به فعالیت‌های واحدهای حقوقی.

۲۵-۴- ایجاد بازار رقابتی برای ارائه خدمات بیمه درمانی.

۲۶- توجه به ارزش اقتصادی، امنیتی، سیاسی و زیست‌محیطی آب با تسریع در استحصال، عرضه، نگهداری و مصرف آن و مهار آب‌هایی که از کشور خارج می‌شود با اولویت استفاده از منابع آب‌های مشترک.

- ۲۷- سرمایه‌گذاری در استحصال و استخراج گاز و نفت و معادن مشترک با کشورهای همسایه با رعایت سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی.
- ۲۸- حفظ ذخایر راهبردی ارزی به مقداری که اطمینان از تأمین نیازهای اساسی کشور در مدت معین (براساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی) حاصل گردد.
- ۲۹- تأکید بر راهبرد توسعه صادرات به ویژه در بخش خدمات با فناوری بالا به نحوی که کسری تراز بازرگانی بدون نفت کاهش یافته و توازن در تجارت خدمات ایجاد گردد.
- ۳۰- گسترش همه جانبه همکاری با کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا در تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری.
- ۳۱- ارتقاء و هماهنگی میان اهداف توسعه‌ای: آموزش، بهداشت و اشتغال به طوری که در پایان برنامه پنجم، شاخص توسعه انسانی به سطح کشورهای با توسعه انسانی بالا برسد.
- ۳۲- تبدیل نظام بودجه‌ریزی کشور به بودجه‌ریزی عملیاتی.
- ۳۳- برقراری ارتباط کمی و کیفی میان برنامه پنج ساله و بودجه‌های سالیانه با سند چشم‌انداز با رعایت شفافیت و قابلیت نظارت.

ب - گسترش عدالت اجتماعی با:

- ۳۴- تنظیم همه فعالیت‌های مربوط به رشد و توسعه اقتصادی بر پایه عدالت اجتماعی و کاهش فاصله میان درآمدهای طبقات و رفع محرومیت از قشرهای کم‌درآمد با تأکید بر موارد زیر:
- ۳۴-۱- جبران نابرابری‌های غیر موجه درآمدی از طریق سیاست‌های مالیاتی، اعطای یارانه‌های هدفمند و سازوکارهای بیمه‌ای.
- ۳۴-۲- تکمیل بانک اطلاعات مربوط به اقشار دو دهک پایین درآمدی و به هنگام-کردن مداوم آن.
- ۳۴-۳- هدفمند کردن یارانه‌ها.
- ۴۴-۴- تأمین برخورداری آحاد جامعه از اطلاعات اقتصادی.

۳۵- اقدامات لازم برای جبران عقب‌ماندگی‌های حاصل از دوران‌های تاریخی گذشته با تأکید بر:

۳۵-۱- ارتقاء سطح درآمد و زندگی روستاییان و کشاورزان با تهیه طرح‌های توسعه روستایی، گسترش کشاورزی صنعتی، صنایع روستایی و خدمات نوین و اصلاح نظام قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی.

۳۵-۲- گسترش فعالیت‌های اقتصادی در مناطق مرزی و سواحل جنوبی و جزایر با استفاده از ظرفیت‌های بازرگانی خارجی کشور.

۳۵-۳- کاهش فاصله دو دهک بالا و پایین درآمدی جامعه به‌طوری که ضریب جینی به حداکثر $0/۳۵$ در پایان برنامه برسد.

۳۵-۴- انجام اقدامات ضروری برای رساندن نرخ بیکاری در کشور به ۷ درصد.

۳۵-۵- تأمین بیمه فراگیر و کارآمد و گسترش کمی و کیفی نظام تأمین اجتماعی و خدمات بیمه درمانی.

۳۵-۶- توسعه نظام‌های پیشگیری از آسیب‌های فردی و اجتماعی.

۳۵-۷- حمایت از اقشار محروم و زنان سرپرست خانوار.

۳۵-۸- توسعه بخش تعاون با هدف توانمندسازی اقشار متوسط و کم‌درآمد جامعه به نحوی که تا پایان برنامه پنجم سهم تعاون به ۲۵ درصد برسد.

– امور سیاسی، دفاعی و امنیتی

- ۳۶- تقویت حضور و مشارکت مردم در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی.
- ۳۷- جهت‌دهی جریان‌های سیاسی به پایبندی به ارزش‌های اسلامی- انقلابی، دفاع از منافع ملی، دشمن‌ستیزی، قانون‌پذیری و اصول اخلاقی.
- ۳۸- حمایت از آزادی‌های مشروع و صیانت از حقوق اساسی ملت.
- ۳۹- اعتدالی‌شأن، موقعیت، اقتدار و نقش جمهوری اسلامی ایران در منطقه و نظام بین‌الملل به منظور تحکیم امنیت ملی و پیشبرد منافع ملی با تأکید بر:
- ۳۹-۱- تقویت همکاری‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی با اولویت کشورهای همسایه.
- ۳۹-۲- تقویت روابط سازنده با کشورهای غیرمتخاصم.
- ۳۹-۳- بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان ملی.
- ۳۹-۴- مقابله با افزون‌خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی.
- ۳۹-۵- تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان.
- ۳۹-۶- حمایت از مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف بویژه ملت فلسطین.
- ۳۹-۷- تلاش برای همگرایی بیشتر میان کشورهای اسلامی.
- ۳۹-۸- تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل.
- ۳۹-۹- سازماندهی تلاش مشترک برای ایجاد مناسبات و نظامات جدید اقتصادی، سیاسی و فرهنگی منطقه‌ای و جهانی با هدف تأمین عدالت، صلح و امنیت جهانی.
- ۴۰- حضور فعال و هدفمند در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و تلاش برای ایجاد تحول در رویه‌های موجود براساس ارزش‌های اسلامی.
- ۴۱- ارتقاء نقش مدیریتی ایران در توزیع و ترانزیت انرژی، افزایش فرصت‌های صادراتی، جذب سرمایه و فناوری‌های پیشرفته و کمک به استقرار نظام پولی، بانکی و بیمه‌ای مستقل با کمک کشورهای منطقه‌ای و اسلامی و دوست با هدف کاهش وابستگی به سیستم پولی نظام سلطه.

۴۲- تقویت تعامل فرهنگی، حقوقی، سیاسی و اقتصادی با جهان بویژه حوزه تمدن اسلامی - ایرانی.

۴۳- تقویت هویت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به ترویج خط و زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان و تسهیل مشارکت آنان در توسعه ملی.

۴۴- تحکیم و ارتقاء امنیت پایدار، فراگیر و تضمین کننده اهداف و منافع ملی با تأکید بر:

۴۴-۱- تقویت نقش مردم و اطلاعات مردمی در پیشگیری از تحرکات ضد امنیتی.

۴۴-۲- تقویت و تعامل مؤثر دستگاه‌های اطلاعاتی، انتظامی و قضایی و هماهنگی

بین آنها برای تأمین اشراف اطلاعاتی و مقابله با هر نوع اخلال در امنیت عمومی،

اقتصادی و اجتماعی و مقابله با تهدیدهای نرم.

۴۴-۳- ایجاد سامانه یکپارچه نرم‌افزاری اطلاعاتی، ارتقاء سطح حفاظت از اطلاعات

رایانه‌ای، توسعه علوم و فناوری‌های مرتبط با حفظ امنیت سامانه‌های اطلاعاتی و

ارتباطی به منظور صیانت از فضای تبادل اطلاعات، تقویت فنی برای مقابله با

تخلفات در فضاهای رایانه‌ای و صیانت از حریم فردی و عمومی.

۴۴-۴- تقویت زیرساخت‌های انسجام و همبستگی ملی برای پیشگیری و مقابله با

عوامل بروز گسست‌های هویتی، اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی.

۴۵- ارتقاء توانمندی‌های دفاعی و قدرت بازدارندگی به منظور دفاع از حاکمیت، تمامیت

ارضی، منافع و امنیت ملی و مقابله مؤثر با تهدیدهای خارجی و ایجاد توازن منطقه‌ای

با تأکید بر:

۴۵-۱- کسب دانش و فناوری‌های نو و نرم‌افزارهای پیشرفته دفاعی و نوسازی و

بازسازی صنایع دفاعی، افزایش ضریب خودکفایی با توسعه تحقیقات و بهره‌مندی از

همه ظرفیت‌های صنعتی کشور.

۴۵-۲- اهتمام به حضور نیروهای مردمی در امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با

تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.

۴۵-۳- گسترش پدافند غیرعامل.

۴۵-۴- امنیت پایدار مناطق مرزی و کنترل موثر مرزها.

سال ۱۳۸۸

سیاست‌های کلی قضایی پنج ساله ۱۳۸۸/۹/۱

سیاست‌های کلی قضایی پنج ساله

ارتقاء توانمندی‌های علمی و عملی و سلامت قوه قضائیه در جهت اجرای وظایف محوله در قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام با تأکید بر:

- ۱- کارآمدسازی ساختار قضایی و اداری.
- ۲- تمرکز کلیه امور دارای ماهیت قضایی در قوه قضائیه.
- ۳- اهتمام به پیشگیری از وقوع جرم و لزوم همکاری سایر دستگاه‌ها با قوه قضائیه در این زمینه.
- ۴- ارتقاء سطح گزینش و آموزش و نیز توسعه منابع انسانی (قضایی و اداری) متناسب با نیازمندی‌های روز.
- ۵- استفاده بهینه از ظرفیت وزارت دادگستری.
- ۶- توسعه، تکمیل و روزآمد کردن بهره برداری از فناوری‌های نوین خصوصاً در زمینه‌های اطلاعات، ارتباطات، فرایند دادرسی و خدمات ثبتی.
- ۷- اهتمام در ارتقاء منزلت و استقلال قضات.
- ۸- ضرورت تأمین بودجه متناسب با وظایف و مأموریت‌های محوله خصوصاً در اجرای برنامه‌های جهشی با زمان‌بندی مناسب.
- ۹- اهتمام به تشکیل دادگاه‌های تخصصی.
- ۱۰- تمهیدات لازم برای فراگیر کردن نهاد داور.
- ۱۱- اتخاذ تدابیر لازم جهت کاهش فرآیند دادرسی و دستیابی سریع و آسان مردم به حقوق خود و بهرمندی از حقوق شهروندی در مراجع قضایی.
- ۱۲- اتخاذ تدابیر لازم در استفاده از مجازات زندان با رویکرد حبس‌زدایی.
- ۱۳- اهتمام در اصلاح امور زندان‌ها و زندانیان.

- ۱۴- ایجاد ساز و کار مناسب برای تقریب آراء و احکام قضایی.
- ۱۵- اهتمام در ایجاد ساز و کار مناسب برای استفاده از تمام ظرفیت‌های قوه قضائیه، مذکور در قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام.
- ۱۶- اصلاح و تنقیح قوانین و رفع خلاءهای قانونی مربوط به امور قضایی.

سال ۱۳۸۹

سیاست‌های کلی نظام اداری ۱۳۸۹/۱/۱۶

سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف ۱۳۸۹/۴/۱۴

سیاست‌های کلی ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی

امور ایثارگران ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

سیاست‌های کلی امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات

(افتا) ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

سیاست‌های کلی تشویق سرمایه‌گذاری ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

سیاست‌های کلی شهرسازی ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

سیاست‌های کلی مسکن ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

سیاست‌های کلی نظام اداری

- ۱- نهادینه‌سازی فرهنگ سازمانی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و کرامت انسانی و ارج نهادن به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی.
- ۲- عدالت محوری در جذب، تداوم خدمت و ارتقای منابع انسانی.
- ۳- بهبود معیارها و روزآمدی روش‌های گزینش منابع انسانی به منظور جذب نیروی انسانی توانمند، متعهد و شایسته و پرهیز از تنگ نظری‌ها و نگرش‌های سلیقه‌ای و غیرحرفه‌ای.
- ۴- دانش‌گرایی و شایسته‌سالاری مبتنی بر اخلاق اسلامی در نصب و ارتقای مدیران.
- ۵- ایجاد زمینه رشد معنوی منابع انسانی و بهسازی و ارتقای سطح دانش، تخصص و مهارت‌های آنان.
- ۶- رعایت عدالت در نظام پرداخت و جبران خدمات با تأکید بر عملکرد، توانمندی، جایگاه و ویژگی‌های شغل و شاغل و تأمین حداقل معیشت با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی.
- ۷- زمینه‌سازی جذب و نگهداری نیروهای متخصص در استان‌های کمتر توسعه‌یافته و مناطق محروم.
- ۸- حفظ کرامت و عزت و تأمین معیشت بازنشستگان و مستمری بگیران و بهره‌گیری از نظرات و تجارب مفید آنها.
- ۹- توجه به استحکام خانواده و ایجاد تعادل بین کار و زندگی افراد در نظام اداری.
- ۱۰- چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی‌ساختن تشکیلات نظام اداری در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز.

- ۱۱- انعطاف‌پذیری و عدم تمرکز اداری و سازمانی با رویکرد افزایش اثربخشی، سرعت و کیفیت خدمات کشوری.
- ۱۲- توجه به اثربخشی و کارایی در فرآیندها و روش‌های اداری به منظور تسریع و تسهیل در ارائه خدمات کشوری.
- ۱۳- عدالت محوری، شفافیت و روزآمدی در تنظیم و تنقیح قوانین و مقررات اداری.
- ۱۴- کل‌نگری، همسوسازی، هماهنگی و تعامل اثربخش دستگاه‌های اداری به منظور تحقق اهداف فرابخشی و چشم‌انداز.
- ۱۵- توسعه نظام‌اداری الکترونیک و فراهم‌آوردن الزامات آن به منظور ارائه مطلوب خدمات عمومی.
- ۱۶- دانش بنیان‌کردن نظام اداری از طریق بکارگیری اصول مدیریت دانش و یکپارچه‌سازی اطلاعات، با ابتناء بر ارزش‌های اسلامی.
- ۱۷- خدمات‌رسانی برتر، نوین و کیفی به منظور ارتقای سطح رضایتمندی و اعتماد مردم.
- ۱۸- شفاف‌سازی و آگاهی بخشی نسبت به حقوق و تکالیف متقابل مردم و نظام اداری با تأکید بر دسترسی آسان و ضابطه‌مند مردم به اطلاعات صحیح.
- ۱۹- زمینه‌سازی برای جذب و استفاده از ظرفیت‌های مردمی در نظام اداری.
- ۲۰- قانونگرایی، اشاعه فرهنگ مسؤولیت‌پذیری اداری و اجتماعی، پاسخگویی و تکریم ارباب‌رجوع و شهروندان و اجتناب از برخورد سلیقه‌ای و فردی در کلیه فعالیت‌ها.
- ۲۱- نهادینه‌سازی وجدان کاری، انضباط اجتماعی، فرهنگ خودکنترلی، امانتداری، صرفه‌جویی، ساده‌زیستی و حفظ بیت‌المال.
- ۲۲- تنظیم روابط و مناسبات اداری بر اساس امنیت روانی، اجتماعی، اقتصادی، بهداشتی، فرهنگی و نیز رفاه نسبی آحاد جامعه.
- ۲۳- حفظ حقوق مردم و جبران خسارت‌های وارده بر اشخاص حقیقی و حقوقی در اثر قصور یا تقصیر در تصمیمات و اقدامات خلاف قانون و مقررات در نظام اداری.

- ۲۴- ارتقای سلامت نظام اداری و رشد ارزش‌های اخلاقی در آن از طریق اصلاح فرآیندهای قانونی و اداری، بهره‌گیری از امکانات فرهنگی و بکارگیری نظام مؤثر پیشگیری و برخورد با تخلفات.
- ۲۵- کارآمدسازی و هماهنگی ساختارها و شیوه‌های نظارت و کنترل در نظام اداری و یکپارچه‌سازی اطلاعات.
- ۲۶- حمایت از روحیه نوآوری و ابتکار و اشاعه فرهنگ بهبود مستمر به منظور پویایی نظام اداری.

سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف

- ۱- اصلاح فرهنگ مصرف فردی، اجتماعی و سازمانی، ترویج فرهنگ صرفه‌جویی و قناعت و مقابله با اسراف، تبذیر، تجمل‌گرایی و مصرف کالای خارجی با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، آموزشی و هنری و رسانه‌ها بویژه رسانه ملی.
- ۲- آموزش همگانی الگوی مصرف مطلوب.
- ۳- توسعه و ترویج فرهنگ بهره‌وری با ارائه و تشویق الگوهای موفق در این زمینه و با تأکید بر شاخص‌های کارآمدی، مسؤولیت‌پذیری، انضباط و رضایت‌مندی.
- ۴- آموزش اصول و روش‌های بهینه‌سازی مصرف در کلیه پایه‌های آموزش عمومی و آموزش‌های تخصصی دانشگاهی.
- ۵- پیشگامی دولت، شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی در رعایت الگوی مصرف.
- ۶- مقابله با ترویج فرهنگ مصرف‌گرایی و ابراز حساسیت عملی نسبت به محصولات و مظاهر فرهنگی مروج اسراف و تجمل‌گرایی.
- ۷- صرفه‌جویی در مصرف انرژی با اعمال مجموعه‌ای متعادل از اقدامات قیمتی و غیرقیمتی به منظور کاهش مستمر «شاخص شدت انرژی» کشور به حداقل دو سوم میزان کنونی تا پایان برنامه پنجم توسعه و به حداقل یک دوم میزان کنونی تا پایان برنامه ششم توسعه با تأکید بر سیاست‌های زیر:
 - اولویت دادن به افزایش بهره‌وری در تولید، انتقال و مصرف انرژی در ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید انرژی.
 - انجام مطالعات جامع و یکپارچه سامانه انرژی کشور به منظور بهینه‌سازی عرضه و مصرف انرژی.
 - تدوین برنامه ملی بهره‌وری انرژی و اعمال سیاست‌های تشویقی نظیر حمایت مالی و فراهم کردن تسهیلات بانکی برای اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف و عرضه انرژی و شکل‌گیری نهادهای مردمی و خصوصی برای ارتقاء کارایی انرژی.
 - پایش شاخص‌های کلان انرژی با سازوکار مناسب.

- بازنگری و تصویب قوانین و مقررات مربوط به عرضه و مصرف انرژی، تدوین و اعمال استانداردهای اجباری ملی برای تولید و واردات کلیه وسایل و تجهیزات انرژی بر و تقویت نظام نظارت بر حسن اجرای آنها و الزام تولیدکنندگان به اصلاح فرآیندهای تولیدی انرژی بر.
 - اصلاح و تقویت ساختار حمل و نقل عمومی با تأکید بر راه‌آهن درون‌شهری و برون‌شهری به منظور فراهم کردن امکان استفاده سهل و ارزان از وسایل حمل و نقل عمومی.
 - افزایش بازدهی نیروگاه‌ها، متنوع‌سازی منابع تولید برق و افزایش سهم انرژی‌های تجدید پذیر و نوین.
 - گسترش تولید برق از نیروگاه‌های تولید پراکنده، کوچک مقیاس و پربازده برق و تولید همزمان برق و حرارت.
 - بهبود روش‌های انتقال حامل‌های انرژی از جمله حداکثرسازی انتقال فرآورده‌های نفتی از طریق خط لوله و راه‌آهن.
- ۸- ارتقاء بهره‌وری و نهادینه‌شدن مصرف بهینه آب در تمام بخش‌ها بویژه بخش کشاورزی در چارچوب سیاست‌های زیر:
- طراحی، تدوین و اجرای سند ملی الگوی مصرف آب در بخش‌های مختلف و به هنگام‌سازی آن.
 - اعمال سیاست‌های تشویقی و حمایتی از طرح‌های بهینه‌سازی استحصال، نگهداری و مصرف آب.
 - تدوین و اعمال استانداردها و ضوابط لازم برای کاهش ضایعات آب، پایش کیفیت منابع آب و جلوگیری از آلودگی آبها.
 - اصلاح الگوی کشت و اعمال شیوه‌های آبیاری کارآمدتر، ایجاد سامانه‌های بهینه تأمین و توزیع آب شرب و بهینه‌سازی تخصیص و مصرف آب در بخش تولید بر اساس ارزش راهبردی و اقتصادی بیشتر.
 - برنامه‌ریزی برای استفاده مجدد و بازچرخانی آب.

- تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مناسب برای ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب بویژه در سفره‌های زیرزمینی دارای تراز منفی و اعمال مدیریت خشکسالی و سیل، سازگار با شرایط اقلیمی.
- ۹- اصلاح الگوی مصرف نان کشور از طریق ارتقاء و بهبود شرایط و کیفیت فرآورده‌های «تولید و تبدیل گندم به نان» و «مصرف نان» در چارچوب سیاست‌های زیر:
 - تمرکز در سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت و تعیین دستگاه متولی تنظیم بازار نان.
 - اعمال سیاست‌های حمایتی و تشویقی برای ارتقاء سطح بهداشتی مراکز تولید نان و استفاده از نیروی انسانی ماهر و آموزش دیده در فرآیند تولید نان.
 - حفظ ذخیره استراتژیک گندم.
 - تنظیم مبادلات تجاری بازار گندم و آرد با هدف تنظیم بازار داخلی.
 - اصلاح ساختار تولید و بهبود فرآیند و توسعه تولید انواع نان‌های با کیفیت، بهداشتی و متناسب با ذائقه و فرهنگ مردم از طریق تدوین و اعمال استانداردها و روش‌های تجربه شده و اصول صحیح تولید گندم، آرد و خمیر و پخت نان.
- ۱۰- ارتقاء بهره‌وری در چارچوب سیاست‌های زیر:
 - تحول رویکرد تحقق درآمد ملی به سمت اتکای هرچه بیشتر به منافع حاصل از کسب و کار جامعه.
 - افزایش بهره‌وری با تأکید بر استقرار نظام تسهیم منافع حاصل از بهره‌وری از طریق:
 - حداکثرسازی ارزش افزوده و منافع ناشی از سرمایه‌های انسانی، اجتماعی و مادی با تأکید بر اقتصاد دانش پایه.
 - استقرار ساز و کارهای انگیزشی در نظام پرداخت‌ها در بخش عمومی و بنگاهی.
 - استقرار بودجه‌ریزی عملیاتی و بهبود فرآیند تخصیص منابع کشور براساس منافع اقتصادی و اجتماعی.
 - اصلاح ساختارهای ارزیابی و ارزشیابی، اتخاذ رویکرد نتیجه‌گرا و اجرای حسابرسی عملکرد در دستگاه‌های دولتی.
 - اصلاح قوانین و مقررات، روش‌ها، ابزارها و فرآورده‌های اجرایی.
 - اولویت توانمندسازی نیروی کار در کلیه برنامه‌های حمایتی.

سیاست‌های کلی ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران

- ۱- به منظور ترویج و تحکیم فرهنگ پایداری و ایثار و جهاد در کشور و تکریم و پاسداری از حق ایثارگران اعم از شهیدان، جانبازان، آزادگان و رزمندگان و خانواده‌های آنان و سهمی که در عزت، امنیت و اقتدار ملی و نظام اسلامی دارند، سیاست‌های کلی نظام در این امور به شرح ذیل تعیین می‌گردد:
- ۲- اعتلاء، ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار، جهاد، شهادت و تفکر بسیجی در جامعه و نهادهای ساختن آن در اندیشه، باور، منش و رفتار مردم و مسؤولان و مقابله با عوامل بازدارنده و تضعیف‌کننده آن.
- ۳- تعظیم و تکریم ایثارگران و پاسداری از منزلت و حق عظیم آنان بر مردم و کشور و تبیین نقش برجسته آنان در انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و دفاع مقدس و امنیت ملی.
- ۵- بسترسازی، ایجاد و توسعه ظرفیت‌های لازم در رسانه‌ها بویژه صدا و سیما، نظام آموزشی کشور و دستگاه‌های فرهنگی هنری به منظور تحقق بندهای یک و دو و ترویج اهداف، آرمان‌ها، وصایا و آثار ایثارگران و ارائه الگوهای جهاد و حماسه و فداکاری و معرفی قهرمانان عرصه جهاد و شهادت به جامعه.
- ۶- حمایت از تولید آثار ارزنده فرهنگی و هنری در جهت اشاعه فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت در جامعه.
- ۷- تحقیق، شناسایی و ترویج مستمر عوامل تقویت‌کننده فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت و مشارکت دستگاه‌ها و ارکان نظام و لایه‌های مختلف اجتماعی در اجرای سیاست‌های مربوط به ایثارگران.
- ۸- توانمندسازی فردی و جمعی و اهتمام به پرورش استعدادها و ارتقاء سطح علمی، فنی و فرهنگی ایثارگران و فرزندان آنها به منظور نقش‌آفرینی فعال و مؤثر در

- عرصه‌های مختلف و اولویت‌دادن به استفاده از ایثارگران در بخش‌های مدیریتی در شرایط مساوی.
- ۹- اولویت‌دادن به ایثارگران در سیاستگذاری‌ها، برنامه‌ها، قوانین و آیین‌نامه‌های کشور و نیز در تخصیص و توزیع امکانات و حمایت‌های دولتی و فعالیت‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی کشور به‌تناسب ایثار و جهاد در راه آرمان‌های اسلام و اهداف انقلاب اسلامی.
- ۱۰- شناخت نیازهای واقعی و ارائه خدمات مؤثر به ایثارگران و خانواده‌های آنان در ابعاد مختلف فرهنگی، علمی، آموزشی، اجتماعی، بهداشتی، درمانی، بیمه‌ای، معیشتی، اشتغال، مسکن، حقوقی، اداری، رفاهی و استخدامی با حفظ اصول عزتمندی، عدالت و روحیه خوداتکائی و شوون ایثارگری.
- ۱۱- مناسب‌سازی بناها و مراکز خدمات عمومی، معابر شهری، مراکز اداری، تفریحی و ورزشی و وسائط نقلیه عمومی با وضعیت جسمی جانبازان و ناتوانان جسمی و حرکتی، منطبق بر معیارهای مطلوب.
- ۱۱- توسعه مراکز علمی و پژوهشی و ارتقاء ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و فناوری‌ها و اهتمام به تأمین تجهیزات و آموزش‌ها و مراقبت‌های لازم برای پیشگیری، درمان و کاهش آسیب‌های فردی و جمعی ناشی از جنگ و تهدیدات.
- ۱۲- حمایت قضایی از ایثارگران و خانواده آنها و صیانت و حفاظت از حریم ایثارگری، با ایجاد ساز و کارهای مناسب توسط قوه قضاییه.
- ۱۳- حفظ و ترویج آثار، ارزش‌ها، حماسه‌ها و تجارب انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با ایجاد، توسعه و نگهداری موزه‌ها، یادمان‌ها، نمادها و نشان‌های جهاد، مقاومت و ایثار و پاسداشت قداست و منزلت تربت پاک شهیدان و ساماندهی و نگهداری مناسب آنها به صورت مراکز فرهنگی.

سیاست‌های کلی امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات (افتا)

- ۱- ایجاد نظام جامع و فراگیر در سطح ملی و ساز و کار مناسب برای امن‌سازی ساختارهای حیاتی و حساس و مهم در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، و ارتقاء مداوم امنیت شبکه‌های الکترونیکی و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی در کشور به منظور:
 - استمرار خدمات عمومی.
 - پایداری زیرساخت‌های ملی.
 - صیانت از اسرار کشور.
 - حفظ فرهنگ و هویت اسلامی- ایرانی و ارزش‌های اخلاقی.
 - حراست از حریم خصوصی و آزادی‌های مشروع و سرمایه‌های مادی و معنوی.
- ۲- توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات با رعایت ملاحظات امنیتی.
- ۳- ارتقاء سطح دانش و ظرفیت‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و صنعتی کشور برای تولید علم و فناوری مربوط به امنیت فضای اطلاعاتی و ارتباطی (افتا).
- ۴- تکیه بر فناوری بومی و توانمندی‌های تخصصی داخلی در توسعه زیرساخت‌های علمی و فنی امنیت شبکه‌های الکترونیکی و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی.
- ۵- پایش، پیشگیری، دفاع و ارتقاء توان بازدارندگی در مقابل هرگونه تهدید در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات.
- ۶- تعامل مؤثر و سازنده منطقه‌ای و جهانی و همکاری و سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های دانش، فناوری و امور مربوط به امنیت شبکه‌های الکترونیکی و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی با حفظ منافع و امنیت ملی.
- ۷- تعیین نهاد متولی و هماهنگ کننده زیر نظر دولت به منظور هدایت، نظارت و تدوین استانداردهای لازم برای حفظ و توسعه امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات و تهیه پیش نویس قوانین مورد نیاز.
- ۸- فرهنگ‌سازی، آموزش و افزایش آگاهی و مهارت‌های عمومی در حوزه افتا.
- ۹- رعایت موازین شرعی و مقررات قانونی مربوط به حفظ حقوق فردی و اجتماعی در اجرای این سیاست‌ها.

سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل

- ۱- تأکید بر پدافند غیرعامل که عبارت است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران درمقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می‌گردد.
- ۲- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده‌سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت‌زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن‌سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت بویژه در طرح‌های آمایش سرزمینی و طرح‌های توسعه آینده کشور.
- ۳- طبقه‌بندی مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس و مهم و روزآمد کردن آن در صورت لزوم.
- ۴- تهیه و اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل (با رعایت اصل هزینه- فایده) در مورد مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت (نظامی و غیرنظامی) موجود و در دست اجرا، براساس اولویت‌بندی و امکانات حداکثر تا پایان برنامه ششم و تأمین اعتبار موردنیاز.
- ۵- تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاح‌های غیرمتعارف نظیر هسته‌ای، میکروبی و شیمیایی.
- ۶- دو یا چند منظوره کردن مستحدثات، تأسیسات و شبکه‌های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره‌گیری پدافندی از طرح‌های عمرانی و توسعه‌ای بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.
- ۷- فرهنگ‌سازی و آموزش عمومی در زمینه به‌کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در بخش دولتی و غیردولتی، پیش‌بینی مواد درسی در سطوح مختلف آموزشی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیرعامل.
- ۸- رعایت طبقه‌بندی اطلاعات طرح‌های پدافند غیرعامل.
- ۹- ممانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی و بیرون بردن این گونه تأسیسات از شهرها و پیش‌بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیساتی که

- وجود آنها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم.
- ۱۰- حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط مورد نیاز کشور در پدافند غیرعامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی.
- ۱۲- به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات نرم افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه‌های اطلاع‌رسانی، مخابراتی و رایانه‌ای.
- ۱۳- پیش‌بینی‌ساز و کار لازم برای تهیه طرح‌های مشترک ایمن‌سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح‌ها و برنامه‌ها و مدیریت نهادهای مسئول، در دو حوزه پدافند غیرعامل و حوادث غیرمترقبه در جهت هم‌افزایی و کاهش هزینه‌ها.
- ۱۴- ایجاد مرکزی برای تدوین، طراحی، برنامه‌ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آیین‌نامه‌های فنی پدافند غیرعامل و پیگیری و نظارت بر اعمال آنها.

سیاست‌های کلی تشویق سرمایه‌گذاری

- ۱- حمایت از مالکیت و کلیه حقوق ناشی از آن از جمله مالکیت معنوی.
- ۲- تقویت و حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در فعالیتهای اقتصادی کشور برابر با سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی.
- ۳- تنظیم سیاست‌های پولی، مالی و ارزی با هدف دستیابی به ثبات اقتصادی و مهار نوسانات و تقویت تولید ملی.
- ۴- افزایش بهره‌وری اقتصاد کشور با اصلاحات و اقدامات لازم بویژه اصلاحات ساختاری و مدیریتی و کاهش هزینه‌های مبادله و رفع موانع.
- ۵- افزایش توان رقابت اقتصادی در داخل و صحنه‌های بین‌المللی از طریق لغو انحصارات غیرضرور و تقویت ساختار رقابتی و زیرساخت‌های لازم و حمایت از کارآفرینی و ارتقاء خلاقیت و نوآوری.
- ۶- اصلاح نظام مالیاتی در جهت تقویت سرمایه‌گذاری از طریق ثبات مالیات‌ها، شفافیت درآمدها، صراحت در مقررات و منطقی کردن معافیت‌ها.
- ۷- تجهیز پس‌انداز ملی، تقویت نظام پولی و هدایت بازارهای پول و سرمایه در جهت حمایت از سرمایه‌گذاری.
- ۸- توجه به: کسب دانش فنی، دسترسی به بازارهای بین‌المللی، رشد اقتصادی، توسعه اشتغال و ارتقاء مدیریت و بهره‌وری، در جذب سرمایه‌گذاری خارجی، با اولویت سرمایه‌گذاری مستقیم و بلندمدت.
- ۹- تنظیم فعالیت مجاز سرمایه‌گذاری خارجی در بورس اوراق بهادار به نحوی که ثبات و تعادل بازارهای مالی و ارزی حفظ شود.
- ۱۰- ساماندهی رفتار تقنینی، اداری، قضایی، بازرسی، نظارت، حسابرسی و تخصصی کردن امور در جهت حمایت از سرمایه‌گذاری و تولید.
- ۱۱- توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی بر ایفای فعالیتهای گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ.

سیاست‌های کلی شهرسازی

- ۱- مکان‌یابی توسعه شهرها در چارچوب طرح آمایش سرزمینی و براساس استعدادهای اقتصادی و با رعایت معیارهای زیست محیطی و مراقبت از منابع آب و خاک کشاورزی، و ایمنی در مقابل سوانح طبیعی و امکان استفاده از زیرساخت‌ها و شبکه شهری.
- ۲- تعیین ابعاد کالبدی شهرها در گسترش افقی و عمودی با تأکید بر هویت ایرانی - اسلامی و با رعایت ملاحظات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیتی، حقوق همسایگی و امکانات زیربنایی و الزامات زیست محیطی و اقلیمی.
- ۳- هماهنگ‌سازی مقررات و ایجاد هماهنگی در نظام مدیریت تهیه، تصویب و اجرای طرح‌های توسعه و عمران شهری و روستایی.
- ۴- تأمین منابع پایدار برای توسعه و عمران و مدیریت شهری و روستایی با تأکید بر نظام درآمد-هزینه‌ای و در چارچوب طرح‌های مصوب.
- ۵- حفظ هویت تاریخی در توسعه موزون شهر و روستا با احیاء بافت‌های تاریخی و بهسازی یا نوسازی دیگر بافت‌های قدیمی.
- ۶- جلوگیری از گسترش حاشیه‌نشینی در شهرها و ساماندهی بافت‌های حاشیه‌ای و نامناسب موجود.
- ۷- تقویت و کارآمد کردن نظام مهندسی.
- ۸- ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی محیط شهری و روستایی.
- ۹- رعایت هویت تاریخی و معنوی شهرها در توسعه و بهسازی محیط شهری بویژه شهرهایی از قبیل قم و مشهد.
- ۱۰- سطح‌بندی شهرهای کشور و جلوگیری از افزایش و گسترش بی‌رویه کلانشهرها. رعایت نیاز و آسایش جانبازان و معلولان در طراحی فضای شهری و اماکن عمومی.

سیاست‌های کلی مسکن

- ۱- مدیریت زمین برای تأمین مسکن و توسعه شهر و روستا در چارچوب استعداد اراضی و سیاست‌ها و ضوابط شهرسازی و طرح‌های توسعه و عمران کشور و ایجاد و توسعه شهرهای جدید.
- ۲- احیای بافت‌های فرسوده شهری و روستایی از طریق روش‌های کارآمد.
- ۳- برنامه‌ریزی دولت در جهت تأمین مسکن گروه‌های کم درآمد و نیازمند و حمایت از ایجاد و تقویت مؤسسات خیریه و ابتکارهای مردمی برای تأمین مسکن اقشار محروم.
- ۴- برنامه‌ریزی جامع برای بهبود وضعیت مسکن روستایی با اولویت مناطق آسیب‌پذیر از سوانح طبیعی و متناسب با ویژگی‌های بومی.
- ۵- ایجاد و اصلاح نظام مالیات‌ها و ایجاد بانک اطلاعاتی زمین و مسکن.
- ۶- حمایت از تولید حرفه‌ای، انبوه و صنعتی مسکن.
- ۷- اجباری کردن استانداردهای ساخت و ساز و مقررات ملی ساختمان و طرح‌های صرفه‌جوئی انرژی.
- ۸- رعایت ارزش‌های فرهنگی و حفظ حرمت و منزلت خانواده در معماری مسکن.
- ۹- تقویت پژوهش و ارتقاء سطح دانش علمی در حوزه مسکن.

سال ۱۳۹۰

سیاست‌های کلی اشتغال ۱۳۹۰/۴/۲۸

سیاست‌های کلی آمایش سرزمین ۱۳۹۰/۹/۲۱

سیاست‌های کلی اشتغال

- ۱- ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و استفاده از تولیدات داخلی به عنوان ارزش اسلامی و ملی با بهره‌گیری از نظام آموزشی و تبلیغی کشور.
- ۲- آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آتی) و ارتقاء توان کارآفرینی با مسؤولیت نظام آموزشی کشور (آموزش و پرورش، آموزش فنی و حرفه‌ای و آموزش عالی) و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه‌های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آنها.
- ۳- ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار با تاکید بر استفاده از توسعه فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان و آینده‌نگری نسبت به تحولات آنها در سطح ملی و جهانی.
- ۴- ایجاد نظام جامع اطلاعات بازار کار.
- ۵- بهبود محیط کسب و کار و ارتقاء شاخص‌های آن (محیط سیاسی، فرهنگی و قضایی و محیط اقتصادکلان، بازار کار، مالیات‌ها و زیرساخت‌ها) و حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی و رقابت از راه اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌های ذیربط در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۶- جذب فناوری، سرمایه و منابع مالی، مبادله نیروی کار و دسترسی به بازارهای خارجی کالا و خدمات از طریق تعامل مؤثر و سازنده با کشورها، سازمان‌ها و ترتیبات منطقه‌ای و جهانی.
- ۷- هماهنگ‌سازی و پایداری سیاست‌های پولی، مالی، ارزی و تجاری و تنظیم بازارهای اقتصادی در جهت کاهش نرخ بیکاری توأم با ارتقاء بهره‌وری عوامل تولید و افزایش تولید.
- ۸- توجه بیشتر در پرداخت یارانه‌ها به حمایت از سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال مولد در بخش‌های خصوصی و تعاونی.
- ۹- گسترش و استفاده بهینه از ظرفیت‌های اقتصادی دارای مزیت مانند: گردشگری و حق‌گذر (ترانزیت).

- ۱۰- حمایت از تأسیس و توسعه صندوق‌های شراکت در سرمایه برای تجاری‌سازی ایده‌ها و پشتیبانی از شرکت‌های نوپا، کوچک و نوآور.
- ۱۱- برقراری حمایت‌های مؤثر از بیکاران برای افزایش توانمندی‌های آنان در جهت دسترسی آنها به اشتغال پایدار.
- ۱۲- توجه ویژه به کاهش نرخ بیکاری استان‌های بالاتر از متوسط کشور.
- ۱۳- رعایت تناسب بین افزایش دستمزدها و بهره‌وری نیروی کار.

سیاست‌های کلی آمایش سرزمین

الف- توسعه منابع انسانی به عنوان رکن اصلی آمایش سرزمین از طریق:

- ۱- تربیت انسان‌های سالم، با انگیزه، شاداب، متدین، وطن‌دوست، جمع‌گرا، نظم‌پذیر و قانونگرا.
- ۲- ارتقاء سطح آموزش، پژوهش و بهره‌وری نیروی کار در جهت افزایش سهم منابع انسانی در ترکیب عوامل مؤثر در تولید ثروت ملی.
- ۳- برقراری تناسب کمی و کیفی جمعیت و استقرار متعادل آن در پهنه سرزمین و تعمیم و گسترش شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی.
- ۴- بهبود شاخص‌های توسعه انسانی با تأکید بر تدین، شکوفایی استعدادها و خلاقیت‌ها، گسترش سلامت و ارتقاء سطح دانش عمومی.

ب- توجه به یکپارچگی ملی و سرزمینی و تقویت هویت اسلامی-ایرانی و مدیریت سرزمین از طریق:

- ۱- استفاده مؤثر از موقعیت، میراث تاریخی و جاذبه‌های فرهنگی و طبیعی کشور در مسیر اهداف توسعه، تقویت گردشگری و حفاظت از سوابق تاریخی.
- ۲- تنظیم اثربخش رابطه دولت و مردم و افزایش سازمان یافته سهم مردم در امور کشور با توجه به سیاست‌های کلی مصوب در بخش «وحدت و همبستگی ملی»، «امنیت ملی» و «اقوام و مذاهب».
- ۳- تعامل سازنده میان ارزش‌ها و مزیت‌های مناطق گوناگون کشور با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و انگیزه‌های ملی و اقدام در جهت تفویض اختیارات مناسب قانونی به سطوح منطقه‌ای و محلی با رعایت تمرکز امور سیاستگذاری و حاکمیتی.

ج- ارتقای کارآیی و بازدهی اقتصادی و تسهیل روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور با:

۱- تقسیم کارملی باتوجه به استعدادهای طبیعی و خلق مزیت‌های جدید در مناطق مختلف کشور.

۲- هم‌افزایی مزیت‌های کشور، نوسازی بخش کشاورزی متناسب با منابع تولید و پهنه‌بندی اقلیمی، اصلاح و تکمیل زنجیره‌های تولید صنعتی، سازماندهی بخش خدمات نوین و تولید کالا و خدمات دانش پایه.

۳- فراهم آوردن زمینه‌های مناسب مدیریتی و زیربنایی در مناطق مختلف و ارتقاء مستمر سطح شاخص بهره‌وری ملی و افزایش سهم منابع انسانی در تولید ثروت ملی متناسب با استعداد مناطق کشور.

د- دستیابی به تعادل‌های منطقه‌ای متناسب با قابلیت‌ها و توان‌های هر منطقه باتوجه به نکات زیر:

۱- ایجاد امکانات عادلانه و فرصت‌های برابر و رفع تبعیض ناروا در مناطق مختلف کشور.

۲- تعیین نقش ملی و فرامرزی مناطق مختلف کشور برای رسیدن به تعادل‌های منطقه‌ای و تقویت وحدت و یکپارچگی ملی.

۳- فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای افزایش سهم جمعیت و فعالیت در مناطق کم تراکم با اولویت مناطق شرقی و جنوبی کشور.

ه- سامان‌بخشی فضای مناسب مراکز زیست و فعالیت بویژه در مناطق مرزی با تأکید بر مشارکت موثر مردم با:

۱- ساماندهی، مدیریت کلان و نظارت مستمر بر پیشرفت و آبادانی کشور با ایجاد شبکه به هم پیوسته مناطق اسکان و فعالیت‌های ملی و تعریف نقش و کارکرد فراملی هر یک از آنها در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز و اصول آمایش سرزمین.

۲- تقویت هدفمند عوامل پیشرفت و آبادانی در مناطق حساس و ویژه با توجه به ملاحظات دفاعی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی و افزایش نقش و فعالیت مردم در فرایند توسعه.

۳- توسعه هماهنگ جزایر و سواحل جنوب و شمال کشور با بهره‌گیری از ظرفیت استان‌های همجوار، موقعیت جغرافیایی، زیربنای اساسی، منابع دریایی و نفت و گاز و استقرار صنایع مرتبط، پشتیبان و انرژی‌بر و توسعه بازرگانی، گردشگری، آموزش عالی، فنی - حرفه‌ای و تحقیقات با تقویت تعامل فراملی (طی ده سال در قالب دو برنامه پنج ساله).

۴- توسعه هماهنگ مناطق مرزی در شرق و غرب کشور با تقویت امور زیربنایی و بهره‌گیری از مزیت‌های نسبی جهت توسعه ظرفیت ملی گردشگری، آموزشی، بازرگانی و تعامل فرامرزی.

و- رعایت ملاحظات امنیتی و دفاعی در استقرار جمعیت و فعالیت در سرزمین با تکیه بر:

۱- انتخاب مکان‌های مناسب و استقرار مراکز زیست و فعالیت و همچنین مراکز حیاتی و حساس، متناسب با ملاحظات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی بویژه امنیتی و پدافند غیرعامل.

۲- ارتقاء فعالیت‌های توسعه‌ای ملی و استانی در مناطق مرزی با اعطای مشوق‌های اقتصادی و تقویت زیربنای و استقرار مناسب جمعیت و تقویت نیروهای نظامی و انتظامی متناسب با تهدیدات.

۳- ساماندهی سطوح خدمات و استقرار جمعیت در کشور با توجه به مدیریت سوانح طبیعی، حوادث و منابع آب و رعایت شرایط زمین‌شناسی جهت افزایش ضریب ایمنی تأسیسات زیربنایی و حیاتی و ابنیه مراکز جمعیتی و شهرها و روستاها.

۴- تقویت همگرایی، یکپارچگی ملی، وحدت و پیوندهای اجتماعی با ارتقاء سطح توسعه یافتگی مناطق مختلف کشور و ایجاد قطب‌ها و کانون‌های توسعه.

۵- پیشگیری از مهاجرت‌های بی‌رویه به مراکز استان‌ها با تدابیر لازم.

ز- استفاده از موقعیت ممتاز جغرافیایی در جهت کسب جایگاه شایسته منطقه‌ای و جهانی از طریق:

- ۱- تعامل و همکاری با کشورهای منطقه و جهان بویژه حوزه تمدن ایرانی-اسلامی با تقویت نقش آفرینی سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی کشور در جهت تأمین منافع ملی یا مشترک.
 - ۲- تقویت شبکه ریلی و راه‌های ارتباطی اصلی و شریانی سرزمین و تبدیل کشور به مرکز عبور و مرور هوایی منطقه برای ترانزیت کالا و مسافر و نیز ایفای نقش مرکزیت مبادله انرژی (نفت، گاز، برق) و مخابرات در منطقه به منظور حفظ امنیت و منافع ملی.
 - ۳- جلب مشارکت کشورهای منطقه در طراحی، سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های مشترک در زمینه‌های مختلف بویژه اقتصادی و زیربنایی در جهت تأمین منافع مشترک منطقه‌ای.
 - ۴- ایجاد و تقویت نهادها و تشکل‌های منطقه‌ای در زمینه‌های گوناگون بویژه علمی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی با بهره‌گیری از عناصر هویت ایرانی-اسلامی.
 - ۵- انتخاب تعدادی از کلان‌شهرها، بنادر و جزایر مستعد کشور و تجهیز آنها به خدمات پیشرفته ارتباطی و اطلاعاتی برای پذیرش نقش فراملی.
 - ۶- ایفای نقش محوری در تعاملات علمی-فنی با منطقه و سایر کشورها با صدور خدمات فنی، مهندسی و آموزشی.
- ح- حفظ، احیاء و بهره‌برداری بهینه از سرمایه‌ها، منابع طبیعی تجدید شونده و حفظ محیط‌زیست در طرح‌های توسعه.

سیاست‌های کلی ابلاغیه مقام معظم رهبری

سال ۱۳۹۱

سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی ۱۳۹۱/۹/۲۹

سیاست‌های کلی کشاورزی ۱۳۹۱/۹/۲۹

سیاست‌های کلی صنعت ۱۳۹۱/۹/۲۹

سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

۱۳۹۱/۱۱/۱۹

سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی

- ۱- توسعه و تعمیق فرهنگ خودباوری، خودکفایی، نوآوری و خلاقیت در تمام سطوح و ابعاد دفاعی و امنیتی.
- ۲- ترویج نهضت نرم‌افزاری، تولید و توسعه علوم و فناوری و تحقیقات دفاعی و امنیتی و حرکت در مرزهای دانش با تأکید بر بومی‌سازی و روزآمدی.
- ۳- دستیابی به فناوری‌های برتر مورد نیاز دفاعی و امنیتی حال و آینده با تأکید بر نوآوری و پشتیبانی از توسعه آنها.
- ۴- تأکید بر خودکفایی کشور در سامانه‌ها، کالاها و خدمات اولویت‌دار دفاعی و امنیتی توأم با بهسازی تجهیزات موجود و افزایش قابلیت و کارایی آن.
- ۵- ممنوعیت تأمین نیازهای دفاعی و امنیتی از خارج کشور مگر در حد ضرورت و حتی‌الامکان با رعایت ملاحظات زیر:
 - با اولویت انتقال فناوری.
 - تأمین آموزش و پشتیبانی.
 - تأمین از منابع متنوع.
- ۶- برون‌سپاری و جلب مشارکت سایر بخش‌ها اعم از دولتی و غیردولتی در تأمین نیازهای نیروهای مسلح با رعایت ملاحظات امنیتی و حفاظتی.
- ۷- جذب، توانمندسازی و به‌کارگیری نیروهای مستعد و نخبه با فراهم نمودن زمینه‌های رشد و تقویت آنان برای ارتقاء قابلیت‌های توسعه فناوری‌های دفاعی و امنیتی مورد نیاز کشور.
- ۸- برقراری ارتباط و همکاری با دیگر کشورها در زمینه‌های علمی، تولیدی و تجاری کالاها و خدمات دفاعی و امنیتی برای دستیابی به اهداف سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی.
- ۹- مقرون به صرفه‌سازی مسیر توسعه صنایع و فناوری‌های دفاعی و امنیتی کشور و ایجاد هم‌افزایی در فناوری‌های مورد نیاز.

سیاست‌های کلی کشاورزی

- ۱- توسعه پایدار کشاورزی با حفاظت از منابع طبیعی پایه و صیانت و توانمندسازی منابع انسانی.
- ۲- تأمین امنیت‌غذایی با تکیه بر تولید از منابع داخلی و نیل به خودکفایی در محصولات اساسی، ارتقاء سطح سلامت مواد غذایی تا استاندارد جهانی، اصلاح و بهینه نمودن الگوی مصرف و حمایت مؤثر از تولید و صادرات در محصولات دارای مزیت‌های نسبی و ایجاد مزیت‌های جدید (از جمله هدفمندنمودن یارانه‌ها در جهت تولید و صادرات).
- ۳- اصلاح ساختار و نظام بهره‌برداری بخش کشاورزی با تشویق کشاورزان به رعایت اندازه‌های فنی - اقتصادی واحدهای تولیدی متناسب با نوع فعالیت و شرایط مختلف اجتماعی، اقتصادی و اقلیمی کشور و تأکید بر جهت‌گیری حمایتی دولت از این سیاست‌ها بویژه در واگذاری منابع آب و خاک.
- ۴- نوسازی نظام تولید کشاورزی بر مبنای دانش نوین و بومی‌سازی فناوری‌های روز، تربیت، حفظ و تجهیز نیروی انسانی مورد نیاز، توسعه و تقویت تعاونی‌ها و سایر تشکل‌های اقتصادی، اجتماعی، صنفی و تخصصی با مشارکت آحاد جامعه و رقابتی نمودن فعالیت‌ها در بخش.
- ۵- ارتقاء بهره‌وری از آب در تولید محصولات کشاورزی و استفاده علمی و بهره‌برداری بهینه از سایر نهاده‌های تولید.
- ۶- گسترش زیرساخت‌ها و ایجاد انگیزه برای جذب و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی با پوشش مناسب بیمه، کاهش احتمال زیان تولید، اجرای سیاست‌های حمایتی و متعادل کردن سطح سودآوری کشاورزی با سایر بخش‌های اقتصادی.
- ۷- حمایت مؤثر از ساماندهی فرآیند تولید و اصلاح نظام بازار محصولات کشاورزی با هدف بهبود رابطه مبادله بخش با سایر بخش‌ها، افزایش بهره‌وری، کاهش

هزینه‌های تولید، رعایت قیمت تمام شده محصولات اساسی، تأمین درآمد تولیدکنندگان و منافع مصرف‌کنندگان و بهبود کیفیت مواد و فرآورده‌های غذایی.

۸- تخصیص یارانه هدفمند به بخش کشاورزی در جهت تحقق خودکفایی، حمایت از ساخت زیربناها، مراعات معیارهای زیست محیطی، قابلیت انعطاف در شرایط محیطی مختلف و ارتقاء قدرت رقابت در بازارهای داخلی و بین‌المللی.

۹- ارتقاء سطح درآمد و زندگی روستاییان، کشاورزان و عشایر، توسعه پایدار روستاها و مناطق کشاورزی و رفع فقر با تقویت زیرساخت‌های مناسب تولید و تنوع‌بخشی و گسترش فعالیت‌های مکمل و اقتصادی بویژه صنایع تبدیلی و روستایی و خدماتی نوین.

سیاست‌های کلی صنعت

- ۱- افزایش سهم بخش صنعت در تولید داخلی و افزایش ارزش افزوده بخش صنعت، با:
 - دستیابی به رشد مطلوب سرمایه‌گذاری صنعتی.
 - انتخاب فرآیندهای صنعتی دانش محور.
 - ارتقاء منزلت کار، تلاش و کارآفرینی.
- ۲- افزایش توان رقابت‌پذیری صنعت ملی، بر اساس:
 - گسترش مالکیت و مدیریت بخش غیردولتی.
 - رعایت اندازه اقتصادی بنگاه‌ها.
 - لغو امتیازات خاص و انحصارات غیر ضرور.
- ۳- افزایش بهره‌وری عوامل تولید بویژه نیروی کار و سرمایه.
- ۴- ارتقاء سطح فناوری صنایع کشور و دستیابی به فناوری‌های پیشرفته و راهبردی، با:
 - گسترش تحقیق و توسعه.
 - ایجاد قدرت طراحی.
 - تقویت همکاری مراکز علمی، آموزشی، پژوهشی و صنعتی کشور.
 - تعامل سازنده با مراکز پیشرفته علمی و صنعتی جهان.
 - بهره‌گیری از مزیت‌های نسبی موجود و کشف و آفرینش مزیت‌های جدید نسبی و رقابتی.
- ۵- توسعه تشکل‌های تخصصی و افزایش نقش آنها در تصمیم‌سازی‌ها با نهادینه‌سازی داوری‌های تخصصی و حرفه‌ای.
- ۶- انسجام و تعادل منطقه‌ای در کشور، از طریق: حمایت و ایجاد زیرساخت‌ها و زیربنای و برقراری مشوق‌های مناسب با رعایت اصول آمایش سرزمینی و امنیتی.
- ۷- رشد مستمر صادرات کالا و خدمات صنعتی کشور، با:
 - ارتقاء کیفیت کالاها.
 - شناسایی و تحصیل بازار.

- حمایت‌های موثر مالی، سیاسی و مقرراتی از صادرات صنعتی.

۸- گسترش صنایع دستی بویژه صنایع دارای محتوای فرهنگی و هنری و بهره‌گیری از صنعت گردشگری.

۹- ایجاد خوشه‌های صنعتی، از طریق: تقویت صنایع کوچک و متوسط و برقراری پیوند آنها با صنایع بزرگ به منظور هم‌افزایی صنعت و ارتقاء توان رقابتی.

سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

- ۱- بالابردن قدرت رقابت و افزایش بهره‌وری عوامل تولید با:
 - اصلاح و بازسازی ساختار تولید ملی.
 - کاهش هزینه‌ها و بهبود کیفیت تولید.
 - اتخاذ انواع تدابیر تشویقی و تنبیهی.
 - بهینه‌سازی تعامل عوامل تولید.
- ۲- هدایت و تقویت تحقیق و توسعه و نوآوری‌ها و زیربناهای آنها و بهره‌گیری از آنها، با هدف:
 - ارتقاء کیفی و افزایش کمی تولید ملی.
 - بالابردن درجه ساخت داخل تا محصول نهایی.
 - حمایت از تجاری‌سازی فناوری محصول و بهره‌گیری از جذب و انتقال دانش فنی و فناوری‌های روز و ایجاد نظام ملی نوآوری.
- ۳- گسترش اقتصاد دانش‌بنیان با تأکید بر توسعه مؤلفه‌های اصلی آن، از جمله: زیرساخت‌های ارتباطی، زمینه‌های تسهیل تبدیل دستاوردهای پژوهش به فناوری و گسترش کاربرد آن، حمایت قانونی از حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی و مرتبط‌کردن بخش‌های علمی و پژوهشی با بخش‌های تولیدی کشور.
- ۴- حمایت از تولید محصولات با ماهیت راهبردی موردنیاز مصارف عمومی یا بخش تولید کشور.
- ۵- تکمیل زنجیره تولید از موادخام تا محصولات نهایی با رعایت اصل رقابت‌پذیری و فاصله‌گرفتن از خام‌فروشی در بازه زمانی معین.
- ۶- حمایت از تولید محصولاتی که عرضه رقابتی آنها با خالص ارزآوری مثبت یا خالص ارزبری منفی همراه باشد.
- ۷- مدیریت منابع ارزی با تأکید بر تأمین نیازهای تولید ملی و کارآفرینی، و ثبات ارزش پول ملی.

- ۸- بهبود فضای کسب و کار با هدف افزایش تولید ملی و اصلاح زمینه‌های فرهنگی، قانونی، اجرایی و اداری.
- ۹- افزایش سهم بخش‌های تعاونی و خصوصی در تولید ملی از طریق:
 - تقویت انگیزه و عزم ملی و تأکید و تسریع در اجرای کامل سیاست‌های کلی اصل ۴۴، رعایت انضباط مالی و بودجه‌ای دولت.
 - رفع تبعیض بین بخش دولتی و بخش‌های خصوصی و تعاونی.
 - ساماندهی و حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط در جهت کارآمدسازی آنها.
- ۱۰- تنظیم نقش نهادهای عمومی غیردولتی اقتصادی در جهت تولید ملی.
- ۱۱- شفاف‌سازی و به هنگام‌سازی آمار و اطلاعات و تسهیل دسترسی به آن و اطلاع‌رسانی در مورد ابعاد و فرصت‌های سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری در رشته‌های مختلف و مقابله جدی با استفاده از هرگونه دسترسی اطلاعاتی ویژه.
- ۱۲- توانمندسازی و ارتقاء بهره‌وری نیروی کار با افزایش انگیزه، مهارت و خلاقیت و ایجاد تناسب بین مراکز آموزشی و پژوهشی با نیازهای بازار کار.
- ۱۳- بسترسازی و ساماندهی اشتغال و حرکت نیروی کار ایرانی در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی.
- ۱۴- ارتقاء سرمایه‌های انسانی، طبیعی، اجتماعی و فیزیکی با تأکید بر توسعه نهادهای مردمی برای رشد تولید ملی.
- ۱۵- توسعه فرهنگ حمایت از سرمایه، کار، کالاها و خدمات ایرانی و استفاده از نظرات متخصصان و صاحب نظران در تصمیمات اقتصادی.
- ۱۶- جلوگیری از اتلاف و راکد ماندن سرمایه‌های فیزیکی و انسانی ایرانی با تأکید بر ایجاد و توسعه خدمات فنی و مشاوره‌ای فرابنگاهی و ارتقاء بازده اقتصادی این سرمایه‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی.
- ۱۷- گسترش تنوع ابزارهای سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه و تکمیل ساختارهای آن و اعمال سیاست‌های تشویقی برای حضور عموم مردم و سرمایه‌گذاران داخلی و بین‌المللی بویژه منطقه‌ای در بازار سرمایه.

- ۱۸- حمایت از محققان و سرمایه‌گذاران و تشویق ورود سرمایه‌های ایرانی به حوزه‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر متضمن تحقیق و توسعه با تأسیس صندوق‌های شراکت یا ضمانت برای سرمایه‌گذاری در این حوزه.
- ۱۹- کارآمدسازی مدیریت منابع موجود در صندوق توسعه ملی در جهت بهینه‌سازی و هم‌افزایی ظرفیت‌های تولیدی و ارتقاء کیفی کار و سرمایه ایرانی.
- ۲۰- تنقیح و اصلاح قوانین و مقررات (از جمله اصلاح قانون پولی و بانکی، تأمین اجتماعی و مالیات‌ها) برای تسهیل فعالیت در بخش‌های تولیدی و رفع موانع سرمایه‌گذاری در سطح ملی با رویکرد ثبات نسبی در قوانین.
- ۲۱- کارآمدکردن نظام توزیع کالاها و خدمات با استفاده از سازوکار شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی و کاهش واسطه‌های غیرضرور و ناکارآمد.
- ۲۲- گسترش منابع مالی و کارآمدسازی مدیریت آن در جهت افزایش ظرفیت تولید ملی و کاهش هزینه‌های تأمین مالی مورد نیاز بویژه با ساماندهی، گسترش و حمایت از نهادهای مالی توسعه‌ای و بیمه‌ای.
- ۲۳- جلوگیری از ایجاد انحصار در چرخه تولید و تجارت تا مصرف.

سال ۱۳۹۲

سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور

۱۳۹۲/۲/۵

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۲/۱۱/۲۸

مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام

۱۳۹۲/۱۲/۲۴

سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور

- ۱- تحول در نظام آموزش و پرورش مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی در جهت رسیدن به حیات طیبه (زندگی فردی و اجتماعی مطلوب اسلامی) و رشد و شکوفایی استعدادهای فطری و ارتقاء کیفی در حوزه‌های بینش، دانش، مهارت، تربیت و سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان با تأکید بر ریشه‌کن کردن بی‌سوادی و تربیت انسان‌های مؤمن، پرهیزکار، متخلق به اخلاق اسلامی، بلندهمت، امیدوار، خیرخواه، بانشاط، حقیقت‌جو، آزادمنش، مسؤولیت‌پذیر، قانون‌گرا، عدالت‌خواه، خردورز، خلاق، وطن‌دوست، ظلم‌ستیز، جمع‌گرا، خودباور و ایثارگر.
- ۲- ارتقاء جایگاه آموزش و پرورش به مثابه مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی و عهده‌دار اجرای سیاست‌های مصوب و هدایت و نظارت بر آن (از مهد کودک و پیش دبستانی تا دانشگاه) به عنوان امر حاکمیتی با توسعه همکاری دستگاه‌ها.
- ۳- بهسازی و اعتلای منابع انسانی آموزش و پرورش به عنوان محور تحول در نظام تعلیم و تربیت کشور و بهبود مدیریت منابع انسانی با تأکید بر:
 - ۱-۳- ارتقاء کیفیت نظام تربیت معلم و افزایش مستمر شایستگی‌ها و توانمندی‌های علمی، حرفه‌ای و تربیتی فرهنگیان و روزآمدساختن برنامه‌های درسی مراکز و دانشگاه‌های تربیت معلم و شیوه‌های یاددهی و یادگیری برای پرورش معلمان با انگیزه، کارآمد، متدین، خلاق و اثربخش.
 - ۲-۳- بازنگری در شیوه‌های جذب، تربیت، نگهداشت و بکارگیری بهینه نیروی انسانی مورد نیاز آموزش و پرورش و بسترسازی برای جذب معلمان کارآمد و دارای شایستگی‌های لازم آموزشی، تربیتی و اخلاقی بعد از گذراندن دوره مهارتی.
 - ۳-۳- اعتلای منزلت اجتماعی معلمان و افزایش انگیزه آنان برای خدمت مطلوب با اقدامات فرهنگی و تبلیغی و خدمات و امکانات رفاهی و رفع مشکلات مادی و معیشتی فرهنگیان.

- ۳-۴- توسعه مهارت‌های حرفه‌ای و توانمندی‌های علمی و تربیتی معلمان با ارتقاء کیفی آموزش‌های ضمن خدمت و برنامه‌ریزی برای روزآمد کردن اطلاعات تخصصی و تحصیلات تکمیلی معلمان متناسب با نیاز آموزش و پرورش.
- ۳-۵- استقرار نظام ارزیابی و سنجش صلاحیت‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای معلمان مبتنی بر شاخص‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و تربیتی برای ارتقاء.
- ۳-۶- توسعه مشارکت معلمان در فرآیند بهسازی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی.
- ۳-۷- استقرار نظام پرداخت‌ها براساس تخصص، شایستگی‌ها و عملکرد رقابتی مبتنی بر نظام رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان.
- ۴- ایجاد تحول در نظام برنامه‌ریزی آموزشی و درسی با توجه به:
- ۴-۱- روزآمد ساختن محتوای تعلیم و تربیت و تدوین برنامه درس ملی مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی و متناسب با نیازهای کشور و انطباق محتوی با پیشرفت‌های علمی و فناوری و اهتمام به تقویت فرهنگ و هویت اسلامی- ایرانی.
- ۴-۲- توسعه فرهنگ تفکر، تحقیق، خلاقیت و نوآوری و بهره‌گیری از روش‌های یاددهی و یادگیری متنوع و مطلوب و ایجاد تفکر منطقی و منسجم برای تحلیل و بررسی موضوعی.
- ۴-۳- تبیین اندیشه دینی- سیاسی امام خمینی (ره)، مبانی جمهوری اسلامی و ولایت فقیه و اصول ثابت قانون اساسی در مقاطع مختلف تحصیلی.
- ۴-۴- توسعه فرهنگ و معارف اسلامی و یادگیری قرآن (روخوانی، روان‌خوانی و مفاهیم) و تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن و سیره پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه و آله) و اهل بیت (علیهم‌السلام) و گسترش فرهنگ اقامه نماز.
- ۴-۵- تحول بنیادین شیوه‌های ارزشیابی دانش‌آموزان برای شناسایی نقاط قوت و ضعف و پرورش استعدادها و خلاقیت دانش‌آموزان.
- ۴-۶- رعایت رویکرد فرهنگی و تربیتی در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و درسی.
- ۴-۷- تقویت آداب و مهارت‌های زندگی و توانایی حل مسائل و عمل به آموخته‌ها برای بهبود زندگی فردی و اجتماعی دانش‌آموزان.
- ۴-۸- تقویت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای.

- ۵- اهتمام به تربیت و پرورش مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی بویژه در:
- ۵-۱- ارتقاء معرفت و بصیرت دینی برای رشد و تعالی معنوی و اخلاقی معلمان و دانش‌آموزان و تلاش برای ارتقاء معنوی خانواده‌ها.
 - ۵-۲- ارتقاء سلامت جسمی و روحی معلمان و دانش‌آموزان و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی.
 - ۵-۳- ارتقاء تربیت عقلانی و رشد بینش دینی، سیاسی و اجتماعی دانش‌آموزان و اهتمام به جامعه‌پذیری برای تحکیم وحدت و همبستگی ملی، وطن‌دوستی و مقابله هوشمندانه با تهاجم فرهنگی و پاسداشت استقلال، آزادی، مردم‌سالاری دینی و منافع ملی.
 - ۵-۴- رشد و شکوفایی ذوق و استعدادهاى فرهنگى و هنرى و تقویت روحیه نشاط و شادابی در دانش‌آموزان.
 - ۵-۵- توسعه تربیت بدنی و ورزش در مدارس.
 - ۵-۶- تربیت و تأمین نیروی انسانی توانمند و واجد شرایط برای تحقق اهداف و برنامه‌های تربیتی و پرورشی.
- ۶- تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی با تأکید بر:
- ۶-۱- باز مهندسی ساختار اداری در کلیه سطوح با رویکرد چابک‌سازی، پویاسازی همراه با ظرفیت‌سازی، فرهنگ‌سازی و بسترسازی برای تقویت مشارکت‌های مردمی و غیردولتی، منطبق بر قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام اداری و آموزش و پرورش بویژه ایجاد زمینه مشارکت معلمان، خانواده‌ها، حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها، مراکز علمی و پژوهشی و سایر نهادهای عمومی و دستگاه‌های اجرایی در فرآیند تعلیم و تربیت.
 - ۶-۲- رعایت اولویت در بودجه مورد نیاز آموزش و پرورش در لوایح بودجه سنواتی به منظور تحقق اهداف و مأموریت‌های مندرج در سیاست‌های کلی.
 - ۶-۳- بهبود مدیریت منابع و مصارف با هدف ارتقاء کیفیت و بهره‌وری نظام آموزش و پرورش.
- ۷- بهینه‌سازی فضا، زیرساخت‌های کالبدی و تجهیزات مدارس در مسیر تحقق اهداف نظام تعلیم و تربیت اسلامی با تأکید بر:

- ۷-۱- ضابطه‌مهندسازی، بهسازی، زیباسازی، مقاوم‌سازی و مصون‌سازی مدارس با رعایت اصول معماری اسلامی ایرانی، مکان یابی و توزیع فضا به تناسب نیازها، طراحی و ساخت مجتمع‌های آموزشی و تربیتی و توسعه مشارکت مردم و نهادهای مدیریت شهری در احداث و نگهداری مدارس.
- ۷-۲- احداث واحدهای آموزشی و پرورشی جدید متناسب با افزایش جمعیت و الزام سازندگان شهرکها به احداث واحدهای مورد نیاز آموزش و پرورش.
- ۷-۳- ارائه الگو و ضابطه لازم‌الرعایه از طرف وزارت آموزش و پرورش برای ساخت مدارس.
- ۷-۴- تجهیز مدارس به فناوری اطلاعاتی و ارتباطی و فراهم آوردن زمینه استفاده بهینه از آموزش‌های مرتبط با فناوری‌های نو در مدارس.
- ۸- ارتقاء نقش و اختیارات مدرسه در تحقق اهداف و مأموریت‌های مندرج در بند یک سیاست‌های کلی و تقویت مناسبات صحیح و سازنده آموزش و پرورش با خانواده‌ها، رسانه‌ها و جامعه.
- ۹- تقویت آموزش و پرورش مناطق مرزی با تأکید بر توانمندسازی معلمان و دانش‌آموزان این مناطق.
- ۱۰- تأمین ثبات مدیریت در آموزش و پرورش با رویکرد ارزشی و انقلابی و دور نگه‌داشتن محیط آموزش و پرورش از دسته‌بندی‌های سیاسی.
- ۱۱- هماهنگی و انسجام بین اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها و محتوای تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش، آموزش عالی و سایر دستگاه‌های مرتبط.
- ۱۲- ارتقاء جایگاه آموزش و پرورش از نظر شاخص‌های کمی و کیفی در سطح منطقه و جهان به منظور تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران.
- ۱۳- استقرار نظام جامع رصد، نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در نظام آموزش و پرورش.

متن ابلاغیه رهبر انقلاب به رؤسای قوای سه‌گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام به شرح زیر است:

بسم‌الله الرحمن الرحيم

ایران اسلامی با استعدادهای سرشار معنوی و مادی و ذخائر و منابع غنی و متنوع و زیرساخت‌های گسترده و مهم‌تر از همه، برخوردار از نیروی انسانی متعهد و کارآمد و دارای عزم راسخ برای پیشرفت، اگر از الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی که همان اقتصاد مقاومتی است، پیروی کند نه تنها بر همه مشکلات اقتصادی فائق می‌آید و دشمن را که با تحمیل یک جنگ اقتصادی تمام عیار در برابر این ملت بزرگ صفا‌آرایی کرده، به شکست و عقب‌نشینی وا می‌دارد، بلکه خواهد توانست در جهانی که مخاطرات و بی‌اطمینانی‌های ناشی از تحولات خارج از اختیار، مانند بحران‌های مالی، اقتصادی، سیاسی و ... در آن رو به افزایش است، با حفظ دستاوردهای کشور در زمینه‌های مختلف و تداوم پیشرفت و تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی و سند چشم‌انداز بیست ساله، اقتصاد متکی به دانش و فناوری، عدالت بنیان، درون‌زا و برون‌گرا، پویا و پیشرو را محقق سازد و الگویی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد.

اکنون با مذاقه لازم و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که در ادامه و تکمیل سیاست‌های گذشته، خصوصاً سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و با چنین نگاهی تدوین شده و راهبرد حرکت صحیح اقتصاد کشور به سوی این اهداف عالی است، ابلاغ می‌گردد.

لازم است قوای کشور بی‌درنگ و با زمان‌بندی مشخص، اقدام به اجرای آن کنند و با تهیه قوانین و مقررات لازم و تدوین نقشه راه برای عرصه‌های مختلف، زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌آفرینی مردم و همه فعالان اقتصادی را در این جهاد مقدس فراهم آورند تا به فضل الهی حماسه اقتصادی ملت بزرگ ایران نیز همچون حماسه سیاسی در برابر چشم‌جهانیان رخ نماید. از خداوند متعال توفیق همگان را در این امر مهم خواستارم.

سیدعلی خامنه‌ای

۲۹ / بهمن ماه / ۱۳۹۲

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف پذیر، فرصت ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا ابلاغ می‌گردد:

- ۱- تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.
- ۲- پیشتازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه.
- ۳- محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استانها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.
- ۴- استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.
- ۵- سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، بویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه.
- ۶- افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت‌دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.
- ۷- تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا).

- ۸- مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.
- ۹- اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی.
- ۱۰- حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:
 - تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.
 - گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز.
 - تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
 - برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه.
 - استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
 - ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.
- ۱۱- توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج.
- ۱۲- افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق:
 - توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان بویژه همسایگان.
 - استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی.
 - استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.
- ۱۳- مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق:
 - انتخاب مشتریان راهبردی.
 - ایجاد تنوع در روش‌های فروش.

- مشارکت‌دادن بخش خصوصی در فروش.
- افزایش صادرات گاز.
- افزایش صادرات برق.
- افزایش صادرات پتروشیمی.
- افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.
- ۱۴- افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، بویژه در میادین مشترک.
- ۱۵- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت سیانتی از منابع.
- ۱۶- صرفه جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید.
- ۱۷- اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.
- ۱۸- افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.
- ۱۹- شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...
- ۲۰- تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.
- ۲۱- تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی آن بویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی.
- ۲۲- دولت مکلف است برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هماهنگی سازی و بسیج پویای همه امکانات کشور، اقدامات زیر را معمول دارد:

- شناسایی و بکارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب.
- رصد برنامه‌های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن.
- مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی.
- ۲۳- شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار.
- ۲۴- افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن.

مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام

ماده ۱

نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام به موجب تفویض اختیار از سوی مقام معظم رهبری توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام مطابق این مقررات صورت می‌گیرد. تبصره ۱: سیاست‌های کلی نظام، سیاست‌هایی است که از سوی مقام معظم رهبری به موجب بند ۱ از اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین می‌شود. تبصره ۲: نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی شامل نظارت بر اعمال سیاست‌های کلی در قوانین، مقررات و مراحل اجرایی است.

ماده ۲

قوانین و مقررات به خصوص قانون برنامه و بودجه‌های سنواتی باید در چارچوب سیاست‌های کلی تنظیم شود. قوانین و مقررات در هیچ موردی نباید مغایر سیاست‌های کلی باشد.

ماده ۳

مقامات مسؤول در قوای سه گانه، نیروهای مسلح، صدا و سیما و نهادهای عمومی، مسؤول اجرای سیاست‌های کلی نظام در دستگاه‌های مربوط می‌باشند. تبصره: شیوه‌ی اعمال نظارت در مورد نیروهای مسلح، با تصویب و ابلاغ فرماندهی کل نیروهای مسلح تعیین خواهد شد.

ماده ۴

به منظور بررسی، ارزیابی، تلفیق و جامع‌نگری موضوعات ارجاعی مجمع در خصوص نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی، «کمیسیون نظارت» با ترکیب اعضای زیر در مجمع تشکیل می‌شود:

- رئیس مجمع

- دبیر مجمع

- دو نماینده از میان اعضای هر یک از کمیسیون‌های موضوعی مجمع به انتخاب خود کمیسیون‌ها

- رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی

- رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی

- رئیس سازمان بازرسی کل کشور

- رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی

- دادستان کل کشور

- رئیس دیوان عدالت اداری کشور

تبصره ۱: رؤسای سه قوه یا نماینده‌ی هر یک از آنان و رؤسای کمیسیون‌های اصلی ذی‌ربط در مجلس شورای اسلامی، می‌توانند با حق رأی در جلسات کمیسیون نظارت شرکت کنند.

تبصره ۲: کمیسیون نظارت هنگام بررسی گزارش‌های رسیده، از وزیر یا رئیس دستگاه ذی‌ربط برای شرکت در جلسات کمیسیون «با حق رأی» دعوت بعمل می‌آورد.

ماده ۵

مقامات مذکور در ماده ۳ موظف‌اند گزارش‌های ادواری، شامل سالیانه و پنج ساله خود را از اجرای سیاست‌های کلی و میزان تحقق آن‌ها بر اساس شاخص‌ها و نماگرهای معتبر تهیه و در پایان تیرماه سال بعد به مجمع ارسال کنند. مجمع پس از بررسی، موارد مغایرت و عدم انطباق حسب مورد با سیاست‌های کلی را اعلام خواهد کرد. دستگاه‌ها باید نتیجه اقدامات اصلاحی خود را در این رابطه مجدداً به مجمع گزارش نمایند.

تبصره: دستگاه‌های مختلف قوای سه‌گانه، صدا و سیما و نهادهای عمومی مکلف‌اند، حسب درخواست کمیسیون نظارت مجمع، اطلاعات و گزارش‌های لازم را درخصوص اجرای سیاست‌های کلی در حوزه‌ی فعالیت خود بر اساس شاخص‌های معتبر تهیه کنند و حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ درخواست، در اختیار مجمع قرار دهند.

ماده ۶

نسخه‌ای از دستور جلسات کمیسیون نظارت، قبل از طرح در جلسه، در اختیار کمیسیون‌های تخصصی مرتبط مجمع قرار می‌گیرد. این کمیسیون‌ها ظرف مدت حداکثر یک ماه نظر خود را بصورت مکتوب برای طرح و تصمیم‌گیری در کمیسیون نظارت ارائه می‌کنند. در مورد دستور جلسات فوری، کمیسیون‌های تخصصی، نظرات خود را به صورت شفاهی از طریق نماینده‌ی خود در کمیسیون نظارت ارائه خواهند کرد.

تبصره ۱: هر یک از کمیسیون‌های تخصصی مجمع، درحوزه‌ی فعالیت خود، گزارش سالانه‌ای از نحوه‌ی اجرا و پیشرفت سیاست‌های کلی تهیه می‌کنند. این گزارش‌ها پس از بررسی و تلفیق در کمیسیون نظارت، برای اظهارنظر به مجمع ارائه می‌شود.

تبصره ۲: پیگیری امور و کارشناسی نظارت، به عهده دبیرخانه مجمع است.

تبصره ۳: دبیرخانه مجمع موظف است با همکاری مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع و شورای دستگاه‌های نظارتی کشور، مرکزی را در دبیرخانه برای تهیه‌ی گزارش‌های ارزیابی راهبردی از اجرای سیاست‌های کلی و در صورت نیاز ارزیابی آمارهای رسمی منتشره ایجاد کند.

گزارش‌های تهیه شده توسط این مرکز به صورت ادواری منتشر و در اختیار مجمع قرار می‌گیرد.

ماده ۷

رئیس مجلس شورای اسلامی موظف است پس از اعلام وصول طرح‌ها و لوایح در مجلس، نسخه‌ای از آنها را برای اطلاع مجمع ارسال نماید. همزمان با بررسی طرح‌ها و لوایح به خصوص قانون برنامه، قانون بودجه و تغییرات بعدی آنها در مجلس شورای اسلامی، کمیسیون نظارت مجمع نیز محتوای آنها را از نظر انطباق و عدم مغایرت با سیاست‌های کلی مصوب بررسی می‌نماید. کمیسیون نظارت مواردی را که مغایر یا غیرمنطبق (حسب مورد) با سیاست‌های کلی می‌بیند به شورای مجمع گزارش می‌نماید. در صورتی که مجمع هم مغایرت یا عدم انطباق را پذیرفت، نمایندگان مجمع موارد مغایرت و عدم انطباق (حسب مورد) را در کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس طرح می‌کنند و نهایتاً اگر در مصوبه نهائی مجلس مغایرت و عدم انطباق باقی ماند، شورای نگهبان مطابق اختیارات و وظایف خویش بر اساس نظر مجمع تشخیص مصلحت اعمال نظر می‌نماید.

ماده ۸

وظایف کمیسیون نظارت عبارت است از:

- تدوین خط مشی ها، شاخص ها و شیوه‌های اعمال نظارت با همکاری کمیسیون‌های ذی‌ربط.
- اجرای وظایف مندرج در مواد ۵، ۶، ۷ و سایر موارد ارجاعی.
- تعیین نمایندگان برای حضور در جلسات تنظیم و تصویب برنامه‌های توسعه در دولت و مجلس.
- ارزیابی و سنجش میزان تحقق سیاست‌های کلی و حسن اجرای آنها بر مبنای شاخص‌های مصوب و تلفیق گزارش‌های نظارتی.
- ارائه کلیه گزارش‌ها و تصمیمات به شورای مجمع جهت اطلاع و تصویب.

ماده ۹

قوای سه گانه، ستاد کل نیروهای مسلح، صدا و سیما و دستگاه‌های نظارتی از قبیل دیوان محاسبات، شورای نظارت صدا و سیما، سازمان حسابرسی دولتی و کمیسیون اصل نود، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، نهادها، بانک‌ها، سازمان‌ها، شرکت‌های دولتی و همچنین نهادهای عمومی موضوع تبصره ذیل ماده ۵ قانون محاسبات عمومی، شهرداری‌ها و کلیه سازمان‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام است و مؤسسات عمومی غیردولتی با درخواست مجمع از طریق بالاترین مقام هر دستگاه، همکاری لازم را در اعمال نظارت موضوع این مقررات به عمل خواهند آورد. در هر حال، تشخیص و اعلام مغایرت یا عدم مغایرت با سیاست‌های کلی بر عهدهی مجمع خواهد بود.

ماده ۱۰

نتایج بررسی‌های انجام شده در خصوص نحوه‌ی رعایت و اجرای سیاست‌های کلی، همراه اقدامات انجام شده به مقام معظم رهبری گزارش می‌شود.

ماده ۱۱

مقامات مذکور در ماده ۳ موظف‌اند، سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری را برای اجرا به زیرمجموعه‌های مربوط به خود ابلاغ کنند و نیز یک نسخه از کلیه مصوبات خود را بلافاصله پس از تصویب به مجمع ارسالی نمایند.^۱

۱. توضیحات:

ج - موادی از آئین‌نامه داخلی مجمع که با امر نظارت مرتبط است.

ماده ۳۱

به منظور تنظیم کار کمیسیون‌های دائمی و کمیسیون‌های خاص و برقراری ارتباط با دستگاه‌های مسئولی دولتی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و استفاده کامل از فرآورده‌های کارشناسی آن‌ها و نیز ارتباط مستمر با شوراهای مشورتی و نظارت بر کارهای اداری و کارشناسی کمیسیون‌ها و ایجاد گنجینه اطلاعات کارآمد از مطالعات و تحقیقات و گزارش‌های مهم کارشناسی مربوط به مسائل ایران و جهان و همچنین نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی که به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است و پیگیری آن‌ها و نیز ابلاغ مصوبات و تصمیم‌ها و تدوین صورت مشروح مذاکرات و دیگر امور اداری و اجرایی مجمع، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام تشکیل می‌شود. مسئولیت دبیرخانه با دبیر مجمع است که ریاست دبیرخانه را به عهده خواهد داشت.

ماده ۳۴

دبیر مجمع برای اداره امور دبیرخانه و نیز کمیسیون‌ها و نظارت و پیگیری تصمیم‌ها و سیاست‌های مورد تأیید مقام معظم رهبری و همچنین دیگر امور اداری و مالی مجمع، تشکیلات لازم را تدوین می‌کند. این تشکیلات باید به تأیید ریاست مجمع برسد.

سال ۱۳۹۳

سیاست‌های کلی سلامت ۱۳۹۳/۱/۱۸

سیاست‌های کلی جمعیت ۱۳۹۳/۲/۳۰

سیاست‌های کلی علم و فناوری ۱۳۹۳/۶/۲۹

سیاست‌های کلی سلامت

- ۱- ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش‌های انسانی- اسلامی و نهادینه‌سازی آن در جامعه.
- ۱-۱- ارتقاء نظام انتخاب، ارزشیابی و تعلیم و تربیت اساتید و دانشجویان و مدیران و تحول در محیط‌های علمی و دانشگاهی متناسب با ارزش‌های اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه‌ای.
- ۱-۲- آگاه‌سازی مردم از حقوق و مسؤولیت‌های اجتماعی خود و استفاده از ظرفیت محیط‌های ارائه مراقبت‌های سلامت برای رشد معنویت و اخلاق اسلامی در جامعه.
- ۲- تحقق رویکرد سلامت همه‌جانبه و انسان سالم در همه قوانین، سیاست‌های اجرایی و مقررات بارعایت:
- ۱-۲- اولویت‌پیشگیری بر درمان.
- ۲-۲- روزآمد نمودن برنامه‌های بهداشتی و درمانی.
- ۲-۳- کاهش مخاطرات و آلودگی‌های تهدیدکننده سلامت مبتنی بر شواهد معتبر علمی.
- ۲-۴- تهیه پیوست سلامت برای طرح‌های کلان توسعه‌ای.
- ۲-۵- ارتقاء شاخص‌های سلامت برای دستیابی به جایگاه اول در منطقه آسیای جنوب غربی.
- ۲-۶- اصلاح و تکمیل نظام‌های پایش، نظارت و ارزیابی برای صیانت قانونمند از حقوق مردم و بیماران و اجرای صحیح سیاست‌های کلی.
- ۳- ارتقاء سلامت روانی جامعه با ترویج سبک زندگی اسلامی- ایرانی، تحکیم بنیان خانواده، رفع موانع تنش‌آفرین در زندگی فردی و اجتماعی، ترویج آموزش‌های اخلاقی و معنوی و ارتقاء شاخص‌های سلامت روانی.

۴- ایجاد و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز برای تولید فرآورده‌ها و مواد اولیه دارویی، واکسن، محصولات زیستی و ملزومات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد بین‌المللی.

۵- ساماندهی تقاضا و ممانعت از تقاضای القائی و اجازه تجویز صرفاً بر اساس نظام سطح‌بندی و راهنماهای بالینی، طرح ژنریک و نظام دارویی ملی کشور و سیاست‌گذاری و نظارت کارآمد بر تولید، مصرف و واردات دارو، واکسن، محصولات زیستی و تجهیزات پزشکی با هدف حمایت از تولید داخلی و توسعه صادرات.

۶- آمین امنیت غذایی و بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی، آب و هوای پاک، امکانات ورزشی همگانی و فرآورده‌های بهداشتی ایمن همراه با رعایت استانداردهای ملی و معیارهای منطقه‌ای و جهانی.

۷- تفکیک وظایف تولید، تأمین مالی و تدارک خدمات در حوزه سلامت با هدف پاسخگویی، تحقق عدالت و ارائه خدمات درمانی مطلوب به مردم به شرح ذیل:

۱-۷- تولید نظام سلامت شامل سیاست‌گذاری‌های اجرایی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی و نظارت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲-۷- مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همکاری سایر مراکز و نهادها.

۳-۷- تدارک خدمات توسط ارائه‌کنندگان خدمت در بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی.

۴-۷- هماهنگی و ساماندهی امور فوق مطابق ساز و کاری است که قانون تعیین خواهد کرد.

۸- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت با محوریت عدالت و تأکید بر پاسخگویی، اطلاع‌رسانی شفاف، اثربخشی، کارآیی و بهره‌وری در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع از طریق:

۱-۸- ترویج تصمیم‌گیری و اقدام مبتنی بر یافته‌های متقن و علمی در مراقبت‌های سلامت، آموزش و خدمات با تدوین استانداردها و راهنماها، ارزیابی فناوری‌های

- سلامت، استقرار نظام سطح‌بندی با اولویت خدمات ارتقاء سلامت و پیشگیری و ادغام آن‌ها در نظام آموزش علوم پزشکی.
- ۸-۲- افزایش کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های سلامت با استقرار و ترویج نظام حاکمیت بالینی و تعیین استانداردها.
- ۸-۳- تدوین برنامه‌جامع مراقبتی، حمایتی برای جانبازان و جامعه معلولان کشور باهدف ارتقاء سلامت و توانمندسازی آنان.
- ۹- توسعه کمی و کیفی بیمه‌های بهداشتی و درمانی با هدف:
- ۹-۱- همگانی ساختن بیمه پایه درمان.
- ۹-۲- پوشش کامل نیازهای پایه درمان توسط بیمه‌ها برای آحاد جامعه و کاهش سهم مردم از هزینه‌های درمان تا آنجا که بیمار جز رنج بیماری، دغدغه و رنج دیگری نداشته باشد.
- ۹-۳- ارائه خدمات فراتر از بیمه پایه توسط بیمه تکمیلی در چارچوب دستورالعمل‌های قانونی و شفاف به گونه‌ای که کیفیت ارائه خدمات پایه درمانی همواره از مطلوبیت لازم برخوردار باشد.
- ۹-۴- تعیین بسته خدمات جامع بهداشتی و درمانی در سطح بیمه‌های پایه و تکمیلی توسط وزارت بهداشت و درمان و خرید آنها توسط نظام بیمه‌ای و نظارت مؤثر تولید بر اجرای دقیق بسته‌ها با حذف اقدامات زاید و هزینه‌های غیرضروری در چرخه معاینه، تشخیص بیماری تا درمان.
- ۹-۵- تقویت بازار رقابتی برای ارائه خدمات بیمه درمانی.
- ۹-۶- تدوین تعرفه خدمات و مراقبت‌های سلامت مبتنی بر شواهد و بر اساس ارزش افزوده با حق فنی واقعی یکسان برای بخش دولتی و غیردولتی.
- ۹-۷- اصلاح نظام پرداخت مبتنی بر کیفیت عملکرد، افزایش کارایی، ایجاد درآمد عادلانه و ترغیب انگیزه‌های مثبت ارائه‌کنندگان خدمات و توجه خاص به فعالیت‌های ارتقاء سلامت و پیشگیری در مناطق محروم.
- ۱۰- تأمین منابع مالی پایدار در بخش سلامت با تأکید بر:
- ۱۰-۱- شفاف سازی قانونمند درآمدها، هزینه‌ها و فعالیت‌ها.

- ۱۰-۲- افزایش سهم سلامت، متناسب با ارتقاء کیفیت در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، از تولید ناخالص داخلی و بودجه عمومی دولت به نحوی که بالاتر از میانگین کشورهای منطقه باشد و اهداف سند چشم‌انداز تحقق یابد.
- ۱۰-۳- وضع عوارض بر محصولات و مواد و خدمات زیان‌آور سلامت.
- ۱۰-۴- پرداخت یارانه به بخش سلامت و هدفمندسازی یارانه‌های بهداشت و درمان با هدف تأمین عدالت و ارتقاء سلامت بویژه در مناطق غیر برخوردار و کمک اختصاصی به اقشار نیازمند و دهک‌های پایین درآمدی.
- ۱۱- افزایش آگاهی، مسؤلیت‌پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعالانه فرد، خانواده و جامعه در تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت با استفاده از ظرفیت نهادها و سازمان‌های فرهنگی، آموزشی و رسانه‌ای کشور تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۱۲- ۱- بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه‌نمودن طب سنتی ایران.
- ۱۲- ۱- ترویج کشت گیاهان دارویی تحت نظر وزارت جهاد کشاورزی و حمایت از توسعه نوآوری‌های علمی و فنی در تولید و عرضه فرآورده‌های دارویی سنتی تحت نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۱۲- ۲- استاندارد سازی و روزآمد کردن روش‌های تشخیصی و درمانی طب سنتی و فرآورده‌های مرتبط با آن.
- ۱۲- ۳- تبادل تجربیات با سایر کشورها در زمینه طب سنتی.
- ۱۲- ۴- نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر ارائه خدمات طب سنتی و داروهای گیاهی.
- ۱۲- ۵- برقراری تعامل و تبادل منطقی میان طب سنتی و طب نوین برای هم‌افزایی تجربیات و روش‌های درمانی.
- ۱۲- ۶- اصلاح سبک زندگی در عرصه تغذیه.
- ۱۳- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه‌ای و دارای مهارت و شایستگی‌های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور.

۱۴- تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی با رویکرد نظام نوآوری و برنامه‌ریزی برای دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب‌غربی و جهان اسلام.

سیاست‌های کلی جمعیت

- ۱- ارتقاء پویایی، بالندگی و جوانی جمعیت با افزایش نرخ باروری به بیش از سطح جانشینی.
- ۲- رفع موانع ازدواج، تسهیل و ترویج تشکیل خانواده و افزایش فرزند، کاهش سن ازدواج و حمایت از زوج‌های جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینه‌های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد.
- ۳- اختصاص تسهیلات مناسب برای مادران بویژه در دوره بارداری و شیردهی و پوشش بیمه‌ای هزینه‌های زایمان و درمان ناباروری مردان و زنان و تقویت نهادها و مؤسسات حمایتی ذی‌ربط.
- ۴- تحکیم بنیان و پایداری خانواده با اصلاح و تکمیل آموزش‌های عمومی در باره اصالت کانون خانواده و فرزند پروری و با تأکید بر آموزش مهارت‌های زندگی و ارتباطی و ارائه خدمات مشاوره‌ای بر مبنای فرهنگ و ارزش‌های اسلامی- ایرانی و توسعه و تقویت نظام تأمین اجتماعی، خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی در جهت سلامت باروری و فرزندآوری.
- ۵- ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی اسلامی- ایرانی و مقابله با ابعاد نامطلوب سبک زندگی غربی.
- ۶- ارتقاء امید به زندگی، تأمین سلامت و تغذیه سالم جمعیت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، بویژه اعتیاد، سوانح، آلودگی‌های زیست محیطی و بیماری‌ها.
- ۷- فرهنگ‌سازی برای احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تأمین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش‌بینی ساز و کار لازم برای بهره‌مندی از تجارب و توانمندی‌های سالمندان در عرصه‌های مناسب.
- ۸- توانمندسازی جمعیت در سن کار با فرهنگ‌سازی و اصلاح، تقویت و سازگار کردن نظامات تربیتی و آموزش‌های عمومی، کارآفرینی، فنی - حرفه‌ای و

تخصصی با نیازهای جامعه و استعدادها و علایق آنان در جهت ایجاد اشتغال مؤثر و مولد.

۹- باز توزیع فضایی و جغرافیایی جمعیت، متناسب با ظرفیت زیستی با تأکید بر تأمین آب با هدف توزیع متعادل و کاهش فشار جمعیتی.

۱۰- حفظ و جذب جمعیت در روستاها و مناطق مرزی و کم تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی بویژه در جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان از طریق توسعه شبکه‌های زیربنایی، حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری و ایجاد فضای کسب و کار با درآمد کافی.

۱۱- مدیریت مهاجرت به داخل و خارج هماهنگ با سیاست‌های کلی جمعیت با تدوین و اجرای ساز و کارهای مناسب.

۱۲- تشویق ایرانیان خارج از کشور برای حضور و سرمایه‌گذاری، و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توانایی‌های آنان.

۱۳- تقویت مؤلفه‌های هویت‌بخش ملی (ایرانی، اسلامی، انقلابی) و ارتقاء وفاق و همگرایی اجتماعی در پهنه سرزمینی بویژه در میان مرزنشینان؛ و ایرانیان خارج از کشور.

۱۴- رصد مستمر سیاست‌های جمعیتی در ابعاد کمی و کیفی با ایجاد ساز و کار مناسب و تدوین شاخص‌های بومی توسعه انسانی و انجام پژوهش‌های جمعیتی و توسعه انسانی.

سیاست‌های کلی علم و فناوری

(نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری)

- ۱- جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان با تأکید بر:
 - ۱-۱- تولید علم و توسعه نوآوری و نظریه پردازی.
 - ۱-۲- ارتقاء جایگاه جهانی کشور در علم و فناوری و تبدیل ایران به قطب علمی و فناوری جهان اسلام.
 - ۱-۳- توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی.
 - ۱-۴- تحول و ارتقاء علوم انسانی بویژه تعمیق شناخت معارف دینی و مبانی انقلاب اسلامی با:
 - تقویت جایگاه و منزلت این علوم، جذب افراد مستعد و با انگیزه، اصلاح و بازنگری در متون، برنامه‌ها و روش‌های آموزشی و ارتقاء کمی و کیفی مراکز و فعالیت‌های پژوهشی مربوط.
 - ۱-۵- دستیابی به علوم و فناوری‌های پیشرفته با سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ویژه.
- ۲- بهینه‌سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور به منظور دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز و شکوفایی علمی با تأکید بر:
 - ۲-۱- مدیریت دانش و پژوهش و انسجام بخشی در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی در حوزه علم و فناوری و ارتقاء مستمر شاخص‌ها و روزآمدسازی نقشه جامع علمی کشور با توجه به تحولات علمی و فنی در منطقه و جهان.
 - ۲-۲- اصلاح نظام پذیرش دانشجو و توجه ویژه به استعداد و علاقمندی دانشجویان در انتخاب رشته تحصیلی و افزایش ورود دانشجویان به دوره‌های تحصیلات تکمیلی.
 - ۲-۳- ساماندهی و تقویت نظام های نظارت، ارزیابی، اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در حوزه‌های علم و فناوری.
 - ۲-۴- ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.
 - ۲-۵- حمایت از تأسیس و توسعه شهرک‌ها و پارک‌های علم و فناوری.

- ۲-۶- توزیع عادلانه فرصت‌ها و امکانات تحصیل و تحقیق در آموزش عالی در سراسر کشور.
- ۲-۷- شناسایی نخبگان، پرورش استعدادهای درخشان و حفظ و جذب سرمایه‌های انسانی.
- ۲-۸- افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به حداقل ۴٪ تولید ناخالص داخلی تا پایان سال ۱۴۰۴ با تأکید بر مصرف بهینه منابع و ارتقاء بهره‌وری.
- ۳- حاکمیت مبانی، ارزش‌ها، اخلاق و موازین اسلامی در نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری و تحقق دانشگاه اسلامی با تأکید بر:
- ۳-۱- اهتمام به نظام تعلیم و تربیت اسلامی و اصل پرورش در کنار آموزش و پژوهش و ارتقاء سلامت روحی و معنوی دانش‌پژوهان و آگاهی‌ها و نشاط سیاسی آنان.
- ۳-۲- تربیت اساتید و دانشجویان مؤمن به اسلام، برخوردار از مکارم اخلاقی، عامل به احکام اسلامی، متعهد به انقلاب اسلامی و علاقمند به اعتلای کشور.
- ۳-۳- حفظ موازین اسلامی و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی در استفاده از علم و فناوری.
- ۴- تقویت عزم ملی و افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری:
- ۴-۱- تقویت و گسترش گفتمان تولید علم و جنبش نرم‌افزاری در کشور.
- ۴-۲- ارتقاء روحیه نشاط، امید، خودباوری، نوآوری نظام‌مند، شجاعت علمی و کارجمعی و وجدان کاری.
- ۴-۳- تشکیل کرسی‌های نظریه پردازی و تقویت فرهنگ کسب و کار دانش‌بنیان و تبادل آراء و تضارب افکار، آزاداندیشی علمی.
- ۴-۴- ارتقاء منزلت و بهبود معیشت استادان، محققان و دانش‌پژوهان و اشتغال دانش‌آموختگان.
- ۴-۵- احیاء تاریخ علمی و فرهنگی مسلمانان و ایران و الگوسازی از مفاخر و چهره‌های موفق عرصه علم و فناوری.
- ۴-۶- گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران و فعالیت‌های عرصه علم و فناوری.

۵- ایجاد تحول در ارتباط میان نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با سایر بخش‌ها با تأکید بر:

۵-۱- افزایش سهم علم و فناوری در اقتصاد و درآمد ملی، ازدیاد توان ملی و ارتقاء کارآمدی.

۵-۲- حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی در تولید ناخالص داخلی با هدف دستیابی به سهم ۵۰ درصد.

۵-۳- تحکیم و تعمیق پیوند حوزه و دانشگاه و تقویت همکاری‌های مستمر راهبردی.

۵-۴- تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.

۵-۵- تعیین اولویت‌ها در آموزش و پژوهش با توجه به مزیت‌ها، ظرفیت‌ها و نیازهای کشور و الزامات نیل به جایگاه اول علمی و فناوری در منطقه.

۵-۶- حمایت از مالکیت فکری و معنوی و تکمیل زیرساخت‌ها و قوانین و مقررات مربوط.

۵-۷- افزایش نقش و مشارکت بخش‌های غیردولتی در حوزه علم و فناوری و ارتقاء سهم وقف و امور خیریه در این حوزه.

۵-۸- توسعه و تقویت شبکه‌های ارتباطات ملی و فراملی میان دانشگاه‌ها، مراکز علمی، دانشمندان و پژوهشگران و بنگاه‌های توسعه فناوری و نوآوری داخلی و خارجی و گسترش همکاری‌ها در سطوح دولتی و نهادهای مردمی با اولویت کشورهای اسلامی.

۶- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی بویژه جهان اسلام همراه با تحکیم استقلال کشور، با تأکید بر:

۶-۱- توسعه صنایع و خدمات مبتنی بر علوم و فناوری‌های جدید و حمایت از تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان و متکی بر فناوری‌های بومی بویژه در حوزه‌های دارای مزیت و ظرفیت، با اصلاح امر واردات و صادرات کشور.

- ۶-۲- اهمیت بر انتقال فناوری و کسب دانش طراحی و ساخت برای تولید محصولات در داخل کشور با استفاده از ظرفیت بازار ملی در مصرف کالاهای وارداتی.
- ۶-۳- استفاده از ظرفیت‌های علمی و فنی ایرانیان مقیم خارج و جذب متخصصان و محققان برجسته سایر کشورها بویژه کشورهای اسلامی حسب نیاز.
- ۶-۴- تبدیل ایران به مرکز ثبت مقالات علمی و جذب نتایج پژوهش‌های محققان، نخبگان علمی و نوآوران سایر کشورها بویژه جهان اسلام.

سال ۱۳۹۴

سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه اقتصادی ۱۳۹۴/۰۸/۰۹

سیاست‌های کلی محیط زیست ۱۳۹۴/۰۴/۰۹

سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

– امور اقتصادی

- ۱- رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا به گونه‌ای که با بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های کشور، متوسط رشد ۸ درصد در طول برنامه محقق شود.
- ۲- بهبود مستمر فضای کسب و کار و تقویت ساختار رقابتی و رقابت‌پذیری بازارها.
- ۳- مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آنها در تحقق اقتصاد مقاومتی.
- ۴- توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه‌ای کشور بویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی، تبدیل شدن به قطب تجاری و ترانزیتی و انعقاد پیمان‌های پولی دو و چند جانبه با کشورهای طرف تجارت در چارچوب بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.
- ۵- گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و افزایش سهم مؤثر بازار سرمایه در جهت توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور با تأکید بر ارتقاء شفافیت و سلامت نظام مالی.
- ۶- تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط به وسیله نظام بانکی.
- ۷- ارتقاء کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن (بازارهای رقابتی، بیمه اتکایی و...) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی به منظور توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور.
- ۸- جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران خارجی با ایجاد انگیزه و مشوق‌های لازم.

- ۹- اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقاء شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات.
- ۱۰- تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه صندوق توسعه ملی با تنفیذ اساسنامه موجود و واریز سالانه ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه ملی و افزایش حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.
- ۱۰-۱- استقلال مدیریت حساب‌ها از بانک مرکزی.
- ۱۰-۲- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی.
- ۱۰-۳- استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.
- ۱۰-۴- سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور برای ارائه تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه ملی.
- ۱۱- تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.
- ۱۲- حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)، بهره‌برداری و توسعه میادین نفت و گاز کشور بویژه میادین مشترک در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴.
- ۱۳- افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و نوین و گسترش نیروگاه‌های پراکنده و کوچک مقیاس.
- ۱۴- تحقق کامل هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.
- ۱۵- واگذاری طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید در کلیه میادین نفت و تأسیسات صنعت نفت به مردم.
- ۱۶- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی).

۱۷- دانش بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری به منظور افزایش خودکفایی.

۱۸- افزایش مستمر ضریب بازیافت و برداشت نهایی از مخازن و چاه‌های نفت و گاز.
۱۹- تقسیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق، استان‌ها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاست‌های کلی مربوط، به منظور افزایش تولید ثروت ملی و حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته و روستایی.

۲۰- اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری (کانون تولید و ارزش آفرینی) با برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه در سطح ملی، منطقه‌ای و محلی، تعیین سهم واقعی در توزیع منابع و ارتقاء شأن و منزلت اجتماعی، ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی و حمایت‌های ویژه از فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی مزیت‌دار بومی و مقاوم‌سازی تأسیسات و زیرساخت‌ها و اماکن روستایی با تأکید بر بند ۹ سیاست‌های کلی کشاورزی.
۲۱- توسعه اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار - خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران.

۲۲- برنامه‌ریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۰,۳۴.

۲۳- توسعه بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در زمینه‌های دارای مزیت.

۲۴- اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن.

۲۵- توسعه حمل و نقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانه‌های باری و اتصال شبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشور و شبکه‌های ریلی منطقه‌ای و جهانی بویژه کریدور شمال - جنوب با هدف توسعه صادرات و ترانزیت بار.

۲۶- افزایش نرخ رشد ارزش افزوده بخش‌های صنعت، معدن و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای سیاست‌های کلی صنعت و معدن.

۲۷- دانش‌بنیان نمودن شیوه تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشان‌سازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان.

- ۲۸- اولویت دادن به حوزه‌های راهبردی صنعتی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، حمل و نقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشاورزی) و افزایش ضریب نفوذ فناوری‌های پیشرفته در آنها.
- ۲۹- اولویت دادن به تأمین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور با تأکید بر تکمیل ظرفیت زنجیره ارزش افزوده مواد معدنی و اجرای بند ۳ سیاست‌های کلی معدن.
- ۳۰- تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت.
- ۳۱- استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور.

- امور فناوری اطلاعات و ارتباطات

- ۳۲- کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات.
- ۳۳- توسعه محتوی در فضای مجازی براساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومی‌سازی شبکه‌های اجتماعی.
- ۳۴- ایجاد، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی، احراز هویت و تحول در شاخص ترافیکی شبکه به طوری که ۵۰ درصد آن داخلی باشد.
- ۳۵- بهره‌گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین‌المللی.
- ۳۶- حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بین‌المللی فضای مجازی.
- ۳۷- افزایش سهم سرمایه‌گذاری زیرساختی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.
- ۳۸- توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور.

– امور اجتماعی

- ۳۹- ارتقاء سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه با تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و تصویب قوانین مربوط.
- ۴۰- استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چند لایه تأمین اجتماعی کشور.
- ۴۱- توانمندسازی و خودتکائی اقشار و گروه‌های محروم در برنامه‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی.
- ۴۲- ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه (شامل بیمه درمان، بازنشستگی، از کارافتادگی و...) برای آحاد مردم.
- ۴۳- اجرای سیاست‌های کلی سلامت با تصویب قوانین و مقررات لازم با تأکید بر:
- ۴۳-۱- تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.
- ۲ اصلاح ساختار نظام سلامت براساس بند ۷ سیاست‌های کلی سلامت.
- ۴۳-۳- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.
- ۴۳-۴- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.
- ۴۴- توسعه تربیت بدنی و ورزش همگانی.
- ۴۵- فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ها و ترتیبات لازم برای تحقق سیاست‌های کلی جمعیت.
- ۴۶- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان.
- ۴۷- اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.
- ۴۸- هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا و بازآفرینی و روزآمدسازی معماری اسلامی – ایرانی.
- ۴۹- سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن.

- ۵۰- توسعه پایدار صنعت ایرانگردی به گونه‌ای که ایرانگردهای خارجی تا پایان برنامه ششم به حداقل پنج برابر افزایش یابد.
- ۵۱- حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی کشور.

- امور دفاعی و امنیتی

- ۵۲- افزایش توان دفاعی در تراز قدرت منطقه‌ای در جهت تأمین منافع و امنیت ملی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور برای بنیه دفاعی.
- ۵۳- ارتقاء توان بازدارندگی کشور با:
- ۱-۵۳- توسعه توان موشکی و فناوری‌ها و ظرفیت تولید سلاح‌ها و تجهیزات عمده دفاعی برترساز با توان بازدارندگی و متناسب با انواع تهدیدات.
- ۲-۵۳- گسترش هوشمندانه و مصون‌سازی پدافند غیرعامل با اجرای کامل پدافند غیرعامل در مراکز حیاتی و حساس کشور.
- ۳-۵۳- افزایش ظرفیت‌های قدرت نرم و دفاع سایبری و تأمین پدافند و امنیت سایبری برای زیرساخت‌های کشور در چارچوب سیاست‌های کلی مصوب.
- ۵۴- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.
- ۵۵- تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، توسعه و تقویت یگان‌های مرزبانی، مشارکت‌دهی مرزنشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه فعالیت‌های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مرزی.
- ۵۶- برنامه‌ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالانه مصادیق مهم آن.
- ۵۷- مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه.
- ۵۸- پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار.

- امور سیاست خارجی

- ۵۹- حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی در منطقه آسیای جنوب غربی.
- ۶۰- اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز.
- ۶۱- توسعه کمی و کیفی رسانه‌های فرامرزی با زبان‌های رایج بین‌المللی.
- ۶۲- ایجاد زمینه‌های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی و تخصصی ایرانیان خارج از کشور در توسعه ملی و تأثیر بر سیاست‌های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی.
- ۶۳- بهره‌گیری حداکثری از روش‌ها و ابزارهای دیپلماسی نوین و عمومی.

- امور حقوقی و قضایی

- ۶۴- بازنگری در قوانین جزایی به منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرایم.
- ۶۵- بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها.
- ۶۶- حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی.
- ۶۷- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور در نظام کاداستر و گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی.

- امور فرهنگی

- ۶۸- تلاش شایسته برای تبیین ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی.
- ۶۹- ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و فرهنگ‌سازی درباره اصلاح الگوی مصرف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی.

- ۷۰- اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم.
- ۷۱- حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی- ایرانی.
- ۷۲- حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی به منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی- ایرانی و مقابله با تهدیدات.
- ۷۳- توجه ویژه به توسعه و تجلی مفاهیم، نمادها و شاخص‌های هویت اسلامی- ایرانی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.

- امور علم، فناوری و نوآوری

- ۷۴- دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن با اهتمام به تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری.
- ۷۵- اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و تأکید بر دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی.
- ۷۶- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور.
- ۷۷- توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور.
- ۷۷-۱- ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.
- ۷۷-۲- تحول و ارتقاء علوم انسانی بویژه تعمیق شناخت معارف دینی و مبانی انقلاب اسلامی.
- ۷۸- تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.
- ۷۹- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی بویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان.

۸۰- توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مسأله محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، و توسعه نظام جامع تأمین مالی در جهت پاسخ به نیاز اقتصاد دانش بنیان.

سیاست‌های کلی محیط زیست

- ۱- مدیریت جامع، هماهنگ و نظام‌مند منابع حیاتی (از قبیل هوا، آب، خاک و تنوع زیستی) مبتنی بر توان و پایداری زیست‌بوم بویژه با افزایش ظرفیت‌ها و توانمندی‌های حقوقی و ساختاری مناسب همراه با رویکرد مشارکت مردمی.
- ۲- ایجاد نظام یکپارچه ملی محیط زیست.
- ۳- اصلاح شرایط زیستی به منظور برخورداری ساختن جامعه از محیط زیست سالم و رعایت عدالت و حقوق بین‌نسلی.
- ۴- پیشگیری و ممانعت از انتشار انواع آلودگی‌های غیرمجاز و جرم‌انگاری تخریب محیط زیست و مجازات مؤثر و بازدارنده آلوده‌کنندگان و تخریب‌کنندگان محیط زیست و الزام آنان به جبران خسارت.
- ۵- پایش مستمر و کنترل منابع و عوامل آلاینده هوا، آب، خاک، آلودگی‌های صوتی، امواج و اشعه‌های مخرب و تغییرات نامساعد اقلیم و الزام به رعایت استانداردها و شاخص‌های زیست محیطی در قوانین و مقررات، برنامه‌های توسعه و آمایش سرزمین.
- ۶- تهیه اطلس زیست‌بوم کشور و حفاظت، احیاء، بهسازی و توسعه منابع طبیعی تجدیدپذیر (مانند دریا، دریاچه، رودخانه، مخزن سدها، تالاب، آبخوان زیرزمینی، جنگل، خاک، مرتع و تنوع‌زیستی بویژه حیات وحش) و اعمال محدودیت قانونمند در بهره‌برداری از این منابع متناسب با توان اکولوژیک (ظرفیت قابل تحمل و توان بازسازی) آنها براساس معیارها و شاخص‌های پایداری، مدیریت اکوسیستم‌های حساس و ارزشمند (از قبیل پارک‌های ملی و آثار طبیعی ملی) و حفاظت از منابع ژنتیک و ارتقاء آنها تا سطح استانداردهای بین‌المللی.
- ۷- مدیریت تغییرات اقلیم و مقابله با تهدیدات زیست محیطی نظیر بیابان‌زایی، گرد و غبار بویژه ریزگردها، خشکسالی و عوامل سرایت‌دهنده میکروبی و رادیواکتیو و توسعه آینده‌نگری و شناخت پدیده‌های نوظهور زیست محیطی و مدیریت آن.

۸- گسترش اقتصاد سبز با تأکید بر :

۸-۱- صنعت کم کربن، استفاده از انرژی‌های پاک، محصولات کشاورزی سالم و ارگانیک و مدیریت پسماندها و پساب‌ها با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های اقتصادی، اجتماعی، طبیعی و زیست‌محیطی.

۸-۲- اصلاح الگوی تولید در بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی و بهینه‌سازی الگوی مصرف آب، منابع، غذا، مواد و انرژی بویژه ترویج مواد سوختی سازگار با محیط زیست.

۸-۳- توسعه حمل و نقل عمومی سبز و غیرفسیلی از جمله برقی و افزایش حمل و نقل همگانی بویژه در کلان‌شهرها.

۹- تعادل بخشی و حفاظت کیفی آب‌های زیرزمینی از طریق اجرای عملیات آبخیزداری، آبخوان‌داری، مدیریت عوامل کاهش بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی و تبخیر و کنترل ورود آلاینده‌ها.

۱۰- استقرار نظام حسابرسی زیست محیطی در کشور با لحاظ ارزش‌ها و هزینه‌های زیست محیطی (تخریب، آلودگی و احیاء) در حساب‌های ملی.

۱۱- حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری‌ها و فناوری‌های سازگار با محیط زیست با استفاده از ابزارهای مناسب از جمله عوارض و مالیات سبز.

۱۲- تدوین منشور اخلاق محیط زیست و ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ و اخلاق زیست محیطی مبتنی بر ارزش‌ها و الگوهای سازنده ایرانی - اسلامی.

۱۳- ارتقاء مطالعات و تحقیقات علمی و بهره‌مندی از فناوری‌های نوآورانه زیست محیطی و تجارب سازنده بومی در زمینه حفظ تعادل زیست بوم‌ها و پیشگیری از آلودگی و تخریب محیط زیست.

۱۴- گسترش سطح آگاهی، دانش و بینش زیست محیطی جامعه و تقویت فرهنگ و معارف دینی مشارکت و مسؤلیت‌پذیری اجتماعی بویژه امر به معروف و نهی از منکر برای حفظ محیط زیست در تمام سطوح و اقشار جامعه.

۱۵- تقویت دیپلماسی محیط زیست با :

۱۵-۱- تلاش برای ایجاد و تقویت نهادهای منطقه‌ای برای مقابله با گرد و غبار و آلودگی‌های آبی.

- ۲-۱۵- توسعه مناسبات و جلب مشارکت و همکاری‌های هدفمند و تأثیرگذار دوجانبه، چندجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه محیط زیست.
- ۳-۱۵- بهره‌گیری مؤثر از فرصت‌ها و مشوق‌های بین‌المللی در حرکت به سوی اقتصاد کم کربن و تسهیل انتقال و توسعه فناوری‌ها و نوآوری‌های مرتبط.

سال ۱۳۹۵

سیاست‌های کلی خانواده ۱۳/۰۶/۱۳۹۵

سیاست‌های کلی انتخابات ۲۴/۰۷/۱۳۹۵

سیاست‌های کلی خانواده

خانواده واحد بنیادی و سنگ بنای جامعه اسلامی و کانون رشد و تعالی انسان و پشتوانه سلامت و بالندگی و اقتدار و اعتلای معنوی کشور و نظام است و سمت و سوی حرکت نظام باید معطوف باشد به:

۱- ایجاد جامعه‌ای خانواده‌محور و تقویت و تحکیم خانواده و کارکردهای اصلی آن بر پایه الگوی اسلامی خانواده به‌عنوان مرکز نشو و نما و تربیت اسلامی فرزند و کانون آرامش‌بخش.

۲- محور قرار گرفتن خانواده در قوانین و مقررات، برنامه‌ها، سیاست‌های اجرایی و تمام نظامات آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به‌ویژه نظام مسکن و شهرسازی.

۳- برجسته کردن کارکردهای ارتباط خانواده و مسجد برای حفظ و ارتقاء هویت اسلامی و ملی و صیانت از خانواده و جامعه.

۴- ایجاد نهضت فراگیر ملی برای ترویج و تسهیل ازدواج موفق و آسان برای همه دختران و پسران و افراد در سنین مناسب ازدواج و تشکیل خانواده و نفی تجرد در جامعه با وضع سیاست‌های اجرایی و قوانین و مقررات تشویقی و حمایتی و فرهنگ سازی و ارزش‌گذاری به تشکیل خانواده متعالی بر اساس سنت الهی.

۵- تحکیم خانواده و ارتقاء سرمایه اجتماعی آن بر پایه رضایت و از صاف، خدمت و احترام و مودت و رحمت با تأکید بر:

- به‌کارگیری یکپارچه ظرفیت‌های آموزشی، تربیتی و رسانه‌ای کشور در جهت تحکیم بنیان خانواده و روابط خانوادگی.

- فرهنگ‌سازی و تقویت تعاملات اخلاقی.

- مقابله مؤثر با جنگ نرم دشمنان برای فروپاشی و انحراف روابط خانوادگی و رفع موانع و زدودن آسیب‌ها و چالش‌های تحکیم خانواده.

- ممنوعیت نشر برنامه‌های مخل ارزش‌های خانواده.

- ایجاد فرصت برای حضور مفید و مؤثر اعضای خانواده در کنار یکدیگر و استفاده مؤثر خانواده از اوقات فراغت به صورت جمعی.
- ۶- ارائه و ترسیم الگوی اسلامی خانواده و تقویت و ترویج سبک زندگی اسلامی- ایرانی با:
- ترویج ارزش‌های متعالی و سنت‌های پسندیده در ازدواج و خانواده.
 - پر رنگ کردن ارزش‌های اخلاقی و زدودن پیرایه‌های باطل از آن.
 - مبارزه با اشرافیت و تجمل‌گرایی و مظاهر فرهنگ غرب.
 - اصلاح رفتار گروه‌های مرجع و برجسته‌سازی رفتارهای شایسته آنها و جلوگیری از شکل‌گیری گروه‌های مرجع ناسالم.
- ۷- بازنگری، اصلاح و تکمیل نظام حقوقی و رویه‌های قضایی در حوزه خانواده متناسب با نیازها و مقتضیات جدید و حل و فصل دعاوی در مراحل اولیه توسط حکمیت و تأمین عدالت و امنیت در تمامی مراحل انتظامی، دادرسی و اجرای احکام در دعاوی خانواده با هدف تثبیت و تحکیم خانواده.
- ۸- ایجاد فضای سالم و رعایت روابط اسلامی زن و مرد در جامعه.
- ۹- ارتقاء معیشت و اقتصاد خانواده‌ها با توانمندسازی آنان برای کاهش دغدغه‌های آینده آنها درباره اشتغال، ازدواج و مسکن.
- ۱۰- ساماندهی نظام مشاوره‌ای و آموزش قبل، حین و پس از تشکیل خانواده و تسهیل دسترسی به آن بر اساس مبانی اسلامی- ایرانی در جهت استحکام خانواده.
- ۱۱- تقویت و تشویق خانواده در جهت جلب مشارکت خانواده برای پیشبرد اهداف برنامه‌های کشور در همه عرصه‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و دفاعی.
- ۱۲- حمایت از عزت و کرامت همسری، نقش مادری و خانه‌داری زنان و نقش پدری و اقتصادی مردان و مسؤولیت تربیتی و معنوی زنان و مردان و توانمندسازی اعضای خانواده در مسؤولیت‌پذیری، تعاملات خانوادگی و ایفاء نقش و رسالت خود.
- ۱۳- پی‌شگیری از آسیب‌های اجتماعی و عوامل تزلزل‌نهاد خانواده به‌ویژه موضوع طلاق و جبران آسیب‌های ناشی از آن با شناسایی مستمر عوامل طلاق و فروپاشی خانواده و فرهنگ‌سازی کراهت طلاق.

- ۱۴- حمایت حقوقی، اقتصادی و فرهنگی از خانواده‌های با سرپرستی زنان و تشویق و تسهیل ازدواج آنان.
- ۱۵- اتخاذ روش‌های حمایتی و تشویقی مناسب برای تکریم سالمندان در خانواده و تقویت مراقبت‌های جسمی و روحی و عاطفی از آنان.
- ۱۶- ایجاد سازوکارهای لازم برای ارتقاء سلامت همه‌جانبه خانواده‌ها به‌ویژه سلامت باروری و افزایش فرزندآوری در جهت برخورداری از جامعه جوان، سالم، پویا و بالنده.

سیاست‌های کلی انتخابات

- ۱- تعیین حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی بر مبنای جمعیت و مقتضیات اجتناب‌ناپذیر به‌گونه‌ای که حداکثر عدالت انتخاباتی و همچنین شناخت مردم از نامزدها فراهم گردد.
- ۲- برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی به صورت دو مرحله‌ای در صورت عدم کسب نصاب قانونی در مرحله اول.
- ۳- بهره‌مندی داوطلبان در تبلیغات انتخاباتی با تقسیم برابر متناسب با امکانات در هر انتخابات حسب مورد از صدا و سیما و فضای مجازی و دیگر رسانه‌ها و امکانات دولتی و عمومی کشور.
- ۴- تعیین حدود و نوع هزینه‌ها و منابع مجاز و غیرمجاز انتخاباتی، شفاف‌سازی منابع و هزینه‌های انتخاباتی داوطلبان و تشکیل‌های سیاسی و اعلام به مراجع ذی صلاح و اعمال نظارت دقیق بر آن و تعیین شیوه و چگونگی برخورد با تخلفات مالی.
- ۵- ممنوعیت هرگونه تخریب، تهدید، تطمیع، فریب و وعده‌های خارج از اختیارات قانونی و هرگونه اقدام مغایر امنیت ملی نظیر تفرقه قومی و مذهبی در تبلیغات انتخاباتی.
- ۶- ممنوعیت استفاده از حمایت و امکانات بیگانگان اعم از مالی و تبلیغاتی توسط نامزدها و احزاب و برخورد به‌موقع دستگاه‌های ذی‌ربط.
- ۷- پیشگیری از جرایم و تخلفات انتخاباتی و هرگونه اقدام مغایر قانون، منافع ملی، وحدت ملی و امنیت ملی و رسیدگی سریع و خارج از نوبت حسب مورد به آنها بویژه جرایم امنیتی، مالی و تبلیغاتی و اقدامات تخریبی ضد داوطلبان.
- ۸- ارتقاء سطح شناخت و آگاهی و آموزش‌های عمومی و ترویج هنرهای انتخاباتی و نهادینه کردن آن در فرهنگ عمومی و تعیین قواعد و ضوابط رقابت سیاسی سالم به منظور افزایش مشارکت و حضور آگاهانه و با نشاط مردم و کمک به انتخاب اصلح.
- ۹- تعیین چارچوب‌ها و قواعد لازم برای فعالیت قانونمند و مسؤوولانه احزاب و تشکل‌های سیاسی و اشخاص حقیقی در عرصه انتخابات مبتنی بر اصول و مبانی نظام

جمهوری اسلامی ایران به نحوی که رقابت‌های انتخاباتی منجر به افزایش مشارکت آگاهانه، اعتماد، ثبات و اقتدار نظام شود.

۱۰- ارتقاء شایسته‌گزینی - همراه با زمینه‌سازی مناسب - در انتخاب داوطلبان تراز شایسته جمهوری اسلامی ایران و دارای ویژگی‌هایی متناسب با جایگاه مربوط از طریق:

۱-۱۰- تعیین دقیق معیارها و شاخص‌ها و شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان در چارچوب قانون اساسی با تأکید بر کارآمدی علمی، جسمی و شایستگی متناسب با مسؤولیت‌های مربوط و تعهد به اسلام، انقلاب و نظام اسلامی و قانون اساسی بویژه التزام به ولایت فقیه و سلامت اخلاقی - اقتصادی.

۲-۱۰- شناسایی اولیه توانایی و شایستگی داوطلبان در مرحله ثبت‌نام به شیوه‌های مناسب قانونی و متناسب با هر انتخابات.

۳-۱۰- بررسی دقیق و احراز شرایط لازم برای صلاحیت نامزدها با پیش‌بینی زمان کافی در چارچوب قانون هر انتخابات از طریق استعلام از مراجع ذی‌صلاح و پاسخگویی مسؤولانه و به‌موقع آنها.

۴-۱۰- اتخاذ ترتیبات لازم برای به حداقل رساندن ممنوعیت حضور داوطلبان شاغل.

۵-۱۰- تعریف و اعلام معیارها و شرایط لازم برای تشخیص رَجُل سیاسی، مذهبی و مدیر و مدبر بودن نامزدهای ریاست جمهوری توسط شورای نگهبان.

۱۱- نظارت شورای نگهبان بر فرایندها، ابعاد و مراحل انتخابات ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری از جمله تأیید نهایی صلاحیت داوطلبان، رسیدگی به شکایات و تأیید یا ابطال انتخابات به منظور تأمین سلامت انتخابات، جلب مشارکت حداکثری و تأمین حقوق داوطلبان و رأی‌دهندگان با:

۱-۱۱- تعیین سازوکارهای شفاف، زمان‌بندی شده و اطمینان‌بخش و فراهم کردن حضور داوطلبان یا نمایندگان آنها در تمام مراحل.

۲-۱۱- پاسخگویی مکتوب در خصوص دلایل ابطال انتخابات و رد صلاحیت داوطلبان در صورت درخواست آنان.

- ۱۲- بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در جهت حداکثرسازی شفافیت، سرعت و سلامت در اخذ و شمارش آراء و اعلام نتایج.
- ۱۳- تعیین سازوکار لازم برای حسن اجرای وظایف نمایندگی، رعایت قسم‌نامه، جلوگیری از سوءاستفاده مالی، اقتصادی و اخلاقی و انجام اقدامات لازم در صورت زوال یا کشف فقدان شرایط نمایندگی مجلس در منتخبان.
- ۱۴- ثبات نسبی قوانین انتخابات در چارچوب سیاست‌های کلی و تغییر ندادن آن برای مدت معتدله، مگر به ضرورت و با تصویب تغییرات با رأی حداقل دوسوم نمایندگان مجلس شورای اسلامی.
- ۱۵- پاسداری از آزادی و سلامت انتخابات و حق انتخاب آزادانه افراد و صیانت از آراء مردم به‌عنوان حق الناس در قانون‌گذاری، نظارت و اجرا و نیز رعایت کامل بی‌طرفی از سوی مجریان و ناظران و برخورد مؤثر با خاطیان.
- ۱۶- ممنوعیت ورود نیروهای مسلح، قوای سه‌گانه اعم از وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های تابعه آنها، دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی، سازمان‌ها، نهادها و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی در دسته‌بندی‌های سیاسی و جناحی انتخاباتی و جانبداری از داوطلبان.
- ۱۷- اجرای انتخابات ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان رهبری و شوراهای اسلامی شهر و روستا توسط وزارت کشور و زیرنظر هیأت اجرایی مرکزی انتخابات به ریاست وزیر کشور، که ترکیب این هیأت و وظایف آن و همچنین ترکیب و وظایف هیأت‌های اجرایی استانی و شهرستانی را قانون مشخص می‌کند.
- ۱۸- تنظیم تاریخ و همزمانی برگزاری انتخابات‌های عمومی به گونه‌ای که فاصله برگزاری آنها حدود دو سال باشد و مراحل و ساز و کار اجرایی آن تا حد امکان یکسان و متحد صورت پذیرد.

ضمائم

حکم رهبر معظم انقلاب برای انتصاب اعضای دوره ششم مجمع تشخیص مصلحت نظام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پروردگار متعال عزّشأنه را سپاس می‌گوییم که مجمع تشخیص مصلحت موفق شد دوره‌ی پنج‌ساله‌ی دیگری را با عنایات الهی و با کارنامه‌ای قابل قبول پشت سر بگذارد که امید است آثار و منافع اقدامات قانونی مجمع به شکل شایسته‌ای در مبادی مدیریتی کشور - قوای سه‌گانه و نیروهای مسلح و سایر دستگاه‌ها - به بار نشیند و همگان نتایج آن را مشاهده کنند.

ضمن تشکر از همه آقایان اعضای محترم، ریاست و دبیرخانه مجمع، برای دوره‌ی پنج‌ساله جدید شخصیت‌های حقوقی و حقیقی نامبرده در زیر را با ریاست جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی تعیین می‌کنم:

۱- شخصیت‌های حقوقی عضو عبارتند از:

الف - رؤسای محترم سه قوه

ب - فقهای معزز شورای نگهبان

ج - دبیر شورای عالی امنیت ملی

د - وزیر یا رئیس دستگاهی که موضوع مورد بحث، به آن دستگاه مربوط است

هـ - رئیس کمیسیون متناسب با موضوع بحث از مجلس شورای اسلامی

۲- شخصیت‌های حقیقی عضو عبارتند از:

آیات و حجج اسلام:

آقای هاشمی رفسنجانی، آقای حاج شیخ احمد جنتی، آقای واعظ طیبسی، آقای امینی نجف آبادی، آقای سید محمود هاشمی شاهرودی، آقای موحدی کرمانی، آقای علی اکبر ناطق نوری، آقای حاج شیخ حسن صانعی، آقای حسن روحانی، آقای قربانعلی دری نجف

۱. در ۱۴ اسفند ۱۳۹۴ دیده از جهان فرو بست.

آبادی، آقای غلامحسین محسنی اژه‌ای، آقای محمود محمدی عراقی، آقای غلامرضا مصباحی مقدم، آقای مجید انصاری و حضرات: آقای غلامرضا آقازاده، آقای علی آقامحمدی، آقای محمد جواد ایروانی، آقای محمدرضا باهنر، آقای غلامعلی حداد عادل، آقای حسن حبیبی؛ آقای داود دانش جعفری، آقای پرویز داودی، آقای محسن رضایی، آقای محمدحسین صفارهرندی، آقای حبیب‌الله عسگر اولادی؛ آقای محمدرضا عارف، آقای محمد فروزنده، آقای سید حسن فیروزآبادی، آقای علی لاریجانی، آقای حسین مظفر، آقای حسین محمدی، آقای سید مصطفی میرسلیم، آقای سیدمرتضی نبوی، آقای علی اکبر ولایتی، آقای صادق واعظ زاده، آقای احمد وحیدی.^۱

جلسات مجمع در هنگام بحث در مصوبات مورد تعارض مجلس و شورای نگهبان متشکل خواهد بود از تمامی اعضای نامبرده و دیگر جلسات متشکل خواهد بود از اعضای حقیقی باضافه ردیف‌های الف، د و هـ از بند ۱.

ضمن تأکید بر اجرای کامل توصیه‌های ابلاغ شده دوره گذشته، نکات دیگری به پیوست این حکم ابلاغ خواهد شد.

بر خود لازم می‌دانم از زحمات آقایان محترمی که در دوره‌ی گذشته عضو این مجمع بوده و در دوره جدید حضور ندارند، قدردانی نمایم.

در پایان اعضای محترم این دوره را به رعایت صلاح و سداد و اتقان و انصاف و جامعیت و رعایت مصلحت نظام به معنای اتم کلمه و حضور فعال در جلسات مجمع و کمیسیون‌های مربوط توصیه کرده و توفیق آقایان را در اجرای مسئولیت مهمی که در دوره جدید بر دوش گرفته‌اند، مسئلت می‌نمایم.

سیدعلی خامنه‌ای

۲۴ اسفند ماه ۱۳۹۰

۱. در ۱۲ بهمن ۱۳۹۱ دیده از جهان فرو بست.

۲. در ۱۴ آبان ۱۳۹۲ دیده از جهان فرو بست.

۳. آقایان محمود احمدی نژاد از تاریخ ۱۴ مرداد ماه ۱۳۹۲ و سعید جلیلی از تاریخ ۲۱ شهریور ماه ۱۳۹۲، با احکام جداگانه‌ای به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام درآمدند.

معرفی کمیسیون‌های دائمی مجمع تشخیص مصلحت نظام

مجمع تشخیص مصلحت نظام بطور کلی در دو حوزه مأموریتی و پشتیبانی سازماندهی شده است:

- ۱- حوزه مأموریتی که مستقیماً اهداف مجمع را تأمین می‌کند. این حوزه در قالب شش کمیسیون دائمی بصورت موضوعی تقسیم‌بندی شده‌اند. مرکز تحقیقات استراتژیک نیز در حوزه مأموریتی مجمع و بصورت بازوی مطالعاتی و تحقیقاتی مکمل بدون تداخل در کمیسیون‌های دائمی و شورای مجمع تعریف می‌شود.
- ۲- حوزه پشتیبانی ستادی و کارشناسی مجمع کلاً در حوزه دبیرخانه مجمع سازماندهی شده‌اند. حوزه پشتیبانی ستادی در قالب معاونت‌های دبیرخانه و حوزه پشتیبانی کارشناسی در قالب کمیسیون‌های تخصصی و کارشناسی دبیرخانه با عناوین مشابه کمیسیون‌های دائمی سازماندهی و انجام وظیفه می‌نمایند.

اقتصاد کلان، بازرگانی و اداری

رئیس کمیسیون: دکتر محسن رضایی؛

دبیر کمیسیون: دکتر علی آقا محمدی؛

اعضا: آقایان دکتر محسن رضایی، مهندس سید مرتضی نبوی، دکتر محمد جواد ایروانی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، دکتر داود دانش جعفری، دکتر پرویز داودی، مهندس محمد فروزنده، حجت الاسلام و المسلمین دکتر غلامرضا مصباحی مقدم، سردار احمد وحیدی، دکتر علی آقامحمدی.

کمیسیون حقوقی و قضایی

رئیس کمیسیون: آیت‌الله صادق آملی لاریجانی؛
دبیر کمیسیون دائمی: (غیر عضو) حجت الاسلام و المسلمین محمدرضا عباسی فرد؛
رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی دبیرخانه مجمع: حجت الاسلام و المسلمین محمدرضا عباسی فرد؛
اعضا: آقایان آیت‌الله صادق آملی لاریجانی، آیت‌الله احمد جنتی، آیت‌الله واعظ طبسی، حجت الاسلام و المسلمین دری نجف آبادی، حجت الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای، حجت الاسلام و المسلمین ناطق نوری، حجت الاسلام و المسلمین محمدی عراقی.

کمیسیون زیربنایی و تولیدی

رئیس کمیسیون: آیت‌الله هاشمی رفسنجانی؛
دبیر کمیسیون دائمی: (غیر عضو) دکتر علی مبینی دهکردی؛
رئیس کمیسیون زیربنایی دبیرخانه مجمع: دکتر علی مبینی دهکردی؛
اعضا: آقایان آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، آیت‌الله شیخ حسن صانعی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، دکتر غلامرضا آقازاده، مهندس محمدرضا باهنر، دکتر محمد جواد ایروانی، سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، مهندس سید مصطفی میرسلیم،

کمیسیون سیاسی، دفاعی و امنیتی

رئیس کمیسیون: امیر دریابان علی شمخانی؛
دبیر کمیسیون دائمی: سردار احمد وحیدی؛
رئیس کمیسیون سیاسی - دفاعی و امنیتی دبیرخانه مجمع: سردار احمد وحیدی؛
اعضا: آقایان امیر دریابان علی شمخانی، دکتر حسین مظفر، مهندس محمدرضا باهنر، دکتر سعید جلیلی، مهندس محمد فروزنده، سردار سرلشگر دکتر سید حسن فیروزآبادی، سردار احمد وحیدی.

کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی

رئیس کمیسیون: دکتر علی اکبر ولایتی؛

دبیر کمیسیون دائمی: (غیر عضو) آقای حسن واعظی؛

رئیس کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی دبیرخانه مجمع: آقای حسن واعظی؛

اعضا: آقایان دکتر علی اکبر ولایتی، آیت الله موحدی کرمانی، دکتر محمدرضا عارف، دکتر علی لاریجانی، مهندس مصطفی میرسلیم، مهندس حسین صفارهرندی، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مرتضی نبوی، دکتر غلامعلی حدادعادل، حسین محمدی، دکتر صادق واعظزاده، حجت الاسلام و المسلمین محمدی عراقی.

کمیسیون نظارت

رئیس کمیسیون: آیت الله هاشمی رفسنجانی؛

دبیر کمیسیون: دکتر داود دانش جعفری؛

اعضا: آقایان آیت الله هاشمی رفسنجانی، سردار سرلشگر دکتر محسن رضائی، حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی، مهندس مصطفی میرسلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، دکتر حسین مظفر، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر علی اکبر ولایتی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، حجت الاسلام و المسلمین دری نجف آبادی، سردار احمد وحیدی، دکتر علی آقامحمدی، دکتر داوود دانش جعفری.

کمیسیون موارد خاص

کمیسیون های خاص برابر با ماده ۲ فصل اول و ماده ۴ و ۱۰، فصل دوم آیین نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام تشکیل شده و مأموریت آنها در موضوع تعیین شده در مقطع مذکور می باشد. در ادامه فهرست کمیسیون های خاص که در ادوار مجمع تشکیل شده است، به همراه ذکر اسامی اعضای آن معرفی می شود؛

رئیس کمیسیون: دکتر محسن رضایی؛

دبیر کمیسیون: آقای حسن واعظی؛

۱- کمیسیون خاص چشم انداز:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، دکتر علی لاریجانی، دکتر غلامرضا آقازاده، دکتر علی اکبر ولایتی، حجت الاسلام و المسلمین انصاری، دکتر محمد جواد ایروانی، مهندس محمد جواد باهنر، مهندس بیژن نامدار زنگنه، مهندس سید مصطفی میرسلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، دکتر محمدرضا عارف.

۲- کمیسیون خاص برنامه چهارم توسعه:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، دکتر علی لاریجانی، دکتر غلامرضا آقازاده، دکتر علی اکبر ولایتی، حجت الاسلام و المسلمین انصاری، دکتر محمد جواد ایروانی، مهندس محمد جواد باهنر، مهندس بیژن نامدار زنگنه، مهندس سید مصطفی میر سلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، دکتر محمدرضا عارف.

۳- کمیسیون خاص برنامه پنجم توسعه:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، حجت الاسلام و المسلمین انصاری، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مصطفی میرسلیم، سید مرتضی نبوی، دکتر داوود دانش جعفری، مهندس محمد فروزنده، دکتر علی آقامحمدی، دکتر پرویز داودی، حجت الاسلام و المسلمین دری نجف آبادی، دکتر علی اکبر ولایتی، مهندس محمد هاشمی، مهندس بیژن نامدار زنگنه، مهندس میرحسین موسوی.

۴- کمیسیون خاص الگوی مصرف:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، حجت الاسلام و المسلمین دری نجف آبادی، دکتر پرویز داودی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، مهندس بیژن نامدار زنگنه، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر علی آقامحمدی، دکتر داوود دانش جعفری، مهندس محمد هاشمی، مهندس محمدرضا باهنر، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مصطفی میر سلیم.

۱. کلیه کمیسیون‌های خاص به ریاست دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، دکتر محسن رضایی برگزار شده است.

۵- کمیسیون خاص الزامات چشم انداز:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، دکتر علی آقامحمدی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر پرویز داودی، مهندس بیژن نامدار زنگنه، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مصطفی میرسلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، مهندس میرحسین موسوی، مهندس محمد هاشمی.

۶- کمیسیون خاص بازنگری در عناوین سیاست‌های کلی، تعیین اولویت‌ها و روزآمدسازی عناوین ارجاع شده از سوی مقام معظم رهبری:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، دکتر علی آقامحمدی، دکتر محمد جواد ایروانی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، دکتر پرویز داودی، مهندس بیژن نامدار زنگنه، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مصطفی میرسلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، مهندس محمد هاشمی، حجت الاسلام و المسلمین دري نجف آبادی، حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی، سردار سرلشگر دکتر سید حسن فیروز آبادی، مهندس محمد فروزنده، دکتر داوود دانش جعفری، دکتر علی اکبر ولایتی.

۷- کمیسیون خاص بازنگری در آیین‌نامه داخلی مجمع:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، مهندس سید مصطفی میرسلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، حجت الاسلام و المسلمین دري نجف آبادی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر حسین مظفر، دکتر داوود دانش جعفری، مهندس محمد فروزنده، دکتر علی آقامحمدی، حسین محمدی.

۸- کمیسیون خاص اقتصاد مقاومتی:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، دکتر حسین مظفر، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر داوود دانش جعفری، دکتر علی آقامحمدی، مهندس سید مرتضی نبوی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، مهندس سید مصطفی میر سلیم.

۹- کمیسیون خاص پیشگیری از وقوع جرم:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، آیت‌الله صادق آملی لاریجانی، آیت‌الله احمد جنتی، حجت الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای، حجت الاسلام و المسلمین ناطق نوری، حجت الاسلام و المسلمین محمدی عراقی، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مصطفی میرسلیم، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، مهندس سید مرتضی نبوی، سردار احمد وحیدی، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر علی آقا محمدی، دکتر داوود دانش جعفری، مهندس محمدرضا باهنر.

۱۰- کمیسیون خاص برنامه ششم توسعه:

اعضا: آقایان سردار سرلشگر دکتر محسن رضایی، دکتر حسین مظفر، مهندس سید مصطفی میرسلیم، مهندس سید مرتضی نبوی، حجت الاسلام و المسلمین مجید انصاری، سردار وحیدی، دکتر محمد جواد ایروانی، دکتر علی آقا محمدی، سردار سرلشگر دکتر سید حسن فیروزآبادی، مهندس محمدرضا باهنر، دکتر داوود دانش جعفری، دکتر پرویز داودی، دکتر محمد رضا عارف، مهندس محمد فروزنده، حجت الاسلام و المسلمین دکتر مصباحی مقدم.

نمایه موضوعی

علمی، فرهنگی و اجتماعی

- سیاست‌های کلی نظام در خصوص شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای ۸۰/۳/۱۳
- سیاست‌های کلی ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران ۸۹/۱۱/۲۶
- سیاست‌های کلی امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات (افتا) ۸۹/۱۱/۲۶
- سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور ۹۲/۲/۲۵
- سیاست‌های کلی سلامت ۹۳/۱/۱۸
- سیاست‌های کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری) ۹۳/۶/۲۹
- سیاست‌های کلی خانواده ۹۵/۶/۱۳

سیاسی، دفاعی و امنیتی

- سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل ۸۹/۱۱/۲۶
- سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی ۹۱/۹/۲۹
- سیاست‌های کلی در بخش امنیت ملی ۸۶/۲/۱۷ بکلی سری
- سیاست‌های کلی جمعیت ۹۳/۲/۳۰ (مشترک با کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی و کمیسیون زیربنایی و تولیدی)
- سیاست‌های کلی انتخابات ۹۵/۷/۲۴

امور اقتصاد کلان

- سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی ۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۸۴/۳/۱
- بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۸۵/۴/۱۱
- سیاست‌های کلی نظام اداری ۸۹/۱/۱۶
- سیاست‌های کلی تشویق سرمایه‌گذاری ۸۹/۱۱/۲۶
- سیاست‌های کلی اشتغال ۹۰/۴/۲۸
- سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی ۹۱/۱۱/۱۹
- سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ۹۲/۱۱/۲۸

حقوقی و قضایی

- سیاست‌های کلی قضایی ۸۱/۷/۲۸
- سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر ۸۵/۷/۱۲
- سیاست‌های کلی قضایی پنج ساله ۸۸/۹/۱

زیر بنایی و تولیدی

- سیاست‌های کلی انرژی ۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی منابع طبیعی ۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی منابع آب ۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی بخش معدن ۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی بخش حمل و نقل ۷۹/۱۱/۳
- سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه ۸۴/۷/۲۵
- سیاست‌های کلی شهرسازی ۸۹/۱۱/۲۶
- سیاست‌های کلی مسکن ۸۹/۱۱/۲۶
- سیاست‌های کلی آمایش سرزمین ۹۰/۹/۲۱
- سیاست‌های کلی کشاورزی ۹۱/۹/۲۹
- سیاست‌های کلی صنعت ۹۱/۹/۲۹
- سیاست‌های کلی محیط زیست ۹۴/۰۴/۰۹

برنامه‌های کلان

چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ۸۲/۸/۱۴

خاص و ویژه چشم انداز

- سیاست‌های کلی برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۷۸/۳/۱
- سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۸۲/۹/۱۱
- سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۸۷/۱۰/۲۱
- سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف ۸۹/۴/۱۴
- مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام ۹۲/۱۲/۲۴
- سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه اقتصادی ۹۴/۰۸/۰۹